

علف‌کش‌ها و فناوری کاربرد آنها

با رویکرد بهینه‌سازی و کاهش مصرف (ویراست سوم، با تغییرات اساسی)

تألیف:

اسکندر زند

استاد موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور

احسان کشتکار

استادیار دانشگاه تربیت مدرس

سید‌گریم موسوی

استادیار بخش تحقیقات گیاه‌پزشکی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان لرستان

احمد حیدری

دانشیار موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور

عنوان و نام پدیدآور:	علف کش ها و فناوری کاربرد آنها با رویکرد بهینه سازی و کاهش مصرف / تالیف اسکندر زند ... [و دیگران].
وضعیت ویراست:	ویراست ۳.
مشخصات نشر: مشهد:	جهاد دانشگاهی، واحد مشهد، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری:	۸۱۶ ص: مصور (بخشی رنگی) جدول، نمودار (بخشی رنگی).
فروخت:	انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد؛ ۵۷۶ کشاورزی؛ ۲۳۹.
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۳۲۴-۴۷۹-۸ ۱۹۵۰۰۰ ریال
وضیعت فهرست نویسی:	فیبا
یادداشت:	تالیف اسکندر زند، اسحاق کشتکار، سید کریم موسوی، احمد حیدری.
یادداشت:	ص.ع به انگلیسی: E. Zand, S.K. Mosavi, A. Heidari. Herbicides and their application
یادداشت:	کتاب حاضر در ویراست های قبلی با عنوان «علف کش ها و روش های کاربرد آنها» منتشر شده است.
یادداشت:	کتابنامه.
عنوان دیگر:	علف کش ها و روش های کاربرد آنها با رویکرد بهینه سازی و کاهش مصرف.
موضوع:	علف کش ها Herbicides علف کش ها -- کاربرد Herbicides -- Application گیاهان -- اثر علف کش ها Plants -- Effect of herbicides on
شناسه افزوده:	زنده، اسکندر، ۱۳۴۶-
شناسه افزوده:	جهاد دانشگاهی. واحد مشهد. انتشارات
ردیبدی کنگره:	SB ۹۵۱/۴
ردیبدی دیوبی:	۶۳۲/۹۵۴
شماره کتابشناسی ملی:	۸۵۶۹۷۶۶
اطلاعات رکورد کتابشناسی:	فیبا

انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد

مشهد، میدان آزادی، پردیس دانشگاه، سازمان مرکزی جهاد دانشگاهی خراسان رضوی

ص.پ. ۹۱۷۷۵ - ۱۳۷۶ تلفن: ۳۸۸۴۲۲۳۰ دفتر پخش: ۳۸۸۴۲۲۶۷

فروشگاه یک: ۳۸۴۱۸۰۷۰ فروشگاه دو: ۳۸۸۲۹۵۸۹ فروشگاه سه: ۳۸۴۰۳۴۶۳

www.jdmpress.com info@jdmpress.com

علف کش ها و فناوری کاربرد آنها: با رویکرد بهینه سازی و کاهش مصرف

(ویراست سوم، با تغییرات اساسی)

تألیف: اسکندر زند، اسحاق کشتکار، سید کریم موسوی، احمد حیدری

آماده سازی، ویراستاری و صفحه آرایی: واحد فنی دفتر نشر / چاپ: نیکو / صحافی: حافظ

چاپ اول / زمستان ۱۴۰۰ / ۱۰۰۰ نسخه / شماره نشر ۵۷۶

ISBN: 978-964-324-479-8

شابک ۸-۹۷۸-۹۶۴-۳۲۴-۴۷۹

کلیه حقوق نشر برای ناشر محفوظ است.

قیمت: ۱۹۵۰,۰۰۰ ریال

به نام خداوند جان و خرد

کتاب بزرگترین دستاورد فرهنگی بشر است. دانش بشری مدييون هزاران هزار کتابی است که در طول تاریخ با رنج و تلاش فراوان گرد آمده‌اند. کتاب تداوم معرفت علمی انسان است که سرانجام به تراکم دانش و بروز دگرگونی‌های تمدنی می‌انجامد.

جهاد دانشگاهی مشهد بر این باور است که نخستین گام در راه بهبود ساختارهای اقتصادی-اجتماعی و توسعه کشور، دستیابی به تازه‌های دانش و نشر یافته‌های پژوهشگران است. کتاب حاضر پانصد و هفتاد و ششمین اثری است که با همین رویکرد منتشر می‌شود. رهنماوهای خوانندگان فرهیخته می‌توانند ما را در ارتقاء سطح کیفی و کمی این آثار یاری نمایند.

انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد

با گرامیداشت یاد:

شادروان دکتر علی مظاہری پدر علم علف‌هرز ایران

شادروان مهندس سید احمد فقیه

شادروان مهندس حسین فاطمی

شادروان دکتر عین‌اله بهبودی

شادروان دکتر حبیب‌الله ثابتی

شادروان دکتر علی وزوایی

تقدیم به پیشگامان پژوهش و آموزش علوم علف‌هرز ایران:

دکتر حمید رحیمیان

دکتر محمدحسن راشدی‌محصل

دکتر حسین غدیری

دکتر حسین موسوی‌نیا

مهندس محمدرضا موسوی

مهندس حسین میرکمالی

مهندس محمدباقر مدادح

دکتر محمدعلی باغستانی

دکتر منصور منتظری

مهندس پرویز طاهریان

مهندس پرویز شیمی

و همه عزیزانی که در این راه گام برداشته‌اند.

اسامی نویسندها

عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد	ابراهیم ایزدی دربندی
عضو هیأت علمی موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور	احمد حیدری
عضو هیأت علمی دانشگاه تربیت مدرس	اسحاق کشتکار
عضو هیأت علمی موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور	اسکندر زند
عضو هیأت علمی دانشگاه بولنی سینا همدان	اکبر علی‌وردي
عضو هیأت علمی دانشگاه رازی کرمانشاه	ایرج نصرتی
عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی جنوب استان کرمان	بهروز خلیل طهماسبی
عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان همدان	حامد منصوری
عضو هیأت علمی دانشگاه بیرجند	حسین حمامی
عضو هیأت علمی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر	حمید جباری
عضو هیأت علمی دانشکده کشاورزی دانشگاه تهران	حمید رحیمیان مشهدی
عضو هیأت علمی موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور	حمیدرضا ساسان‌فر
عضو هیأت علمی پژوهشکده علوم محیطی دانشگاه شهید بهشتی	رضا دیهیم فرد
عضو هیأت علمی بخش تحقیقات گیاه‌پزشکی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و	سید کریم موسوی
منابع طبیعی استان لرستان	عادل فروزان
دانش آموخته کارشناسی ارشد دانشگاه تهران، پردیس ابوریحان	عبدالعزیز حقیقی
عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان گلستان	علی مهرآفرین
عضو هیأت علمی پژوهشکده گیاهان دارویی جهاد دانشگاهی	غلامعلی شاه‌حسینی
شرکت مدیریت منابع آب ایران	فریبا میقانی
عضو هیأت علمی موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور	کمال حاج محمدنیا قالی‌باف
عضو هیأت علمی دانشگاه رازی کرمانشاه	کریم گرامی
عضو هیأت علمی موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی	مجید عباسپور
عضو هیأت علمی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی خراسان رضوی	محمدحسین زادپور
دانش آموخته کارشناسی ارشد رشته شناسایی و مبارزه با علف‌های هرز	محمدعلی یاغستانی
عضو هیأت علمی موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور	محمدحسین زمانی
دانش آموخته کارشناسی ارشد رشته شناسایی و مبارزه با علف‌های هرز دانشگاه	مریم سلیمی
تربيت مدرس	مهرداد راستگو
دانش آموخته کارشناسی ارشد دانشگاه رازی کرمانشاه	مهناز میرزا بی
عضو هیأت علمی دانشگاه فردوسی مشهد	مو نا ترکمند
پژوهشگر موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور	نوشین نظام‌آبادی
عضو کانون هماهنگی دانش و صنعت آفت‌کش‌ها	
عضو هیأت علمی موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی کشور	

فهرست

۱۹.....	پیشگفتار.....
۲۱.....	۱. تاریخچه، مزايا، معایب و روش کاربرد علف کش ها.....
۲۱.....	۱-۱ تاریخچه علم علف های هرز در دنیا.....
۲۳.....	۲-۱ تاریخچه علف کش ها در دنیا.....
۲۴.....	۳-۱ تاریخچه علم علف های هرز در ایران.....
۲۶.....	۴-۱ تاریخچه علف کش ها در ایران.....
۲۷.....	۵-۱ نگاهی گذرا به وضعیت علف کش ها در جهان و ایران.....
۳۳.....	۶-۱ مزایای استفاده از علف کش ها.....
۳۳.....	۷-۱ معایب علف کش ها.....
۳۶.....	۸-۱ مشکلات مربوط به کاربرد علف کش ها.....
۳۷.....	۹-۱ اجزاء اصلی و نام گذاری علف کش ها.....
۳۸.....	۱۰-۱ طبقه بندی علف کش ها.....
۳۹.....	۱-۱۰-۱ طبقه بندی بر مبنای طیف کترول.....
۳۹.....	۲-۱۰-۱ طبقه بندی علف کش بر اساس خانواده شیمیابی.....
۴۰.....	۳-۱۰-۱ طبقه بندی علف کش ها بر مبنای نحوه مصرف.....
۴۲.....	۴-۱۰-۱ طبقه بندی بر مبنای زمان مصرف.....
۴۳.....	۵-۱۰-۱ طبقه بندی بر مبنای درجه سمیت.....
۴۴.....	۶-۱۰-۱ طبقه بندی بر مبنای عالم ظاهری.....
۴۵.....	۷-۱۰-۱ طبقه بندی بر مبنای مکانیزم عمل.....
۴۷.....	۱۱-۱ مروری بر آینده علف کش ها.....
۴۸.....	منابع.....
۵۱.....	۲. کاربرد ایمن و موثر علف کش ها.....
۵۱.....	۱-۲ مقدمه.....
۵۵.....	۲-۲ اثرات آفت کش ها بر سلامت انسان.....

۱-۲-۱ اثر آفت‌کش‌ها بر کبد.....	۵۵
۱-۲-۲ اثر آفت‌کش‌ها بر سیستم عصبی.....	۵۶
۱-۲-۳ اثر آفت‌کش‌ها بر سیستم تولید مثلی.....	۵۶
۱-۲-۴ اثر آفت‌کش‌ها بر سقط جنین و مشکلات نوزادان در هنگام تولد.....	۵۷
۱-۲-۵ اثر آفت‌کش‌ها بر اختلالات رشد و یادگیری.....	۵۸
۱-۲-۶ اثر آفت‌کش‌ها بر بروز و پیشرفت سرطان.....	۵۸
۳-۲ مسمومیت با علف‌کش‌ها.....	۶۹
۱-۳-۱ مسمومیت با علف‌کش‌های شباهی اکسینی یا کلروفونوکسی.....	۶۹
۱-۳-۲ مسمومیت با علف‌کش‌های خانواده پیریدینوم (بای پیریدیلیوم‌ها).....	۷۷
۱-۳-۳ مسمومیت با علف‌کش‌های خانواده دی‌نیتروفنول.....	۷۰
۱-۳-۴ مسمومیت با سایر علف‌کش‌ها.....	۷۱
۴-۲ دستورالعمل و توصیه‌های ایمنی در کار با آفت‌کش‌ها.....	۷۵
۴-۳-۱ توصیه‌های ایمنی قبل از کار با آفت‌کش‌ها.....	۷۵
۴-۳-۲ توصیه‌های ایمنی در هنگام آماده کردن آفت‌کش‌ها برای مصرف.....	۷۷
۴-۳-۳ توصیه‌های ایمنی در هنگام کاربرد آفت‌کش‌ها.....	۷۹
۴-۳-۴ توصیه‌های ایمنی بعد از کاربرد آفت‌کش‌ها.....	۸۰
منابع.....	۸۴
۳. ارزیابی ریسک علف‌کش‌ها با استفاده از نشانگرهای محیطی.....	۸۷
۱-۳ مقدمه.....	۸۷
۲-۳ تعریف خطر و ریسک.....	۸۹
۳-۳ نشانگرهای ارزیابی ریسک آفت‌کش‌ها در دنیا.....	۹۰
۳-۳-۱ نشانگر پتانسیل ریسک محیطی آفت‌کش‌ها (EPRIP).....	۹۴
۳-۳-۲ سیستم پیش‌بینی اثرات محیطی آفت‌کش‌ها (SyPEP).....	۹۵
۳-۳-۳ نشانگر ریسک نسبی اکولوژیک (EcoRR).....	۹۶
۴-۳-۱ مدل ارزیابی خطر مواد شیمیایی برای اهداف مدیریتی (CHEMS).....	۹۸
۴-۳-۲ مدل ضریب اثر محیطی (EIQ).....	۱۰۰
۴-۳-۳ مقایسه نشانگرهای ارزیابی ریسک آفت‌کش‌ها.....	۱۱۰
۵-۳-۱ مدیریت ریسک آفت‌کش‌ها.....	۱۱۲
۵-۳-۲ مدیریت ریسک آفت‌کش‌ها.....	۱۱۳
منابع.....	۱۱۷
۴. خصوصیات فیزیکوشیمیایی علف‌کش‌ها.....	۱۱۷
۱-۴ مقدمه.....	۱۱۷
۲-۴ ساختمان شیمیایی.....	۱۱۷
۳-۴ فرمول مولکولی.....	۱۱۸

۴-۴ چگالی یا وزن مخصوص	۱۱۹.....
۵-۴ نقطه جوش و ذوب.....	۱۱۹.....
۶-۴ رنگ و بوی علف کش ها.....	۱۲۰.....
۷-۴ حلالیت علف کش.....	۱۲۰.....
۸-۴ اسیدیته (pH) و قدرت اسیدی (pka)	۱۲۱.....
۹-۴ تأثیر قدرت اسیدی و بازی علف کش.....	۱۲۵.....
۹-۴ فشار بخار، تبخیر و تصعید.....	۱۲۸.....
۱۰-۴ جذب سطحی علف کش توسط خاک.....	۱۳۱.....
۱۱-۴ اثر pH خاک بر علف کش ها.....	۱۳۳.....
۱۲-۴ خصوصیات فیزیکو شیمیایی موثر بر جذب و انتقال علف کش ها در گیاهان.....	۱۳۵.....
۱۳-۴ جذب شاخصاره ای و انتقال علف کش در آوند آبکش.....	۱۳۵.....
۱۴-۴ جذب ریشه ای علف کش و انتقال در آوند چوبی.....	۱۳۷.....
۱۴-۴ تجزیه نوری.....	۱۴۲.....
۱۴-۴ جمع بندی نهایی.....	۱۴۳.....
منابع.....	۱۴۳.....
۵. طبقه بندی و مکانیزم عمل علف کش ها و آشنایی با علف کش های ثبت شده در ایران.....	۱۴۶.....
۱-۵ طبقه بندی علف کش ها بر مبنای مکانیزم یا محل عمل.....	۱۴۶.....
۲-۵ بازدارنده های بیوسنتر چربی ها.....	۱۵۱.....
۳-۵ بازدارنده آنزیم استیل کو آنزیم آ کربو کسیلاز (ACCase).....	۱۵۳.....
۴-۵ بازدارنده سنتر اسیده ای چرب با زنجیره بسیار بلند (VLCFAs).....	۱۵۵.....
۵-۵ بازدارنده تیوواستراز اسید چرب.....	۱۵۶.....
۶-۵ بازدارنده های بیوسنتر اسیده ای آمینه.....	۱۵۶.....
۷-۵ بازدارنده های ALS.....	۱۵۷.....
۸-۵ بازدارنده های سنتر EPSP.....	۱۶۰.....
۹-۵ بازدارنده های گلو تامین سیستاز.....	۱۶۳.....
۱۰-۵ بازدارنده های فتو سنتر.....	۱۶۵.....
۱۱-۵ علف کش های بازدارنده فتو سیستم II چگونه گیاهان را از بین می برند.....	۱۶۸.....
۱۲-۵ علف کش های بازدارنده فتو سیستم I چگونه گیاهان را از بین می برند.....	۱۷۱.....
۱۳-۵ بازدارنده های بیوسنتر رنگدانه.....	۱۷۴.....
۱۴-۵ علف کش های بازدارنده پرو توپور فیرینوژن اکسیداز (پرو تو کس).....	۱۷۴.....
۱۵-۵ بازدارنده های بیوسنتر کاروتونید یا بی رنگ کننده ها.....	۱۷۵.....
۱۶-۵ علف کش های مخلوط میکرو توپول و بازدارنده تقسیم سلولی (رشد سلولی).....	۱۸۱.....
۱۷-۵ ۱- بازدارنده تشکیل و تجمع میکرو توپول (گروه ۳، K3).....	۱۸۵.....

۲-۶-۵ بازدارنده سازماندهی و کارکرد میکروتوبول (گروه K2، ۲۳)	۱۸۶
۷-۵ علفکش‌های بازدارنده بیوستر دیواره سلولی (سلولوز)	۱۸۸
۸-۵ علفکش‌های بازدارنده سترن‌دی‌هیدروپتروآت (DHP)	۱۹۰
۹-۵ علفکش‌های بازدارنده سرین/ترئینین پروتئین فسفاتاز ۴ (Ser/Thr PPs)	۱۹۰
۱۰-۵ علفکش‌های مختلف کننده‌های فسفریلاسون اکسداشیو	۱۹۲
۱۱-۵ علفکش‌های شبه‌اکسینی و علفکش‌های بازدانده انتقال اکسین	۱۹۳
۱۱-۵-۱ علفکش‌های شبه‌اکسینی (گروه O)	۱۹۴
۱۱-۵-۲ بازدارنده انتقال اکسین (گروه P)	۱۹۶
۱۲-۵ علفکش‌های با مکانیسم عمل ناشناخته	۱۹۸
منابع	۲۱۱
۶. شیمی علفکش‌ها	۲۱۴
۱-۶ مقاومت مقدماتی	۲۱۴
۲-۶ انواع نیروهای بین مولکولی	۲۲۰
۳-۶ مبانی شیمی آلی	۲۲۲
۴-۶ طبقه‌بندی ترکیبات آلی از جنبه ساختاری و گروه‌های عاملی	۲۲۲
۴-۶-۱ معرفی آلکان‌ها و سیکلوآلکان‌ها	۲۲۳
۴-۶-۲ معرفی آلکن‌ها و سیکلوآلکن‌ها	۲۲۳
۴-۶-۳ معرفی هالوآلکان‌ها	۲۲۶
۴-۶-۴ معرفی آروماتیک‌ها	۲۲۸
۵-۶ معرفی الکل‌ها	۲۴۲
۶-۶ معرفی اترها	۲۴۳
۷-۶ معرفی آلدھیدها و کتون‌ها	۲۴۵
۸-۶ معرفی کربوکسیلیک اسیدها	۲۵۰
۹-۶ معرفی آمیدها و استرها	۲۵۳
۱۰-۶ معرفی آمین‌ها	۲۵۶
۵-۶ خانواده‌های شیمیایی علفکش‌ها: نحوه نامگذاری خانواده‌های شیمیایی علفکش‌ها و طبقه‌بندی برای راهکارهای مدیریت مقاومت علف‌های هرز	۲۶۱
۱-۶-۱ خانواده‌های شیمیایی علفکش‌ها	۲۶۶
منابع	۲۹۰
۷. اصول سپاهشی علفکش‌ها	۲۹۲
۱-۷ مقدمه	۲۹۲
۲-۷ چالش‌های کاربرد آفتکش‌ها در ایران	۲۹۳
۳-۷ روش‌های کاربرد سوم	۲۹۹

۴-۷ میزان محلول مصرفی در واحد سطح.....	۳۰۲
۵-۷ کیفیت و کمیت قطرات سم.....	۳۰۳
۶-۷ بررسی وضعیت قطرات روی هدف.....	۳۰۶
۷-۷ فشار و نقش آن در سم پاشی.....	۳۰۹
۸-۷ جدا کردن مواد زائد از محلول سمی.....	۳۱۱
۹-۷ پمپ ها.....	۳۱۳
۱۰-۷ انواع پمپ های رایج در دستگاه های سم پاش.....	۳۱۳
۱-۱۰-۷ پمپ های سانتریفیوژ و توربینی.....	۳۱۳
۲-۱۰-۷ پمپ های غلطکی.....	۳۱۶
۳-۱۰-۷ پمپ های پیستونی.....	۳۱۸
۴-۱۰-۷ پمپ های دیافراگمی.....	۳۱۹
۵-۱۰-۷ پمپ های دندانه ای.....	۳۱۹
منابع.....	۳۱۹
۸. سم پاش ها.....	۳۲۲
۱-۸ مقدمه.....	۳۲۲
۲-۸ سم پاش های هیدرولیک.....	۳۲۳
۱-۲-۸ سم پاش تلمبه ای پشتی استوانه ای.....	۳۲۳
۲-۲-۸ سم پاش کتابی پشتی تلمبه از بغل.....	۳۲۴
۳-۲-۸ سم پاش موتوری پشتی لانس دار.....	۳۲۶
۴-۲-۸ سم پاش فرغونی یکصد لیتری.....	۳۲۷
۵-۲-۸ سم پاش هیدرولیکی پشت تراکتوری بوم دار.....	۳۲۹
۳-۸ سم پاش های با نازل سانتریفیوژ.....	۳۳۲
۱-۳-۸ سم پاش پشت تراکتوری با نازل سانتریفیوژ.....	۳۳۲
۲-۳-۸ سم پاش پشتی با نازل سانتریفیوژ.....	۳۳۲
۴-۸ سم پاش های الکترواستاتیک.....	۳۳۴
۵-۸ سایر سم پاش ها.....	۳۳۷
۶-۸ واسنجی (کالیبراسیون) سم پاش ها.....	۳۳۸
۷-۸ تنظیم دستگاه سم پاش برای کاربرد حجم مشخص از محلول مصرفی در واحد سطح.....	۳۳۹
منابع.....	۳۴۳
۹. نازل ها.....	۳۴۴
۱-۹ مقدمه.....	۳۴۵
۲-۹ نازل های هیدرولیکی یا محلول تحت فشار.....	۳۴۵
۱-۲-۹ نازل های مخروطی.....	۳۴۵

۳۴۹.....	۲-۹ نازل بادبزنی.....
۳۵۵.....	۳-۹ نازل‌های سیلابی.....
۳۵۷.....	۴-۹ سایر نازل‌ها.....
۳۵۹.....	۳-۹ مشکلات مربوط به تنظیم نازل.....
۳۶۱.....	۴-۹ کدگذاری نازل‌ها.....
۳۶۳.....	۵-۹ انتخاب نازل.....
۳۶۴.....	۶-۹ نازل حرارتی.....
۳۶۵.....	۷-۹ نازل با صفحات و محفظه‌های چرخان.....
۳۶۶.....	۸-۹ نازل‌های الکترواستاتیک.....
۳۶۷.....	۹-۹ نازل تولیدکننده کف.....
۳۶۸.....	۱۰-۹ نازل دوقلوی هو-کمک.....
۳۶۹.....	۱۱-۹ روش‌های پخش آفتکش‌ها.....
۳۷۲.....	منابع.....
۳۷۴.....	۱۰. رسانش علفکش.....
۳۷۴.....	۱-۱۰ مقدمه.....
۳۷۵.....	۲-۱۰ فرآیند رسانش علفکش‌ها.....
۳۷۵.....	۱-۲-۱۰ ذره‌سازی علفکش‌ها.....
۳۸۱.....	۲-۲-۱۰ رسانش علفکش به هدف.....
۳۸۵.....	۳-۲-۱۰ برخورد علفکش به هدف.....
۳۸۹.....	۴-۲-۱۰ استقرار علفکش روی گیاه و عوامل مؤثر بر آن.....
۳۹۱.....	۵-۲-۱۰ حرکت یا جذب علفکش به درون گیاه.....
۳۹۶.....	منابع.....
۳۹۸.....	۱۱. فرمولاسیون علفکش‌ها.....
۳۹۸.....	۱-۱۱ مقدمه.....
۴۰۲.....	۲-۱۱ اهداف کلی فرمولاسیون.....
۴۰۲.....	۳-۱۱ دسته‌بندی کلی فرمولاسیون‌های علفکش.....
۴۰۴.....	۴-۱۱ انواع فرمولاسیون قابل محلول‌پاشی.....
۴۰۴.....	۱-۴-۱۱ فرمولاسیون محلول یا حل شونده.....
۴۰۷.....	۲-۴-۱۱ فرمولاسیون امولسیون.....
۴۱۴.....	۳-۴-۱۱ فرمولاسیون سوسپانسیون (معلقه) یا روانیدیر.....
۴۲۱.....	۴-۴-۱۱ ساسپوامولسیون.....
۴۲۱.....	۵-۱۱ انواع فرمولاسیون خشک - خشکه‌پاشی.....
۴۲۳.....	۶-۱۱ انتخاب فرمولاسیون.....

۷-۱۱ تعیین مقدار علف کش براساس فرمولاسیون.....	۴۲۸
منابع.....	۴۲۹
۱۲ مواد افزودنی برای علف کش ها.....	۴۳۱
۱-۱۲ مقدمه.....	۴۳۱
۲-۱۲ تاریخچه مواد افزودنی.....	۴۳۲
۳-۱۲ طبقه بندی مواد افزودنی.....	۴۳۴
۴-۱۲ مواد افزودنی فعال کننده.....	۴۳۵
۵-۱۲ مواد افزودنی بهبود دهنده.....	۴۵۱
۶-۱۲ انتخاب مواد افزودنی.....	۴۶۵
۷-۱۲ سرنوشت محیطی و سمیت مواد افزودنی.....	۴۶۹
۸-۱۲ سمت و سوی آتنی.....	۴۶۸
منابع.....	۴۶۹
۱۳ اختلاط علف کش ها با یکدیگر و با سایر مواد شیمیایی کشاورزی.....	۴۷۵
۱-۱۳ مقدمه.....	۴۷۵
۲-۱۳ فرم های مختلف اختلاط علف کش ها.....	۴۷۶
۳-۱۳ مفهوم شاخص انتخابی در اختلاط علف کش ها.....	۴۷۶
۴-۱۳ انواع ناساز گاری.....	۴۷۷
۱-۴-۱۳ ناساز گاری فیزیکی.....	۴۷۷
۲-۴-۱۳ ناساز گاری شیمیایی.....	۴۷۸
۳-۴-۱۳ ناساز گاری از نظر زمان کاربرد.....	۴۷۹
۴-۴-۱۳ ناساز گاری از نظر محل کاربرد.....	۴۷۹
۵-۱۳ نکات مهم و ضروری در اختلاط علف کش ها.....	۴۷۹
۶-۱۳ ترتیب اختلاط مواد داخل مخزن سپاش.....	۴۸۰
۷-۱۳ طرز تهیه پیش اختلاط در اختلاط علف کش ها.....	۴۸۱
۸-۱۳ راه های اطمینان از ساز گار بودن ترکیبات اختلاط یافته.....	۴۸۱
۹-۱۳ انواع اختلاط علف کش ها.....	۴۸۲
۱-۹-۱۳ هر دو ماده شیمیایی در اختلاط فعل هستند.....	۴۸۲
۲-۹-۱۳ یک ماده شیمیایی در اختلاط فعل است.....	۴۹۴
۳-۹-۱۳ هر دو ماده شیمیایی در اختلاط غیر فعل هستند.....	۵۰۰
۱۰-۱۳ تجزیه و تحلیل داده های آزمایش های اختلاط دو علف کش با نرم افزار R.....	۵۰۱
۱-۱۰-۱۳ نصب نرم افزار R و بسته نرم افزاری drc.....	۵۰۱
۲-۱۰-۱۳ مرتب سازی داده ها در نرم افزار اکسل و فراخوانی آنها در نرم افزار R.....	۵۰۱
۳-۱۰-۱۳ برآزش تابع لگ لجستیک و مدل های مرتبط با اختلاط دو علف کش.....	۵۰۲

منابع.....	۵۰۷.....
۱۴. بادبردگی علفکش‌ها.....	۵۱۲.....
۱- مقدمه.....	۵۱۲.....
۲- همیت بادبردگی.....	۵۱۳.....
۳- مدیریت بادبردگی علفکش‌ها.....	۵۱۴.....
۴- عوامل مؤثر بر بادبردگی.....	۵۱۵.....
منابع.....	۵۲۵.....
۱۵. اثر کیفیت آب بر کارایی علفکش‌ها.....	۵۲۶.....
۱- عوامل مؤثر بر جذب و انتقال علفکش‌ها.....	۵۲۶.....
۲- تأثیر کیفیت آب بر جذب و انتقال علفکش‌ها.....	۵۲۷.....
۳- اثر pH آب بر جذب و انتقال علفکش‌ها.....	۵۲۸.....
۴- تأثیر آب‌های سخت بر جذب و انتقال علفکش‌ها.....	۵۲۹.....
۵- ارتباط سختی آب و علفکش‌ها.....	۵۳۲.....
۶- نقش گونه علف هرز در کارایی علفکش‌های متأثر از آب‌های سخت.....	۵۴۳.....
۷- روش‌های بهبود اثرات یون‌ها و املاح آب بر کارایی علفکش‌ها.....	۵۴۵.....
۸- کودهای نیتروژنی.....	۵۴۶.....
۹- مویانهای آمین اتوکسیله شده (EA).....	۵۵۴.....
۱۰- اسیدهای آلی.....	۵۵۵.....
۱۱- کاربرد اتیلن‌دی‌آمین تراستیک اسید (EDTA).....	۵۵۵.....
۱۲- کاهش حجم آب (محلول) سپاپاشی.....	۵۵۶.....
۱۳- اثر قلیاییت (بی‌کربنات‌ها) بر جذب و انتقال علفکش‌ها.....	۵۵۷.....
۱۴- تأثیر کدورت آب (آب‌های حاوی مواد آلی) بر جذب و انتقال علفکش‌ها.....	۵۵۹.....
۱۵- اثر کل مواد جامد حل شده در آب بر جذب و انتقال علفکش‌ها.....	۵۶۲.....
۱۶- تأثیر عنصر آهن و مس بر جذب و انتقال علفکش‌ها.....	۵۶۳.....
۱۷- برخی کردها به عنوان منع نمک‌ها.....	۵۶۴.....
۱۸- وضعیت کیفیت آب‌های ایران.....	۵۶۵.....
۱۹- سختی آب‌های ایران.....	۵۶۷.....
منابع.....	۵۷۱.....
۱۶. سرنوشت و ماندگاری علفکش‌ها در بوم‌نظام‌های کشاورزی.....	۵۸۱.....
۱- مقدمه.....	۵۸۱.....
۲- سرنوشت علفکش‌ها در محیط.....	۵۸۲.....
۳- فرایندهای فیزیکی.....	۵۸۲.....
۴- فرایندهای بیوشیمیایی.....	۵۹۳.....

۵۹۹.....	۵-۱۶ عوامل موثر بر تجزیه زیستی علف کش‌ها
۶۰۲.....	۶-۱۶ ماندگاری علف کش‌ها در خاک
۶۰۵.....	۷-۱۶ عوامل موثر بر ماندگاری علف کش‌ها در خاک
۶۱۴.....	منابع
۶۲۲.....	۱۷. ارزیابی کارایی و ثبت علف کش‌ها
۶۲۲.....	۱-۱۷ مقدمه
۶۲۳.....	۲-۱۷ آزمایش‌های مقدماتی
۶۲۳.....	۱-۲-۱۷ مرحله اول آزمایش‌های مقدماتی
۶۲۳.....	۲-۲-۱۷ مرحله دوم آزمایش‌های مقدماتی
۶۲۴.....	۳-۱۷ آزمایش‌های ثبت علف کش
۶۲۴.....	۱-۳-۱۷ پژوهش‌های منطقه‌ای
۶۲۵.....	۲-۳-۱۷ بررسی واکنش ارقام
۶۲۵.....	۳-۳-۱۷ باقیمانده علف کش
۶۲۵.....	۴-۳-۱۷ فرمولاسیون علف کش
۶۲۶.....	۵-۳-۱۷ برندهای مختلف تجاری حاوی یک ماده موثره
۶۲۷.....	۶-۳-۱۷ حجم سم پاشی
۶۲۷.....	۴-۱۷ فرآیند آزمایش‌های ثبت علف کش در مزرعه
۶۲۷.....	۱-۴-۱۷ انتخاب منطقه و مزرعه آزمایش برای ثبت علف کش
۶۲۹.....	۲-۴-۱۷ روش اجرای آزمایش ثبت علف کش
۶۲۹.....	۳-۴-۱۷ اندازه کرت و ردیفهای حاشیه
۶۳۰.....	۴-۴-۱۷ آرایش کرت‌ها و تکرارها
۶۳۰.....	۵-۴-۱۷ تیمارهای شاهد
۶۳۲.....	۶-۴-۱۷ تیمارهای علف کش جدید
۶۳۲.....	۵-۱۷ آشنایی با روش ثبت علف کش‌ها در ایران
۶۳۳.....	۶-۱۷ یادداشت برداری در آزمایش‌هایی که تیمارهای آزمایش فقط پس‌رویشی است
۶۳۴.....	۷-۱۷ یادداشت برداری برای آزمایش‌هایی که تیمارها فقط پیش‌رویشی یا هر دو گروه پیش‌رویشی و پس‌رویشی است
۶۳۹.....	۸-۱۷ نحوه کالیبراسیون و محاسبه مقدار سم مورد نیاز در آزمایش‌های ثبت علف کش
۶۴۲.....	۷-۱۷ اختیاطهای لازم در سم‌پاشی
۶۴۴.....	۸-۱۷ آزمایش‌های تحقیقی - ترویجی
۶۴۴.....	منابع
۶۴۷.....	۱۸. زیست‌سنجهای علف کش‌ها
۶۴۷.....	۱-۱۸ مقدمه

۶۴۹.....	۲-۱۸ رفتار علفکش‌ها در محیط خاک.
۶۵۲.....	۳-۱۸ زیست‌سنگی علفکش‌ها.
۶۵۷.....	۱-۳-۱۸ طبقه‌بندی روش‌های زیستی مورد استفاده در مطالعات محیط خاک.
۶۵۸.....	۲-۳-۱۸ معیارهای انتخاب نشانگرهای زیستی.
۶۵۹.....	۳-۳-۱۸ رابطه دوز - پاسخ.
۶۶۱.....	۴-۳-۱۸ ارزیابی تأثیر علفکش.
۶۶۲.....	۵-۳-۱۸ مقایسه زیست‌سنگی و تجزیه شیمیایی.
۶۶۴.....	۶-۳-۱۸ معیارهای زیست‌سنگی.
۶۶۶.....	۷-۳-۱۸ روش‌های زیست‌سنگی برای تعیین تأثیر علفکش‌ها.
۶۷۱.....	۸-۳-۱۸ روش‌های زیست‌سنگی برای ارزیابی آبشویی علفکش‌ها در خاک.
۶۷۵.....	۹-۳-۱۸ روش‌های زیست‌سنگی به منظور انتخاب علفکش برای کاربرد در گیاهان زراعی.
۶۷۹.....	منابع
۶۸۲.....	۱۹. کاربرد علفکش‌ها در سامانه‌های آبیاری
۶۸۲.....	۱-۱۹ مقدمه.
۶۸۳.....	۲-۱۹ تاریخچه در جهان.
۶۸۴.....	۳-۱۹ تاریخچه در ایران.
۶۸۵.....	۴-۱۹ مزایا و معایب کاربرد علفکش‌ها همراه آبیاری.
۶۸۵.....	۱-۴-۱۹ هزینه‌ها و منافع.
۶۸۷.....	۲-۴-۱۹ مشکلات و معایب.
۶۸۸.....	۵-۱۹ عوامل مؤثر بر رفتار علفکش‌ها در آب آبیاری.
۶۸۸.....	۱-۵-۱۹ خصوصیات علفکش.
۶۸۹.....	۲-۵-۱۹ مصرف آب.
۶۹۲.....	۳-۵-۱۹ گیاهان زراعی و علف‌های هرز.
۶۹۳.....	۴-۵-۱۹ تجهیزات.
۶۹۴.....	۶-۱۹ نحوه طراحی و ایمنی.
۶۹۷.....	۷-۱۹ تجهیزات کالیبراسیون.
۶۹۹.....	۸-۱۹ روش‌های کاربرد علفکش‌ها در سامانه‌های آبیاری.
۶۹۹.....	۱-۸-۱۹ سامانه آبیاری بارانی.
۷۰۱.....	۲-۸-۱۹ سامانه‌های جریان ثقلی.
۷۰۲.....	۳-۸-۱۹ سامانه آبیاری قطره‌ای.
۷۰۴.....	۹-۱۹ کاربرد علفکش‌ها با دیگر مواد شیمیایی.
۷۰۴.....	۱۰-۱۹ عملیات بعد از سم آبیاری.
۷۰۴.....	۱۱-۱۹ تحقیقات لازم.

۱۲-۱۹	سم آبیاری بله یا خیر؟
۱۳-۱۹	چشم انداز سم آبیاری
۱۴-۱۹	خلاصه
منابع	
۲۰	آشنایی با برچسب نویسی و راهنمای علف کش ها
۱-۲۰	مقدمه
۲-۲۰	برچسب نویسی علف کش ها
۱-۲-۲۰	تعريف برچسب
۲-۲-۲۰	هدف از برچسب آفت کش
۳-۲-۲۰	مسئولیت های مربوط به برچسب نویسی
۴-۲-۲۰	اهمیت برچسب های واضح و دقیق
۵-۲-۲۰	قابل درک و جامع بودن محتوای برچسب
۶-۲-۲۰	محتوای برچسب
۳-۲۰	برچسب نویسی علف کش ها در کشور
۴-۲۰	نمونه ای از یک برچسب برای علف کش آکسیال (پینو کسادن)
۵-۲۰	بروشور
۶-۲۰	کتاب های راهنمای علف کش ها
۷-۲۰	پایگاه های اطلاعاتی مجازی
منابع	
۲۱	کاربرد علف کش ها از طریق پهپادها
۱-۲۱	مقدمه
۲-۲۱	کاربردهای پهپادها در کشاورزی و علوم علف های هرز
۳-۲۱	انواع پهپادها
۱-۳-۲۱	پهپادهای روتوری (بالگرد)
۲-۳-۲۱	پهپادهای بال ثابت
۳-۳-۲۱	پهپادهای ترکیبی (روتوری - بال ثابت)
۴-۲۱	عوامل موثر بر کارایی پهپادهای سم پاش
۵-۲۱	قوانين استفاده از پهپادها
۶-۲۱	پهپادهای سم پاش در ایران و جهان
۱-۶-۲۱	Agras T16
۲-۶-۲۱	RMAX
۳-۶-۲۱	Hi-Sky
۴-۶-۲۱	پهپاد صبا

۷۵۰.....	۷-۲۱ شرکت‌های پیشرو در تکنولوژی پهپادها
۷۵۰.....	۸-۲۱ مزیت‌ها و محدودیت‌های کاربرد پهپادهای سم‌پاش
۷۵۱.....	۱-۸-۲۱ مزیت‌های کاربرد پهپادهای سم‌پاش
۷۵۱.....	۲-۸-۲۱ محدودیت‌های کاربرد پهپادهای سم‌پاش
۷۵۲.....	۹-۲۱ آینده و چشم‌انداز کاربرد پهپادهای سم‌پاش
۷۵۴.....	منابع
۷۵۶.....	۲. تأثیر عوامل محیطی و تغییر اقلیم بر کارایی علفکش‌ها
۷۵۶.....	۱-۲۲ مقدمه
۷۵۹.....	۲-۲۲ رطوبت خاک
۷۶۲.....	۳-۲۲ رطوبت نسبی هوا
۷۶۳.....	۴-۲۲ نور
۷۶۴.....	۵-۲۲ دما
۷۶۷.....	۶-۲۲ باد
۷۶۸.....	۷-۲۲ نزولات جوی
۷۶۹.....	۱-۷-۲۲ باران
۷۷۰.....	۲-۷-۲۲ شبمن
۷۷۱.....	۸-۲۲ ریزگردها
۷۷۲.....	۹-۲۲ کربن دی‌اکسید
۷۷۴.....	۱۰-۲۲ راهکارهای افزایش کارایی علفکش‌ها در شرایط آب و هوایی متغیر و تغییر اقلیم
۷۷۵.....	۱۱-۲۲ وضعیت اقلیمی ایران
۷۷۶.....	۱۲-۲۲ پژوهش‌های آینده
۷۷۷.....	۱۳-۲۲ چکیده
۷۷۸.....	منابع
۷۸۲.....	پیوست‌ها

پیشگفتار

علف کش‌ها به دلیل کارایی و صرفه اقتصادی، نقش محوری در مدیریت علف‌های هرز ایفا می‌کنند و امروزه به طور گستردگی مورد استفاده قرار می‌گیرند. مصرف بهینه علف‌کش‌ها در مدیریت پایدار علف‌های هرز از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. به رغم برخی مشکلات زیستمحیطی که برای علف‌کش‌ها ذکر شده است، این ترکیبات هنوز از اجزای مهم مدیریت تلفیقی علف‌های هرز محسوب می‌شوند. طی ۲۰ سال گذشته همواره سهم فروش علف‌کش‌ها از کل سوم آفت‌کش فروخته شده در دنیا بیشتر بوده است. علف‌کش‌ها یکی از نهادهای مهم و ضروری در سیستم‌های کشاورزی کشورهای پیشرفته محسوب می‌شوند و بخش قابل توجهی از عملکرد محصولات زراعی این کشورها مربوط مصرف آنهاست.

رونده مصرف علف‌کش‌ها در ایران طی سال‌های گذشته حاکی از روابه افزایش بودن مقدار مصرف علف‌کش‌هاست. در سال‌های گذشته تلاش‌هایی برای کاهش مصرف سوم آفت‌کش گرفته است. آنچه مسلم است یکی از مهمترین راهبردهای کاهش مصرف علف‌کش‌ها، بهینه‌سازی مصرف آنهاست. بهینه‌سازی مصرف علف‌کش‌ها نیازمند افزایش سطح دانش و آگاهی بهره‌برداران درباره علف‌کش‌ها و روش‌های صحیح کاربرد آنهاست.

از آنجا که درباره علف‌کش‌ها و روش‌های کاربرد آنها منابع بسیار محدودی به زبان فارسی و حتی انگلیسی موجود است، این مجموعه با عنوان **علف‌کش‌ها و فناوری کاربرد آنها به منظور ارتقای دانش لازم در این خصوص بر اساس سرفصل‌های درس فناوری کاربرد علف‌کش‌ها و همچنین نیاز بهره‌برداران به همت جمعی از پژوهشگران علوم علف‌هرز کشور به رشتہ تحریر درآمد.** پس از سال‌ها تدریس ویراست

اول (با ۱۸ فصل منتشر شده در سال ۱۳۸۷) و ویراست دوم (با ۲۰ فصل منتشر شده در سال ۱۳۹۳) این مجموعه با عنوان **علفکش‌ها و روش‌های کاربرد آنها** تجربیات بیشتری را برای نویسنده‌گان به ارمغان آورد و مورد استقبال دانشجویان و اساتید محترم قرار گرفت، بر آن شدیم تا ویراست سوم کتاب با عنوان جدید **علفکش‌ها و فناوری کاربرد آنها** را تقدیم علاقمندان کنیم. در ویراست جدید کتاب ضمن اضافه کردن فصل ۲۱ (کاربرد علفکش‌ها از طریق پهپادها) و فصل ۲۲ (تأثیر عوامل محیطی و تغییر اقلیم بر کارآبی علفکش‌ها)، بقیه فصول نیز مورد بازبینی قرار گرفت و برخی از فصول تا ۱۰۰ درصد تغییر یافت.

در کتاب حاضر فصل‌های ۱ و ۲ و ۳ به مباحث تاریخچه، مزايا و معایب کاربرد علفکش‌ها، کاربرد ایمن و موثر علفکش‌ها و ارزیابی ریسک علفکش‌ها با استفاده از نشانگرهای محیطی اختصاص دارد. در فصول ۴ و ۵ و ۶ ضمن آشنایی با خصوصیات فیزیکوشیمیایی علفکش‌ها، طبقه‌بندی علفکش‌ها بر اساس روش‌های جدید و شیمی علفکش‌ها مورد بحث قرار گرفته است. در فصل‌های ۷ و ۸ و ۹ اصول سم‌پاشی علفکش‌ها، سم‌پاش‌ها و نازل‌ها بحث شده و رسانش علفکش، فرمولاسیون، مواد افزودنی، اختلاط و بادبردگی علفکش‌ها نیز در فصل‌های ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴ مورد بحث قرار گرفته است. در فصل‌های ۱۵ و ۱۶ و ۱۷ و ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ نیز به کیفیت آب در سم‌پاشی علفکش‌ها، سرنوشت و ماندگاری علفکش‌ها در بوم‌نظام‌های کشاورزی، ارزیابی کارایی و ثبت علفکش‌ها، زیست‌سنگی علفکش‌ها، کاربرد علفکش‌ها در سامانه‌های آبیاری و آشایی با برچسب‌نویسی علفکش‌ها پرداخته شده است. دو موضوع «کاربرد علفکش‌ها از طریق پهپادها» و «تأثیر عوامل محیطی و تغییر اقلیم بر کارآبی علفکش‌ها» به ترتیب در دو فصل جدید ۲۱ و ۲۲ آمده‌اند.

در پایان از مسئولین محترم انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد نیز تشکر و قدردانی می‌شود. بدیهی است کتاب حاضر خالی از کاستی نیست، از همه متخصصان علوم علف‌هرز و سایر عزیزانی که مجموعه حاضر را مطالعه می‌کنند تقاضا دارد با ارائه پیشنهادات و نظرات اصلاحی، نگارنده‌گان را مرهون لطف خود قرار دهنند. امید است این مجموعه در زمینه کاربرد بهینه علفکش‌ها و نیل به کشاورزی پایدار به کار آید.

اسکندر زند؛ استاد مؤسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی ایران

احماد گشتکار؛ استادیار دانشگاه تربیت مدرس

سید کریم موسوی؛ استادیار بخش گیاه‌پزشکی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی لرستان

احمد حیدری؛ دانشیار مؤسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی ایران

تصاویر رنگی،
جداول عریض و پیوست‌ها

جدول ۳-۱ علفکش‌های ثبت شده در ایران از دهه ۱۳۴۰ تا سال ۱۳۹۹

۱۳۴۰-۱۳۴۹						
درجه خطر	LD ₅₀	میزان مصرف در هکtar	سال ثبت	نام تجاری	نام عمومی	
III	-۳۰۹۰ ۱۸۶۹	۱ تا ۱,۵ کیلوگرم	۱۳۴۷	گزپریم	آترازین	
III	۲۵۰۰	۱۰ تا ۱۵ لیتر	۱۳۴۷	استام	پروبانیل	
IV	۳۴۰۰	۱,۵ تا ۳ لیتر	۱۳۴۷	کارمکس	دایبورون	
II	۱۵۷	۳ تا ۵ لیتر	۱۳۴۷	گراماکسون	پاراکوات	
III	۹۰۰-۱۱۶۰	۱ تا ۲ لیتر	۱۳۴۷	آگروکسن	امسی‌بی‌آ	
III	۲۰۰۰	۳ تا ۶ لیتر	۱۳۴۷	اپتام	ای‌بی‌تی‌سی	
III	۳۶۹-۷۶۴	۱ تا ۲ لیتر	۱۳۴۷	یوفوردی‌دیفلویید	توفوردی	
IV	۷۵۷۰	۸ تا ۵۰ کیلوگرم	۱۳۴۷	باسفاین	دالاپون	
IV	۶۴۱۶	۱ تا ۲ کیلوگرم	۱۳۴۷	کوتوران	فلوئومترون	
III	۴۰۰۰	۱ تا ۳ کیلوگرم	۱۳۴۷	آفالن	لینوران	
III	۲۱۴۰	۴ تا ۵ کیلوگرم	۱۳۴۷	پیرامین	کلربیدازون	
III	۱۰۰۰۰	۲ تا ۳ لیتر	۱۳۴۸	ترفلان	تری‌فلورالین	
III	۲۲۰۰	۴ تا ۳۰ کیلوگرم	۱۳۴۹	اربیوكس	تری‌کلرواستات‌سدیم	
IV	۴۵۰	۵ تا ۶ لیتر	۱۳۴۹	اردام	مولینیت	
۱۳۵۰-۱۳۵۹						
IV	۵۰۰۰	۴ تا ۳۵ لیتر	۱۳۵۰	رونستار	اگززادیازون	
IV	۱۲۵۰۰	۸ تا ۱۲ کیلوگرم	۱۳۵۰	داکتال	کلرتال دی متیل	
IV	۸۰۰۰	۵ تا ۷ لیتر	۱۳۵۰	بنتلان	فن‌مدیفام	
IV	۵۲۳۵	۱ تا ۲ لیتر	۱۳۵۰	گزگارد	پرومترین	
IV	۵۲۰۰	۴ تا ۲۰ کیلوگرم	۱۳۵۰	هایوار-ایکس	بروماسیل	
III	۱۱۱۰	۴ کیلوگرم آمرین	۱۳۵۰	گزپاکس	آمرین	
III	۲۰۰۰	۴ تا ۴۵ کیلوگرم	۱۳۵۱	ماچتی	بوتاکلر	
III	۱۱۰۰	۱ تا ۱,۵ کیلوگرم	۱۳۵۲	اوادکس بی دیلیو	تری‌آلات	
III	۵۰۰۰	۱,۴ تا ۲,۸ کیلوگرم	۱۳۵۳	تریوبنیل	متابنزنیازرون	
IV	۸۲۰۰	۱۰ تا ۱۵ لیتر	۱۳۵۳	توردون ۲۲ کا	پیکلورام	
III	۱۳۰۰	۵۰ کیلوگرم	۱۳۵۳	ساترن	تیوبنکارب	
III	۲۰۰۰	۴ تا ۵ لیتر	۱۳۵۳	رونیت	سیکلوات	
III	۱۸۲-۳۳۴	۳ کیلوگرم	۱۳۵۴	بلادکس	سیانازین	
II	۴۷۰	۴ لیتر	۱۳۵۴	آونج	دیفنزوکات	
III	۹۳۰-۱۳۵۰	۵ لیتر	۱۳۵۴	لاسو	آلاکلر	
III	۱۷۰۷	۰,۱۲۵ کیلوگرم	۱۳۵۵	بانول	دایکامبا	
IV	۵۰۰۰	۲ تا ۳ لیتر	۱۳۵۵	سونلان	اتال فلورالین	
III	۲۰۰۰	۲ تا ۳ لیتر	۱۳۵۵	سنکور	متري‌بيوزين	
IV	۳۰۰۰	۳ لیتر	۱۳۵۵	کوبکس	دي‌نيترامين	

III	٥٠٠٠	٢ کیلوگرم	١٣٥٦	مالوران	کلروپرومورون
III	٥٠٠٠	٤ لیتر	١٣٥٦	راندآپ	گلایفوسیت
III	٢٠٦٣	٣ لیتر	١٣٥٦	بازاگران	بنتاژون
III	٤٨١-٦٩٣	٢,٥ لیتر	١٣٥٩	ایلوکسان	دیکلوفوپمتیل
١٣٦٩-١٣٦٩					
III	٢٠٠٠	٤ کیلوگرم	١٣٦٠	گلتیکس	متامیترون
II	١٩٠	٢,٥ لیتر	١٣٦٥	برومینال - پاردنز	برومکسینیل
IV	٢٦٧٦	٣ لیتر	١٣٦٥	نابواس	ستروکسیدیم
IV	٣٣٢٨	٣ لیتر	١٣٦٥	فوژیلید	فلوآزیفوپ بوتیل
III	١٠٢٥٠	٧ لیتر	١٣٦٥	بتابال آ-ام	دس مدیفام
II	٥١٨	٢ لیتر	١٣٦٥	گالانت	هالوكسی فوب اتوکسی اتیل
II	٥٠٠	٢ لیتر	١٣٦٧	ریلوف اج	پیپروفس + توفروودی
III	١٦٧٠	١ لیتر	١٣٦٧	تارگا	کوبیزالوفوب
IV	٥٠٠٠	١٠ گرم	١٣٦٩	گرانستار	تری بنورون متیل
١٣٧٠-١٣٧٩					
III	٤٠٠	٣ لیتر	١٣٧٠	سافیکس بی دبلیو	فلم پوب ام - ایزوپروپیل
IV	٢٠٩٠	٠,٨ تا لیتر	١٣٧٢	پوما	فنوکسایپوپ بی اتیل
III	١٨٢٩	٦٠,٨ لیتر	١٣٧٣	تایپیک	کلودینا فوب پروپارژنل
III	١٦٢٠	٥ تا ١٠ لیتر	١٣٧٣	بستا	گلوفوزینت آمونیوم
III	٥٠٠٠	٧٥-٥٠ گرم	١٣٧٣	لونداکس	بن سولفورون متیل
III	١٠٥٠	٢,٥ لیتر	١٣٧٤	دوپلسان سوپر	دیکلوبروب بی + مکروپوب بی + اسی بی آ
IV	٥٠٠٠	٢,٥ لیتر	١٣٧٤	آسرت	ایمارامتا بنزمتیل
III	٥٠٠٠	١٥٠ گرم	١٣٧٥	ستوف	سینوسولفورون
III	٥٠٠٠	١ لیتر	١٣٧٥	فوکوس	سیکلوكسیدیم
II	١١٠	٣ لیتر	١٣٧٥	توتریل	آیوکسینیل
III	٢٠٠٠	٤ لیتر	١٣٧٧	بتابال پروگرس آم	فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت
III	٩٣٤	١,٢ لیتر	١٣٧٧	گراسپ	ترالکوكسیدیم
III	٢٠٠٠	٢,٥ لیتر	١٣٧٨	لنتاگران	پیریدیت
III	١٢٥٠	٣ تا ٤,٥ لیتر	١٣٧٨	استامپ	پندی متالین
IV	٦٠٩٩	٢ تا ١,٥ لیتر	١٣٧٨	ریفیت	پرتیلاکلر
III	٢١٤٨	٣,٥ تا ٢,٧ لیتر	١٣٧٨	اسنیت سورپاس	استوکلر
III	٢٨٦٣	١ تا ١,٥ لیتر	١٣٧٨	آژبل	پروپاکوبیزآفوب
II	٦٢٣	١ تا ٠,٧٥ لیتر	١٣٧٨	گالانت سوپر	هالوكسی فوب آر متیل استر
III	-٣٢٧٠	٣ تا ٢,٥ لیتر	١٣٧٨	سان رایس پلاس	انی لووفوس + اتوکسی سولفورون
	٢٠٠٠				
III	١٢١٠	٢-١,٥ لیتر	١٣٧٩	تارگا سوپر	کیوزالوفوب بی - اتیل
III	٥٠٠٠	٢ لیتر	١٣٧٩	گل	اسکی فلوروفن

۱۳۸۰-۱۳۸۹

III	۵۰۰۰	۰.۵-۰.۶ لیتر	۱۳۸۰	لونتل	کلوبیرالید
III	۵۰۰۰	گرم ۳۰	۱۳۸۰	سافاری	تری فلوسولفورون متیل
III	۲۰۰۰	گرم ۲۰۰-۲۵۰	۱۳۸۰	لوگران اکسترا	تری سولفورن تربوتین
II	۶۴۴	لیتر ۳	۱۳۸۰	تبسان	تبو تیوران
III	۵۰۰۰	گرم ۱۲۵-۱۵۰	۱۳۸۱	تاب استار	اگزادیلرژیل
III	۵۰۰۰	لیتر ۳.۵-۳	۱۳۸۱	تاب استار	اگزادیلرژیل
III	۸۹۲	لیتر ۱.۵	۱۳۸۱	برومایسید آم	بروموکسینیل + امسی بی آ
III	۵۰۰۰		۱۳۸۱	پرسویت W	ایماز تاپیر
III	۵۰۰۰	گرم ۲۶۶	۱۳۸۲	آپیروس	سولفوسولفوران
III	۱۰۱۲		۱۳۸۲	پنترا	کواپیلوفوپ بی تفوریل
III	۲۰۹۰		۱۳۸۲	ویپ سوپر	فنوكسی پروپ بی اتیل
II	۵۰۰۰	گرم ۴۰۰-۳۰۰	۱۳۸۳	شوالبه	مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون
					متیل سدیم + این کننده مفن پایرده اتیل
III	۵۰۰۰	لیتر ۲	۱۳۸۵	کروز	نیکوسولفورون
III	۵۰۰۰	لیتر ۲/۵	۱۳۸۶	اکوئیپ	فورام سولفورون
III	۵۰۰۰	گرم ۴۰	۱۳۸۶	تی توں	ریهم سولفورون
		گرم ۱۷۵	۱۳۸۸	اولتیما	نیکوسولفورون + ریهم سولفورون
III	۳۸۲۲	کیلوگرم ۲/۹-۲/۳	۱۳۸۶	کانوی	پرموتین + فلوموترون
III	۴۰۵۰	لیتر ۱.۵	۱۳۸۷	ویدیمستر	گلایفوسیت با املاح دوگانه
III	۴۰۷۰	لیتر ۲.۵-۳	۱۳۸۷	بوتیزان استار	کوئین مرک + متازاکلر
III	۱۶۳۰	لیتر در هکتار ۰.۸-۰.۱	۱۳۸۷	سلکت سوپر	کلتودیدم
		لیتر در هکتار ۱.۵	۱۳۸۷	آتلاتیس	مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل
					سدیم + این کننده مفن پایرده اتیل
III	۳۰۰۰	کیلوگرم ۴-۳	۱۳۸۷	دیوران دی اف	دیوران
		کیلوگرم ۴	۱۳۸۷	باراج دی. اف	دیورون + هگزا زینون
III	۲۰۰۰	لیتر در ۴/۵-۴	۱۳۸۹	لوماکس	مزوتین + اس متالاکلر + تربوتیلازین
		هکتار			
III	۲۰۰۰	لیتر در هکتار ۱.۵	۱۳۸۹	تراسوس	پینوکسادن + کلودینافوپ پروپارژیل
III	۵۰۰۰	گرم در هکتار ۱۶۵	۱۳۸۹	لنتور	تریاسولفورون + دایکامبا
III	۹۴۲	لیتر ۰.۸	۱۳۸۹	دیلان سوپر	توفوردی + دایکامبا

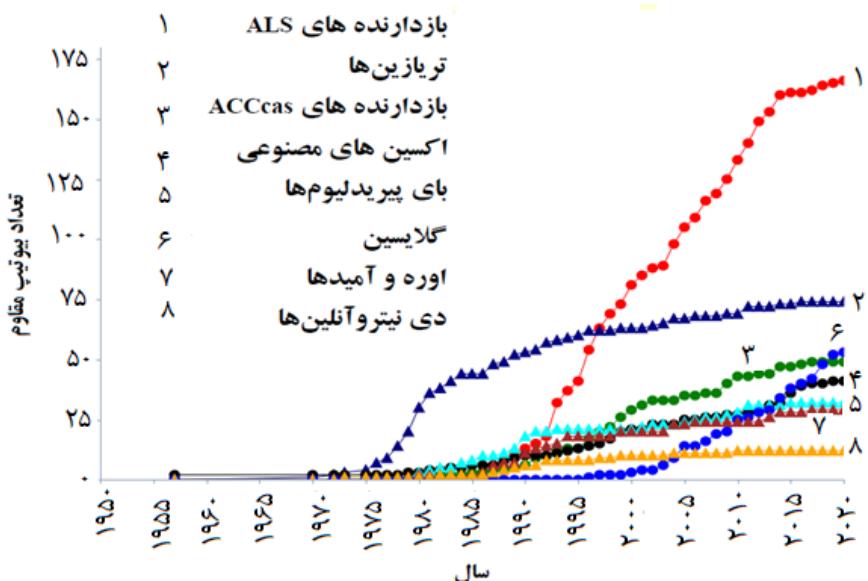
۱۳۹۰-۱۳۹۹

III	۲۰۰۰	کیلوگرم در هکتار ۱/۵	۱۳۹۰	داینامیک	آمیکار بازون
III	۲۰۰۰	لیتر در هکتار ۴-۴/۵	۱۳۹۰	لوماکس	مزوتین + اس متالاکلر + تربوتیلازین
III	۵۰۰۰	لیتر در هکتار ۱/۵	۱۳۹۱	مایستر او دی	فورام سولفورون سدیم + یدوسولفورون
					متیل سدیم + این کننده اینزو کسادفن اتیل
III	۵۰۰۰	لیتر در هکتار ۲	۱۳۹۳	استمات	اتوفومیزت
III	۵۰۰۰	لیتر در هکتار ۲/۵	۱۳۹۳	سنس آوت	پروپیزامید یا پرونامید

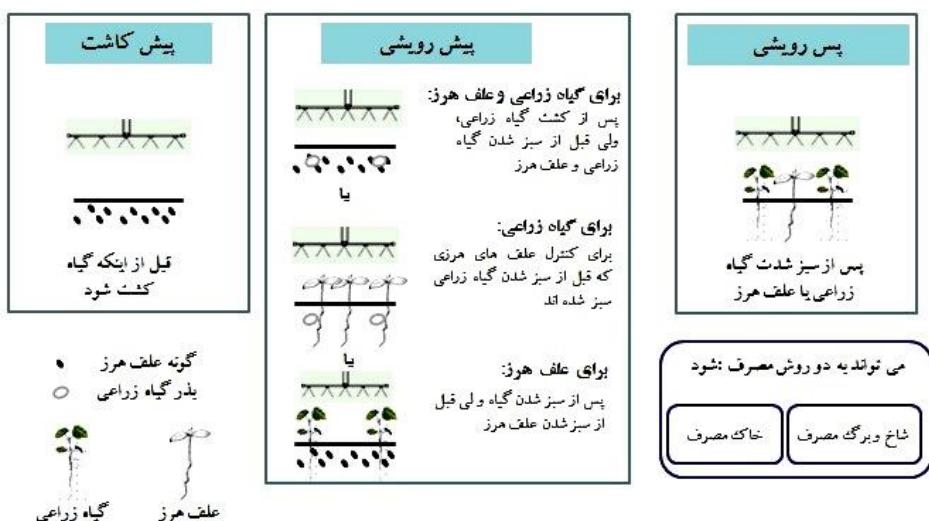
تاپرامزون	کلیو	۱۳۹۳	۱۲۵-۱۵۰ میلی لیتر + سیتوگیت ۲	>۲۰۰۰	III
مزوسلوفورون متیل + یدوسولفورون متیل	أتللو	۱۳۹۳	۱/۲۵-۱/۵ لیتر در هکتار	۲۰۰۰	III
پنوكسولام	ریزلان	۱۳۹۴	۱۵۰ میلی متر	۵۰۰۰	III
پندی متالین	پرول	۱۳۹۴	۳ لیتر در هکتار	۵۰۰۰	III
ایندازی فلاوم	آلیون	۱۳۹۵	۱۰۰-۱۲۵ میلی لیتر در هکتار	۲۰۰۰	III
پینوکساندن + این کننده کلوکینوست - مکسیل	آکسیال	۱۳۹۵	۱۵۰ نیشکر و ۱۵۰ میلی لیتر میوه های سردسیری و ۲۰۰ میلی لیتر مرکبات	۵۰۰۰	III
فورامسلوفورون سدیم + یدوسولفورون متیل سدیم + تین کاربازون + این کننده ایزوکسدافن اتیل	مایستر پاور او دی	۱۳۹۵	۱ لیتر در هکتار	۵۰۰۰	III
بیس پاربیاک سدیم	کلین وید	۱۳۹۶	۱۰۰ میلی لیتر ۲۵۰ میلی لیتر	۵۰۰۰	III
تریافامون اتوکسی سولفورون	کانسیل	۱۳۹۶	۱۰۰ تا ۱۵۰ گرم در هکتار	۲۰۰۰	III
بروموکسینیل + توفوردی	بوکتربیل یونیورسال	۱۳۹۶	۱/۲۵-۱/۵ لیتر در هکتار	۲۰۰۰	II
فلوستوسولفورون	ذکور	۱۳۹۷	۳۰۰ گرم در هکتار	۵۰۰۰	III
بنتاژون + دیکلوبروپ	بازاگران دی بی	۱۳۹۷	۵ لیتر در هکتار	۲۵۰۰۰	III

جدول ۴-۱ بازار جهانی مواد شیمیایی کشاورزی (کوب و رید، ۲۰۱۰؛ وود، ۲۰۱۸)

نوع ماده شیمیایی	درصد از سهم بازار در سال های مختلف				
	سال ۲۰۱۷	سال ۲۰۱۴	سال ۲۰۰۵	سال ۱۹۹۸	سال ۲۰۱۲
علف کش	۴۲	۴۷,۵	۴۵,۸	۴۳,۶	
حشره کش	۲۶	۲۹,۵	۲۶,۳	۲۹,۷	
قارچ کش	۲۵	۱۷,۵	۲۳	۲۰,۵	
بقیه	۷	۵,۵	۴,۹	۶,۲	
کل	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	

شکل ۱-۱ روند افزایش تعداد بیوتیپ‌های مقاوم به علفکش طی ۷۰ سال گذشته (هیپ، ۲۰۲۱).

شکل ۱-۳ طبقه‌بندی علفکش‌ها بر مبنای زمان مصرف.

جدول ۱۱-۱ طبقه‌بندی علکش‌ها بر حسب مکانیزم عمل آنها (HRAC, 2020)

طبقه‌بندی براساس روش HRAC & WSSA	مکانیزم عمل	طبقه‌بندی براساس روش قدیم HRAC
۱	بازدارنده استیل کوآنزیم آ کربوکسیلاز ^۱ (ACCase)	A
۲	بازدارنده استولاتکاتات سنتتاز ^۲ (ALS)	B
۳	بازدارنده تشکیل و تجمع میکروتوبول	K1
۴	اکسین‌های مصنوعی	O
۵	بازدارنده فتوسنترز در فتوسیستم II - سرین ۲۶۴	C1, C2
۶	بازدارنده فتوسنترز در فتوسیستم II - هیستدین ۲۱۵	C3
۹	بازدارنده سنتز ^۳ EPSP	G
۱۰	بازدارنده گلوتامین سنتتاز	H
۱۲	بازدارنده سنتز ^۴ DOXP	F1
۱۳	بازدارنده فایتوئن دی‌ساقچاراز ^۵ (PDS).	F4
۱۴	بازدارنده پروتوپورفیرینوژن اکسیداز (Protox)	E
۱۵	بازدارنده سنتز اسیدهای چرب با زنجیره بسیار بلند ^۶ (VLCFAs)	K3
۱۸	بازدارنده سنتز دهیدروپتروآت ^۷ (DHP)	I
۱۹	بازدارنده انتقال اکسین	P
۲۲	منحرف‌کننده الکترون در فتوسیستم I	D
۲۳	بازدارنده سازماندهی و کارکرد میکروتوبول	K2
۲۴	مختلط کننده (جاداکننده)‌های فسفویلاسون اکسданیو ^۸	M
۲۷	بازدارنده هیدروکسی فنول پیروات دی‌اکسیژناز ^۹ (HPPD)	F2
۲۹	بازدارنده بیوسنترز دیواره سلولی (سلولوز)	L
۳۰	بازدارنده تیغواستراز اسید چرب ^{۱۰}	Q
۳۱	بازدارنده سرین/ترؤنین پروتئین فسفاتاز ^{۱۱} (Ser/Thr PPs)	R
۳۲	بازدارنده سولانسیل دی فسفات سنتتاز ^{۱۲}	S
۳۳	بازدارنده هموژین تیسات سولانسیل ترانسفراز ^{۱۳}	T
۳۴	بازدارنده لیکوپن سیکلаз ^{۱۴}	F3
(صفر) ناشناخته		Z

1. Acetyl CoA Carboxylase (ACCase)
2. Acetolactate Synthase (ALS) = Acetohydroxyacid synthase (AHAS)
3. 5-Enolpyruvyl-shikimate-3-phosphate synthase
4. 1-Deoxy-D-Xyulose 5-Phosphate Synthetase (DOXP Synthase)
5. Phytoene desaturase
6. Very long-chain fatty acids
7. Dihydropteroate synthase (DHP)
8. Oxidative Phosphorylation Uncoupler
9. 4-Hydroxyphenylpyruvate dioxygenase (HPPD)
10. Fatty acid thioesterases
11. Serine threonine protein phosphatase
12. Solanesyl diphosphate synthase
13. Homogentisate solanesyltransferase
14. lycopene cyclase

شکل ۲-۲ مشابهت بطری آفتکش‌ها با بطری نوشیدنی‌ها.

شکل ۲-۴ نوزاد ناقص‌الخلقه از مادری که در تماس با آفتکش‌ها بوده است.

جدول ۲-۱ سیستم‌های مختلف طبقه‌بندی عوامل سرطان‌زا*

ایالات متحده						بین‌المللی		اروپا	
NTP	EPA	ACGIH	IARC	GHS	EU				
عوامل	A دسته	1 A دسته	1 دسته	1 دسته	1 دسته	1 دسته	1 دسته	1 دسته	
شناخته شده	سرطان‌زا برای انسان	عوامل تأییدشده	سرطان‌زا برای انسان	زیردسته ۱	زیردسته ۱	که	موادی که	موادی که	
سرطان‌زا	برای انسان	(B1,B2) دسته	به عنوان سرطان‌زا	دسته ۲	دسته ۲	عوامل شناخته	به عنوان عوامل	به عنوان عوامل	
برای انسان	به‌احتمال زیاد	انسانی	عوامل سرطان‌زا	شده سرطان‌زا	شده سرطان‌زا	سرطان‌زا	سرطان‌زا	سرطان‌زا	
پیش‌بینی	سرطان‌زا برای انسان	عوامل مظنون به	احتمالی (Probably)	برای انسان	برای انسان	شناخته شده‌اند	شناخته شده‌اند	شناخته شده‌اند	
منطقی از	C دسته	سرطان‌زا برای انسان	B ۲ دسته	1 دسته	2 دسته	2 دسته	2 دسته	2 دسته	
سرطان‌زا بودن	شواهد مطرح از پتانسیل سرطان‌زا برای انسان	ممکن (Possibly)	عوامل فرض شده (Presumed)	سرطان‌زا برای انسان	عوامل فرض شده (Presumed)	باستی به عنوان عوامل	باستی به عنوان عوامل	باستی به عنوان عوامل	
D دسته	سرطان‌زا برای حیوانات	قابل طبقه‌بندی	سرطان‌زا برای انسان	سرطان‌زا برای انسان	سرطان‌زا برای انسان	موارد توجه	موارد توجه	موارد توجه	
E دسته	اطلاعات کافی برای ارزیابی سرطان‌زا برای وجود ندارد	نمی‌باشد	دسته ۴	دسته ۴	دسته ۲	دسته ۳	دسته ۳	دسته ۳	
	به احتمال زیاد	اطلاعات قابل دسترس برای انسان	سرطان‌زا برای انسان	احتمالاً برای انسان	عوامل مشکوک	موادی که از نظر	موادی که از نظر	موادی که از نظر	
	سرطان‌زا برای انسان	طبقه‌بندی نشده‌اند	سرطان‌زا برای انسان	سرطان‌زا نمی‌باشد.	به سرطان‌زا	سرطان‌زا بایی	سرطان‌زا بایی	سرطان‌زا بایی	
	انسان نمی‌باشد.	مظنون به	انسان نمی‌باشد.			باعث نگرانی	باعث نگرانی	باعث نگرانی	
						انسان می‌شوند	انسان می‌شوند	انسان می‌شوند	
						اما اطلاعات قابل	اما اطلاعات قابل	اما اطلاعات قابل	
						دسترسی برای	دسترسی برای	دسترسی برای	
						ارزیابی آنها	ارزیابی آنها	ارزیابی آنها	
						وجود ندارد.	وجود ندارد.	وجود ندارد.	

*اطلاعات و مستندات لازم برای قرارگرفتن یک عامل در یک دسته به خصوص در سیستم‌های مختلف طبقه‌بندی متفاوت می‌باشد برای اطلاعات بیشتر به (NCI, 2010) مراجعه نمایید.

**شواهد محدود از مطالعات اپیدمیولوژیک انسانی (B1)، شواهد کافی از سرطان‌زا برای ارزیابی از مطالعات حیوانی (B2).

EU: European Union; GHS: Globally Harmonized System; IARC: International Agency for Research on Cancer; ACGIH: American College of Governmental Industrial Hygienists; EPA: Environmental Protection Agency; NTP: National Toxicology Program.

جدول ۲-۲ وضعیت علفکش‌های مختلف ثبت شده به لحاظ سرطان‌زا برای طبقه‌بندی‌های مختلف

NTP ^(۴)	EU ^(۳)	IARC ^(۲)	EPA ^(۱)	نام لاتین آفتکش	نام علفکش
-	-	-	D	2,4-D	توفوردی
-	-	-	C	Acetochlor	استوکلر
-	3	-	در دروز بالا B2	Alachlor	آلاکلر*
-	-	-	D	Ametryn	آمترين
-	-	-	E	Amicarbazone	آمیکاربازون
-	-	-	-	Anilofos	آنیلوفوس
-	-	3	E	Atrazine	آترازین

-	-	-	-	Bensulfuron methyl	بنسلوفورن متیل
-	-	-	E	Bentazone	Bentazon
-	-	-	E	Bispyrabac Sodium	بیس پیریباک سدیم*
-	-	-	C	Bromacil	بروماسیل*
-	-	-	C	Bromoxynil	بروموزینیل*
-	-	-	B	Butachlor	بوتاکلر
-	-	-	-	chloridazon	کلریدازون
-	-	-	C	Chlorthal-dimethyl	کلر تال - دی متیل
-	-	-	-	Cinosulfuron	سینوسولفورون
-	-	-	E	Clethodim	کلتودیم
-	-	-	C	Clodinafop-propargyl	کلودینافوپ - پروپارژیل
-	-	-	E	Clopyralid	کلوپرالید
-	-	-	C	Cyanazine	سیانازین
-	-	-	E	Cycloate	سیکلوات
-	-	-	-	Cycloxydim	سیکلوكسیدیم
-	-	-	-	Dalapon	دالاپون
-	-	-	E	Desmedipham	دسمدیفام
-	-	-	D	Dicamba	دیکامبا
-	-	-	-	Dichlorprop	دبکلورپروپ
-	-	-	B	Diclofob-methyl	دی کلوفوب - متیل
-	-	-	E	Difenozoquate	دیفنزو کوات*
-	-	-	-	Diflufenican	دیفلوفنیکان
-	-	-	-	Dinitramine	دینیترامین
-	-	-	C	dinoseb	دینوزب
-	-	-	B	diuron	دیورون
-	-	-	E	EPTC	ای بی تی سی
-	-	-	C	Ethalfluralin	اتال فلورالین
-	-	-	D	Ethofumesate	اتو فومازیت
-	-	-	E	Ethoxysulfuron	اتوکسی سولفورون
-	-	-	C	Fenoxyprop p-ethyl	فنوکسایپوپ بی اتیل
-	-	-	-	Flamprop M-isopropyl	فلامپروپ ام - ایزوپروپیل
-	-	-	E	Fluazifop-butyl	فلوازیفوپ بوتیل
-	-	-	E	Formasulfuron sodium	فورام سولفورون سدیم
-	-	-	E	Glufosinate ammonium	گلوفوزینات آمونیوم
-	-	2A	E	Glyphosate	گلیفوسیت
-	-	-	B	Haloxyfop-methyl	هالوکسی فوپ - متیل
-	-	-	D	Imazamethabenz methyl	ایمازامتابنз - متیل
-	-	-	E	Imazethapyr	ایمازتاپیر
-	-	-	E	Indaziflam	ایندازیفلام

-	-	-	E	Iodosulfuran methyl	یدوسولفورون متیل
-	-	-	-	Ioxynil	آیوکسینیل
-	-	-	-	Ioxynil octanoate	آیوکسینیل اکتانوات
-	-	-	-	Isoproturon	ایزوپروتوروون
-	-	-	C	Isoxaben	ایزوکسابن
-	-	-	C	Linuron	لینورون
-	-	-	C	Mecoprop-p	مکوبروپ- پی
-	-	-	E	Mesosulfuron methyl	مزوسولفورون متیل
-	-	-	E	Mesotrione	مزوتریون
-	-	-	-	metamitron	متاپیترون
-	-	-	-	Metazachlor	متازاکلر
-	-	-	C	Metolachlor	متولاکلر
-	-	-	D	Metribuzin	متربوزین
-	-	-	C	Molinate	مولینیت
-	-	-	E	Nicosulfuron	نیکوسولفورون
-	-	-	B	Oryzalin	اوریزالین
-	-	-	-	Oxadargyl	اکسادارژیل
-	-	-	B	Oxadiazon	اکسادیازون
-	-	-	B	Oxyfluorfen	اکسیفلوروفن
-	-	-	E	Paraquat dichloride	پاراکوات دیکلوراید
-	-	-	C	Pendimethalin	پندی متالین
-	-	-	C	Penoxulam	پنوکسولام
-	-	-	D	Phenmedipham	فن مدیفام
-	-	3	E	Picloram	پیکلورام
-	-	-	D	Pinoxaden	پینوکسادن
-	-	-	-	Pretilachlor	پرتیلاکلر
-	-	-	E	Prometryn	پرومترین
-	-	-	E	Pronamide	پرونامید
-	-	-	C	Propanil	پروپانیل
-	-	-	-	Propaquizafop	پروپاکوئیزافوپ
-	-	-	-	Propyzamide	پروپیزامید
-	-	-	E	Pyridate	پیریدیت
-	-	-	D	Quizalofop-p-ethyl	کوئیزالوفوپ- پی - اتیل
-	-	-	-	Quizalofop-p-tefuryl	کوئیزالوفوپ- پی - تفوریل
-	-	-	E	Rimsulfuron	ریمسولفورون
-	-	-	E	Sethoxydim	ستوکسیدیم
-	-	-	E	Sulfosulfuron	سولفوسولفورون
-	-	-	D	Tebuthiuron	تبوتبیرون
-	-	-	C	Terbutryn	تربوتیرین
-	-	-	D	Thiobencarb	*تیوبنکارب

-	-	-	E	Topramezone	تاپرامازون
-	-	-	C	Tralkoxydim	ترالکوکسیدیم
-	-	-	C	Tribenuron methyl	تریبنورون متیل
-	-	3	C	Trifloralin	تریفلورالین
-	-	-	C	Triflusulfuron methyl	تریفلوسولفورون متیل

۱. آخرین لیست منتشر شده EPA در سال ۲۰۱۵

۲. در این جدول صرفاً آفت‌کش‌ها از لیست منتشرشده IARC در سال ۲۰۱۶ استخراج شده است.

۳. در این جدول صرفاً آفت‌کش‌ها از لیست منتشرشده اتحادیه اروپا در سال ۲۰۰۲ استخراج شده است.

۴. در این جدول صرفاً آفت‌کش‌ها از لیست منتشرشده NTP در سال ۲۰۱۷ استخراج شده است.

* از لیست آفت‌کش‌های مجاز به دلایل مختلف از جمله سلطان‌زادی، سمیت بالا، میزان مصرف بالا در هکتار و ... حذف شده است.

جدول ۲-۳- میزان سمیت سایر علف‌کش‌ها و اثرات احتمالی آنها بر انسان (اقتباس از کتاب ریگارت و روبرتن، ۱۹۹۹)

گروه شیمیایی*	نام عمومی	LD ₅₀ خوراکی (mg/kg)	اثرات مضر شناخته شده یا مظنون
استامیدها (کلرواستامیدها)	metolachlor	۲۷۸۰	آسیب به چشم و پوست
آلیفاتیک اسیدها	Trichloroacetic acid	۵۰۰۰	آسیب به چشم، پوست و سیستم تنفسی
	dichloropropionic acid (dalapon)	۹۷۰	
آنیلیدها	alachlor	۱۸۰۰	آسیب اندک
	propachlor	۷۱۰	حساسیت و آسیب‌های پوستی
	propanil	>۲۵۰۰	آسیب به پوست، چشم و سیستم تنفسی
بنزامید	pronamide	۸۳۵۰	آسیب متوسط به چشم
مشتقان بنزوئیک، آنیسیک اسید	Trichlorobenzoic acid	۱۵۰۰	آسیب متوسط به پوست و سیستم تنفسی
	dicamba	۲۷۰۰	
بنزونیتریل‌ها	dichlobenil	>۴۴۶۰	حداقل اثرات سمیت و آسیب
بنزو تیادیازینون دی‌اکسید	bentazone	>۱۰۰۰	آسیب به چشم و سیستم تنفسی
کاربامات‌ها و نیوکاربامات‌ها (علف‌کش‌ها)	asulam	>۵۰۰۰	برخی از آسیب‌های چشمی، پوستی و تنفسی بهویژه در حالت غلیظ. حالت‌های خفیفی از بازدارندگی کولین استراز نیز ممکن است مشاهده شود.
	terbucarb	>۳۴۰۰۰	
	butylate	۳۵۰۰	
	cycloate	۲۰۰۰	
	pebulate	۹۲۱	
	vernolate	۱۸۰۰	

۱۶۳۰	EPTC	
۳۹۵	diallate	
۱۶۷۵	triallate	
۱۳۰۰	thiobencarb	
۳۸۰۰	chlorpropham	
این ترکیبات سبب آسیب‌های پوستی می‌شوند ولی ممکن است در دوزهای بالا سبب مت‌هموگلوبین (هموگلوبین دارای آهن سه‌ظرفیتی = methemoglobin = شوند.		کاربالینات‌ها
آسیب به چشم و پوست	۶۳۰	کلروپیریدینیل‌ها
آسیب به چشم و پوست	۳۱۲۵	مشتقان سیکلوهگزون
ممکن است سبب آسیب‌های متوسط شوند. این علف‌کش‌ها جدانمودن اکسیداتیو فسفریلاسیون یا تموگلوبین را سبب نمی‌شوند.	۱۲۶۰۰ >۵۰۰۰ ۲۲۵۰ >۱۰۰۰۰	مشتقان دی‌نیترو‌آمینو- بنزن
ممکن است سبب آسیب‌های متوسط شوند. این علف‌کش‌ها جدانمودن اکسیداتیو فسفریلاسیون یا مت‌هموگلوبین را سبب نمی‌شوند.	>۱۰۰۰۰ ۳۰۰۰ >۱۰۰۰۰ ۱۵۵۰ ۱۸۰۸ >۱۰۰۰۰	ترکیبات فلورو‌دی‌نیترو- تولوئیدین
ممکن است سبب آسیب‌های متوسط شود.	۱۳۶۹	ایزوکسازونلیدینون
آسیب به چشم و پوست. این علف‌کش‌ها حاوی آرسنیک نمی‌باشند.	>۵۰۰۰	مشتقان نیکوتینیک اسید ایزوپروپیلامین
حداقل اثرات سمیت و آسیب.	>۳۵۰۰	اکسادیازولینون
آسیب به چشم و پوست و آسیب شدید به سیستم تنفسی	۴۳۰۰ >۵۰۰۰	فسفونات‌ها
آسیب متوسط به چشم اسید آزاد بسیار سمی است. آسیب به پوست، چشم و سیستم تنفسی.	>۱۰۰۰۰ ۵۱	فتالات‌ها
آسیب به پوست، چشم و سیستم تنفسی. این ترکیبات سمیت سیستمیک کمی دارند.	۸۲۰۰	ترکیبات پیکولینیک اسید

این ترکیبات سمیت سیستمیک غیرمتحملی را سبب نمی‌شوند مگر این که مقدار زیادی از آنها بلعیده شوند. برخی از تریازین‌ها آسیب‌های متوفی بر چشم، پوست و سیستم تنفسی وارد می‌کنند.	۱۷۵۰ ۱۷۸۰ ۲۸۸ ۱۳۹۰ ۱۱۰۰ ۵۲۳۵ >۷۰۰۰ >۵۰۰۰ ۲۰۰۰ ۲۵۰۰ ۲۹۸۰	ametryn atrazine cyanazine desmetryn metribuzin prometryn propazine simazine terbutylazine tertutryn prometon	تریازین‌ها
این نوع فرمولاسیون سبب آسیب شدید به چشم، پوست و سیستم تنفسی می‌شود.	>۱۰۰۰	amitrole, aminotriazole	تیریازول
حدائق سمیت سیستمیک آسیب متوسط بر پوست، چشم و سیستم تنفسی	۵۲۰۰ >۱۱۰۰ >۵۰۰۰	bromacil lenacil terabacil	بوراسیل‌ها
این ترکیبات سبب سمیت سیستمیک نمی‌شوند، مگر این که مقدار زیادی از آنها بلعیده شوند. برخی از مشتقات اوره سبب آسیب بر چشم، پوست و اعضای مخاطی می‌شوند.	>۴۰۰۰ >۱۰۰۰۰ >۵۰۰۰ ۸۹۰۰ ۱۸۲۶ ۱۵۰۰ ۵۰۰۰ ۲۰۰۰ ۳۲۰۰ ۲۱۰۰ ۳۶۰۰ >۱۱۰۰۰ >۷۵۰۰ >۵۰۰۰	Chlorimuron ethyl chlorotoluron diuron flumeturon isoproturon linuron methabenz-thiazuron metobromuron metoxuron monolinuron monuron neburon siduron sulfometuron-methyl	مشتقات اوره
	۶۴۴	tebuthiuron	

* گروه‌بندی برخی علف‌کش‌ها تغییر یافته است. برای اطلاعات بیشتر درمورد خانواده و گروه‌بندی علف‌کش‌ها به فصل ۵ مراجعه کنید.

شکل ۵-۵ فروش آفتکش‌ها در خیابان مالی (راست) و فروش آفتکش‌ها در مجاور رستوران محلی در مالی (چپ). (منبع عکس: PAN Mali, July, 2009).

شکل ۶-۶ نشتی سمپاش و عدم پوشش حفاظتی مناسب کاربر در هنگام سمپاشی در اندونزی (منبع عکس: AGENDA, May 2006).

شکل ۸-۲ استفاده از ظروف و ابزار نامناسب آماده‌سازی محلول سمی (راست). (منبع عکس: CGDFED, November 2008) و استفاده پوشش حفاظتی این و استفاده از ابزار مناسب آماده‌سازی محلول سم (چپ). (منبع عکس: AGENDA, October 2007).

شکل ۹-۲ مخلوط کردن گرانول با دست بدون پوشش حفاظتی در هند (راست). (منبع عکس: Thanal, September 2008) و مخلوط کردن سم با آب با رعایت اصول ایمنی (چپ).

شکل ۱۰-۲ سمپاشی در خلاف جهت باد سبب پاشش قطرات سم بر روی فرد کاربر می‌شود.

شکل ۱۱-۲ تابلوهای هشداردهنده برای اجتناب از ورود افراد به محل سمپاشی شده.

شکل ۱۲-۲ تابلو محل نگهداری آفتکش.

شکل ۱۳-۲ نگهداری آفتکش‌ها و تجهیزات سمپاشی در اتباری خانه در سنگال (راست) (منبع عکس: PAN Africa, August 2008) و اندیار مناسب برای نگهداری آفتکش‌های مازاد (چپ).

شکل ۱۴-۲ فروش منبع خالی شده آفتکش‌ها در کشور بولیوی (منبع عکس: Rapal, January 2009).

شکل ۱۵-۲ مراحل شستشوی سه گانه بطری آفتکش‌ها.

جدول ۳-۱ فهرست برخی از مهمترین نشانگرهای ارزیابی ریسک آفتکش‌ها در دنیا

نشانگر / مدل	نام لاتین	کلمه اختصاری	کشور توسعه‌دهنده
معابر محیطی	Environmental Yardstick	EYP	هلند
مدل ارزیابی سینوپتیک آفتکش‌ها	Synoptisches Bewertungsmodell fur Pflanzenschutzmittel	SYNOPS_2	آلمان
نشانگر خطر محیطی آفتکش	Pesticide Environmental Risk Indicator	PERI	سوئد
نشانگر اثر محیطی آفتکش	Pesticide environmental impact indicator	IPEST	فرانسه
دیاگرام هاس	Hasse Diagram	HD	دانمارک
نشانگر پتانسیل ریسک محیطی آفتکش‌ها	Environmental Potential Risk Indicator for Pesticides	EPRIP	ایتالیا
نشانگر ریسک محیطی و شغلی آفتکش	Pesticide OCcupational and Environmental Risk	POCER	بلژیک
سیستم پیش‌بینی اثرات محیطی آفتکش‌ها	System for Predicting the Environmental Impact of Pesticides	SyPEP	بلژیک
ارزیابی خطر مواد شیمیایی برای اهداف مدیریتی	Chemical Hazard Evaluation for Management Strategies	CHEMS	کانادا
نسبت تماس به سمیت	Ratio of Exposure to Toxicity	REXTOX	هلند
نشانگر غربال آفتکش‌ها	PestScreen	PestScreen	اسپانیا
خطر نسبی اکولوژیکی	Ecological Relative Risk	EcoRR	استرالیا
فاکتور سمیت چند بعدی	Muti-attribute Toxicity Factor	MATF	آمریکا
ضریب تأثیر محیطی	Environmental Impact Quotient	EIQ	آمریکا

منبع: بنیروک و همکاران، ۲۰۰۲؛ رئوس و همکاران، ۲۰۰۲؛ کوچ و همکاران، ۱۹۹۲.

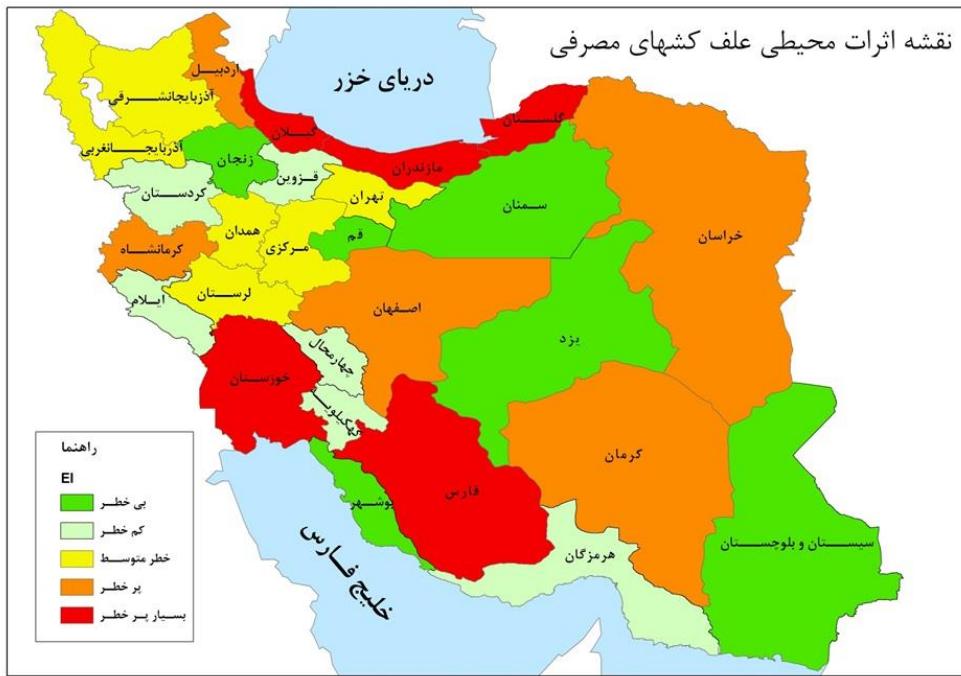
جدول ۴-۳ معادلات مربوط به محاسبه PEC برای دو بخش آب‌های سطحی و زیرزمینی در مدل SyPEP

PEC برای آب‌های زیرزمینی	PEC برای آب‌های سطحی
$PEC_{gw} = APEBOD \times \frac{10^6}{RG}$	$PEC_{sw} = PCOW \times (1 - BFI)$
$APEBOD = CSWER \times (AR / RD) \times \text{soil correction}$	$PCOW = \frac{APESUW}{rain \times SPR}$
$CSWER = 0.0004 \times GUS8.228$	معادلات
$GUS = \log DT50 (4 - \log Koc)$	توضیحات: PEC _{sw} ، غلظت پیش‌بینی شده آفت‌کش در آب‌های زیرزمینی RG، تقدیم آب‌های زیرزمینی (متراًمکعب/هکتار/سال) AR، میزان مصرف آفت‌کش (کیلوگرم / هکتار) RD، دوز توصیه شده (کیلوگرم / هکتار) Soil correction، فاکتور همبستگی، که به نوع خاک و اطلاعات هواشناسی وابسته است (نگاه کنید به جدول ۳-۵) .DT50، نیمه عمر آفت‌کش در خاک (روز) Koc، شاخص جذب سطحی خاک

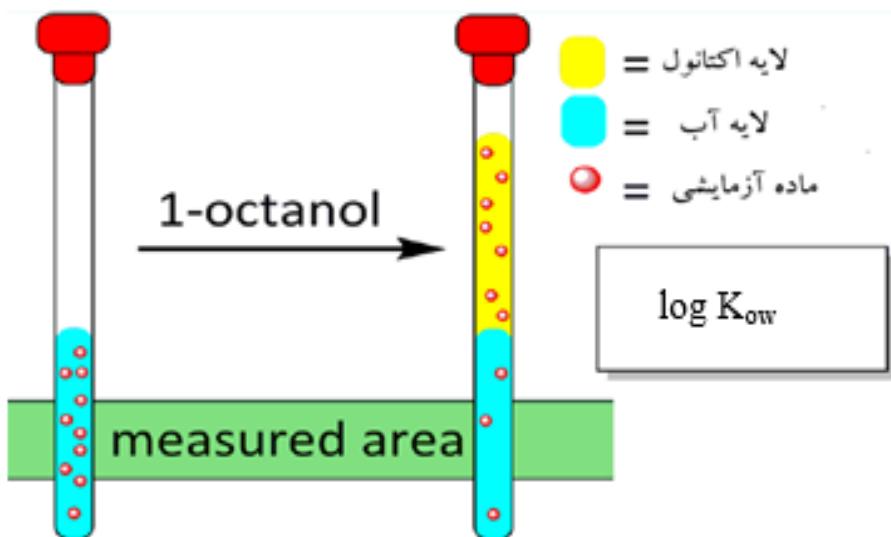
جدول ۸-۳ معادلات استفاده شده در محاسبه HV برای متغیرهای مختلف در مدل CHEMS

سمیت حاد گوارشی (HV _{OR}) - موش	سمیت حاد تنفسی (HV _{INH}) - موش
If LD_{50} oral > 5000 mg/kg, $HV_{OR} = 0$ If LD_{50} oral ≤ 5 mg/kg, $HV_{OR} = 5$ If $5 \text{ mg/kg} < LD_{50}$ oral ≤ 5000 mg/kg, $(LD_{50}$ oral) $HV_{OR} = 6.165 - 1.666 \log (3-5)$	If LC_{50} inhalation > 2 mg/L, $HV_{INH} = 0$ If LC_{50} inhalation < 0.05 mg/L, $HV_{INH} = 5$ If $0.5 \text{ mg/L} \leq LC_{50}$ inhalation ≤ 2.0 mg/L $HV_{INH} = 0.9395 - 3.121 \log (LC_{50}$ inhalation)
خطرات سرطان‌زا مژمن (HV _{CAR})	خطرات مژمن غیرسرطان‌زا (HV _{NCAR})
$HV_{CAR} = 0$ Group E Group D $HV_{CAR} = 0$ $HV_{CAR} = 1.5$ Group C Group B2 $HV_{CAR} = 3.5$ Group B1 $HV_{CAR} = 4.0$ Group A $HV_{CAR} = 5.0$	If NOEL oral > 1,000 mg/kg-day, $HV_{NCAR} = 0$ If NOEL oral < 0.1 mg/kg-day, $HV_{NCAR} = 5$ If $0.1 \text{ mg/kg-day} \leq NOEL$ oral ≤ 1,000 mg/kg-day $HV_{NCAR} = 3.75 - 1.25 \log (NOEL$ oral)
سمیت حاد برای آبزیان (ماهی) (HV _{AAT})	سمیت حاد برای آبزیان (دلفی) (HV _{AAD})
If $LC_{50} \geq 1000 \text{ mg/L}$, $HV_{AAT} = 0$ If $LC_{50} < 1 \text{ mg/L}$, $HV_{AAT} = 5$ If $1 \text{ mg/L} \leq LC_{50} < 1000 \text{ mg/L}$, $HV_{AAT} = -1.67 \log (LC_{50}) + 5.0$	If $EC_{50} \geq 1000 \text{ mg/L}$, $HV_{AAD} = 0$ If $EC_{50} < 1 \text{ mg/L}$, $HV_{AAD} = 5$ If $1 \text{ mg/L} \leq EC_{50} < 1000 \text{ mg/L}$ $HV_{AAD} = -1.67 \log (EC_{50}) + 5.0$
نیمه عمر در خاک (HV _{SOIL})	عامل تجمع زیستی (HV _{BCF})
If $Soil t/2 \leq 4$, $HV_{SOIL} = 1$ If $Soil t/2 > 500$, $HV_{SOIL} = 2.5$ For $4 < Soil t/2 \leq 500$, $HV_{SOIL} = 0.311 \ln (Soil t/2) + 0.568$	If $\log(BCF) \leq 1.0$, $HV_{BCF} = 1$ If $\log(BCF) > 4.0$, $HV_{BCF} = 2.5$ If $.0 < \log(BCF) \leq 4.0$ $HV_{BCF} = 0.5 \log(BCF) + 0.5$

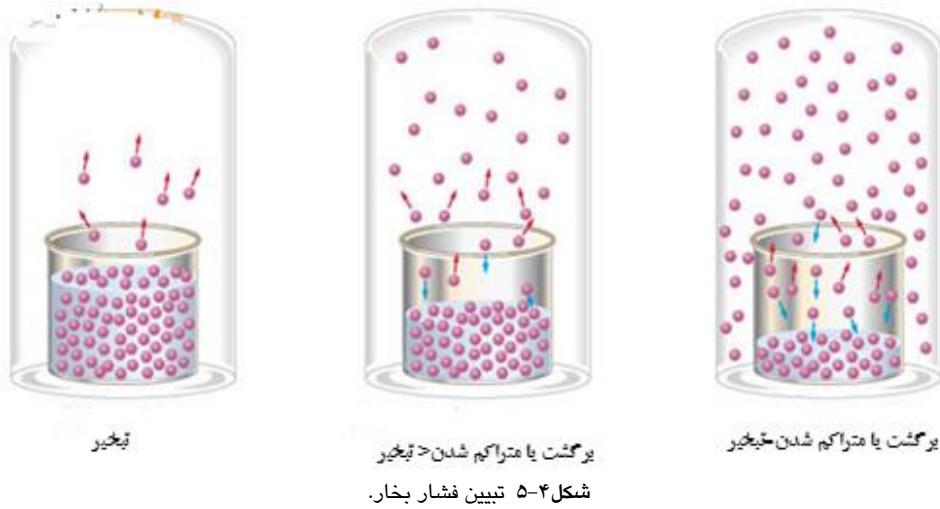
منبع: دیهیم‌فرد و همکاران، ۲۰۰۹، سوانسون و همکاران، ۱۹۹۷؛ دان، ۱۹۹۷.

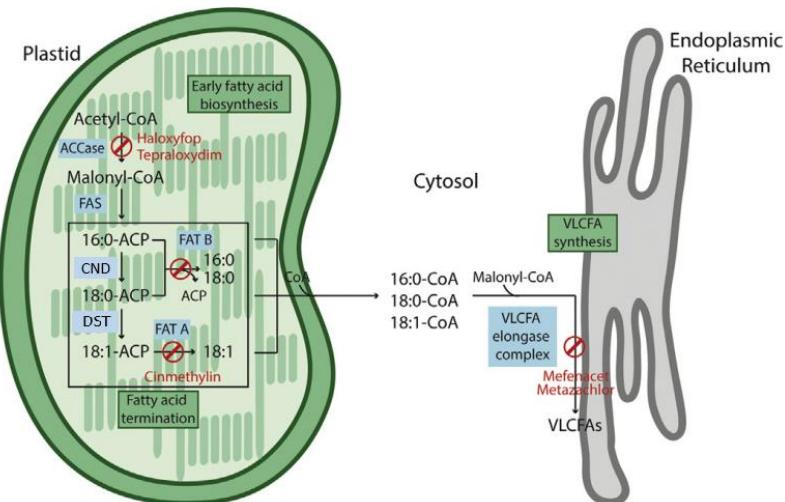
شکل ۱-۳ نقشه اثرات محیطی علف‌کش‌های مصرفی در کشور بر اساس مقدار تجمعی سه ساله از ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۳ (صابرپور، ۱۳۸۹).

شکل ۴ شماتیک تعیین حلایت ماده آزمایشی در آب و اکتانول با استفاده از روش طیفسنجی H-NMR.

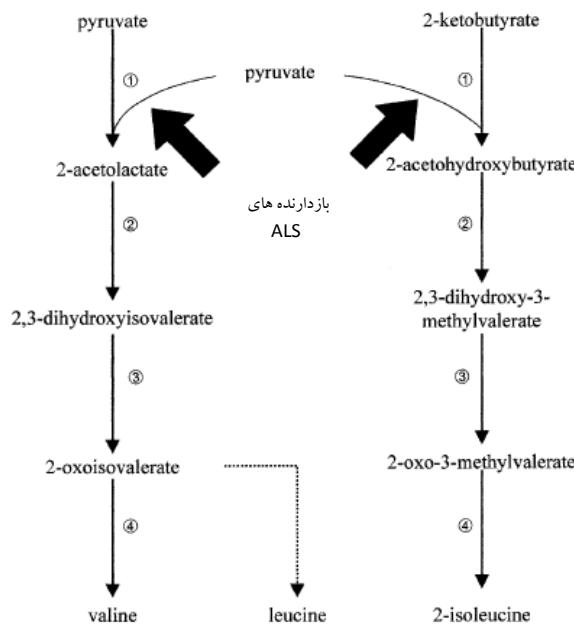

جدول ۱-۵ طبقه‌بندی علفکش‌ها بر حسب مکانیزم عمل آنها (HRAC, 2020).

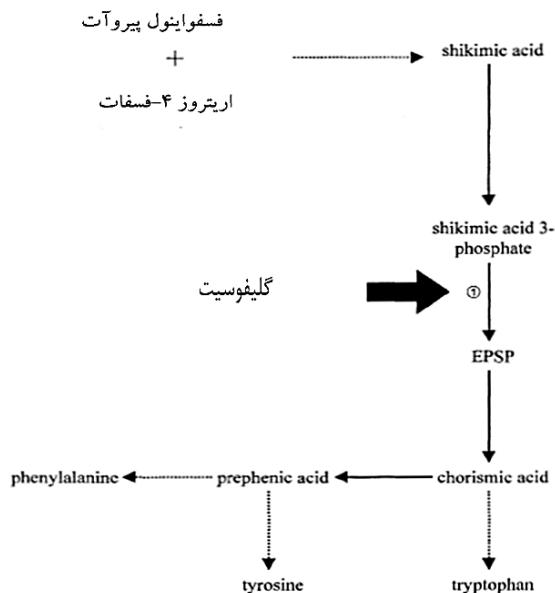

شکل ۱-۵ بیوستزر اسیدهای چرب (لپیدها) و نقاط فعالیت علفکش‌ها. ACCase: استیل کوآنزیم آ کربوکسیلان، FAS: اسید چرب سینتاز، CND: آنزیم متراکم‌کننده، FAT: تیواستراز اسید چرب (دونوع A و B)، DST: غیراشباع‌ساز (دی‌ساقوران) و الانگاز (elongase): مجموعه آنزیم طویل‌کننده، علفکش‌های هالوکسی‌فوپ و تپرالوکسیدیم^۱ بازدارنده ACCase (گروه ۱)، علفکش سینماتالین^۲ بازدارنده FAT (گروه ۳۰) و مفناست و متازاکلر^۳ بازدارنده الگاز (گروه ۱۵).

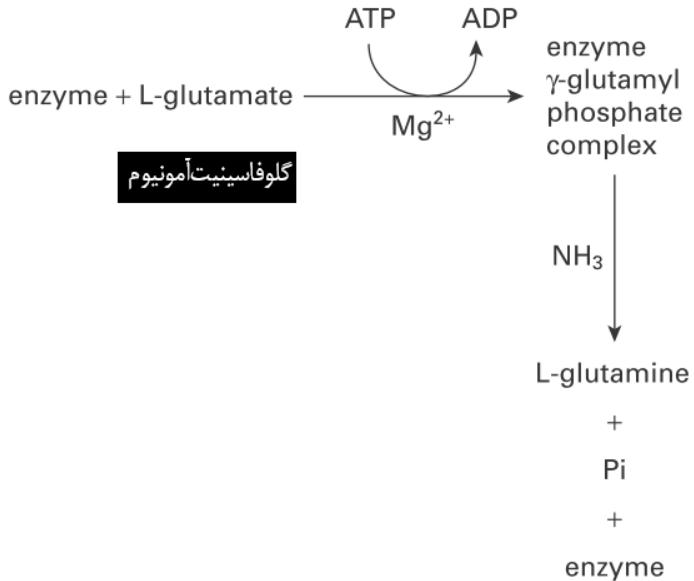
1. Haloxyfop-methyl and tepraloxydim
2. Cinmethylin
3. Mefenacet and metazachlor

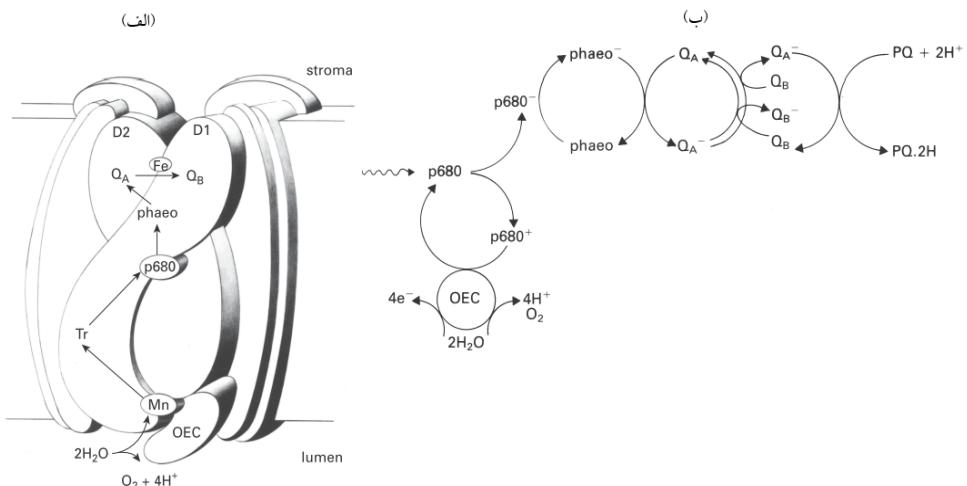
شکل ۵-۵ بیوسنتز زنجیره اسیدهای آمینه شاخه دار در نقاط فعالیت علفکش ها. ۱: استولاكتات سینتان، ۲: استوهیدورکسی اسید ردوکتوایزومراز، ۳: دی هیدورکسی اسید دهیدراتاز، ۴: آمینو ترانسفراز (Naylor, 2002).

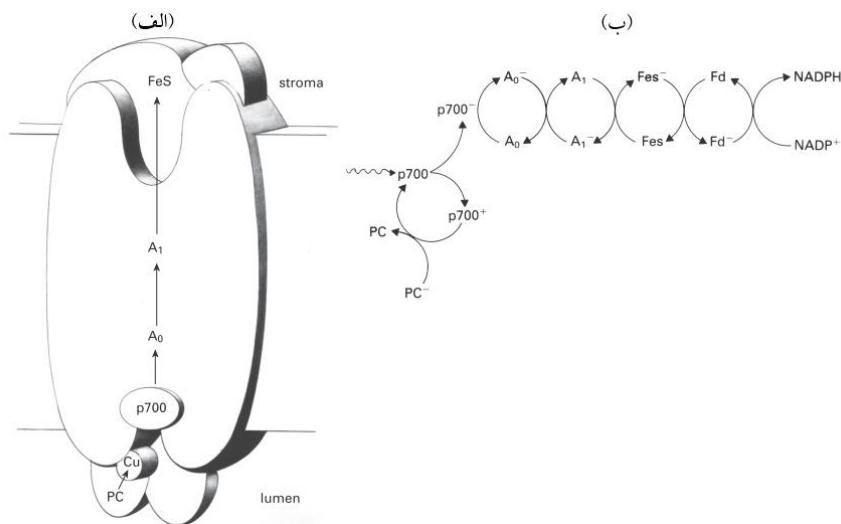
شکل ۵-۶ مسیر شیکیمیک اسید، در این شکل محلی که علفکش عمل می کند نشان داده شده است. ۱= اینول پیروات شیکیمیک اسید ۲- فسفات (EPSP) سینتان.

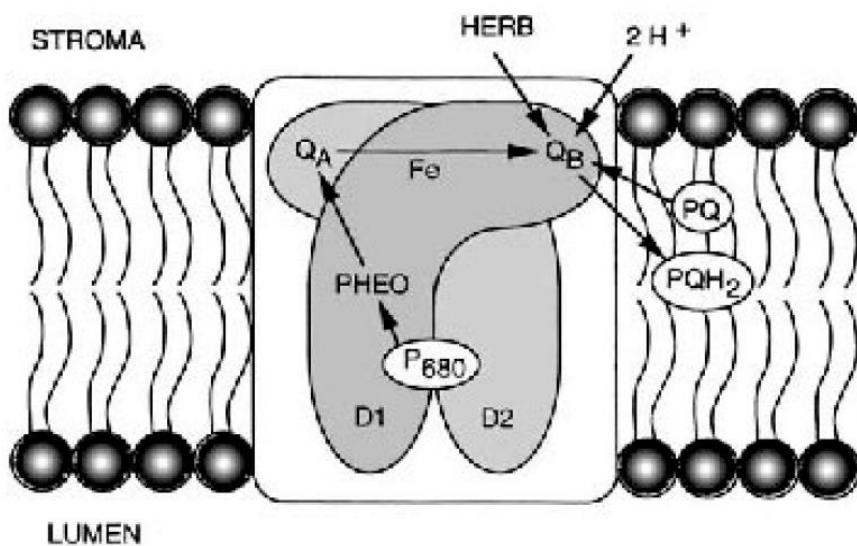
شکل ۵-۵ فرآیند دو مرحله‌ای کاتالیز گلوتامین توسط آنزیم گلوتامین‌ستتاز (Cobb and Reade, 2010).

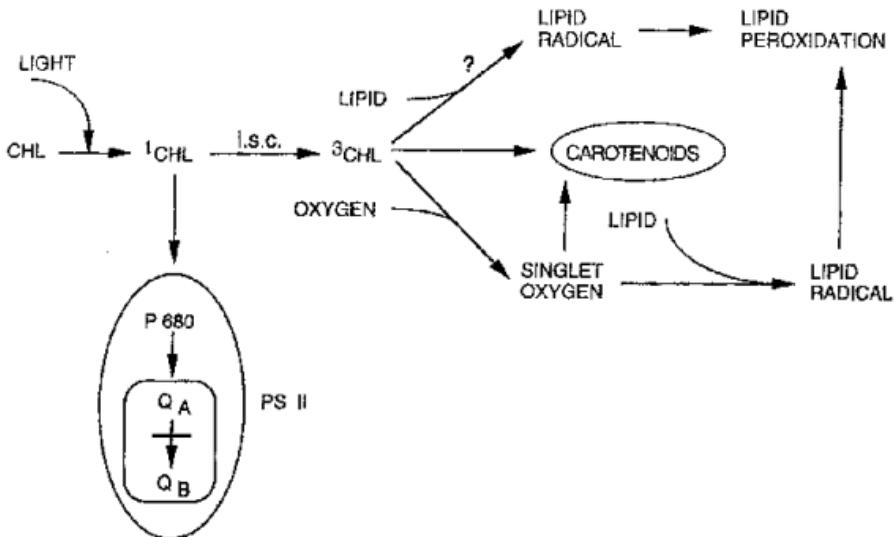
شکل ۵-۶ اجزاء تشکیل‌دهنده فتوسیستم II (الف) و نحوه انتقال الکترون (ب) در فتوسیستم II. D1 و D2: پروتئین D1 و D2; p680: پلاستوکوئینون A یا کوئینون A; QB: پلاستوکوئینون B یا کوئینون B; OEC: ترکیب آزادکننده اکسیرژن، P680: مرکز واکنش فتوسیستم II (a)، phaeo: فتوفیتین، PQH₂: پلاستوھیدروکوئینون، PQ: پلاستوکوئینون (Cobb and Reade, 2010).

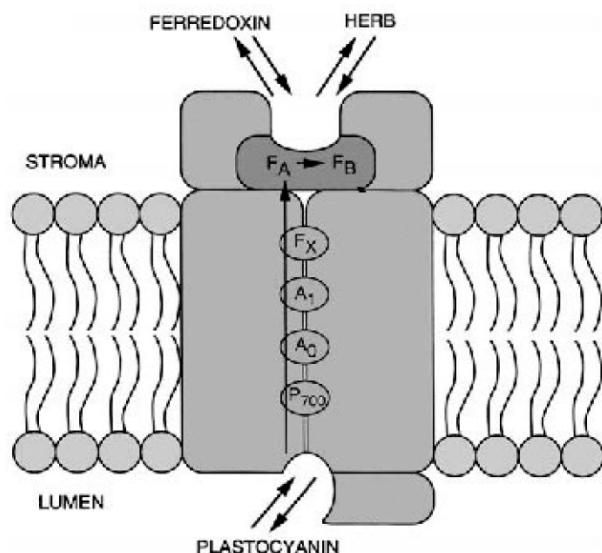
شکل ۵-۷ اجزاء تشکیل دهنده (الف) و نحوه انتقال الکترون (ب) در فتوسیستم II. PC، پلاستوکوئینین (PC)، دهنده الکtron به (P700)، مرکز واکنش فتوسیستم I (یک جفت کلروفیل *a* و *b*)، A₀: اولين گیرنده و دهنده الکترون (نوعی کلروفیل)، A₁: فیلوکوئینون، مرکز آهن-گوگرد (FeS)، Fd: فردوکسین، NADP⁺: آخرین پذیرنده الکترون، (Cobb and Reade, 2010).

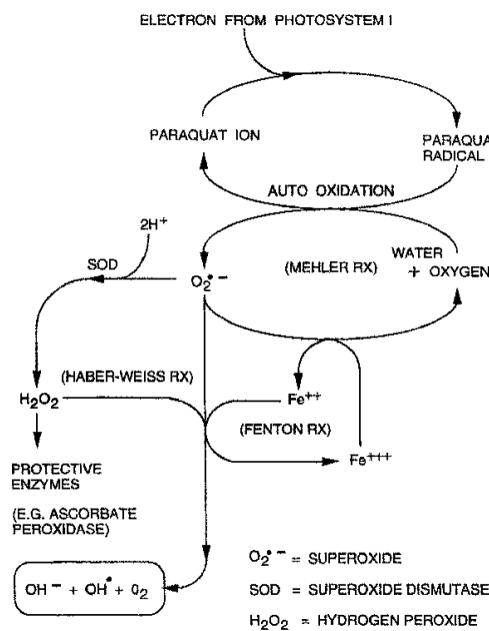
شکل ۵-۸ فرآیند انتقال الکترون در فتوسیستم II و رقابت علفکش (HERB) با پلاستوکوئینون B یا همان کوئینون Monaco (et al., 2002) برای اتصال به پروتئین D1. با متصل شدن HERB به پروتئین D1 انتقال الکترون از Q_A به Q_B متوقف می شود

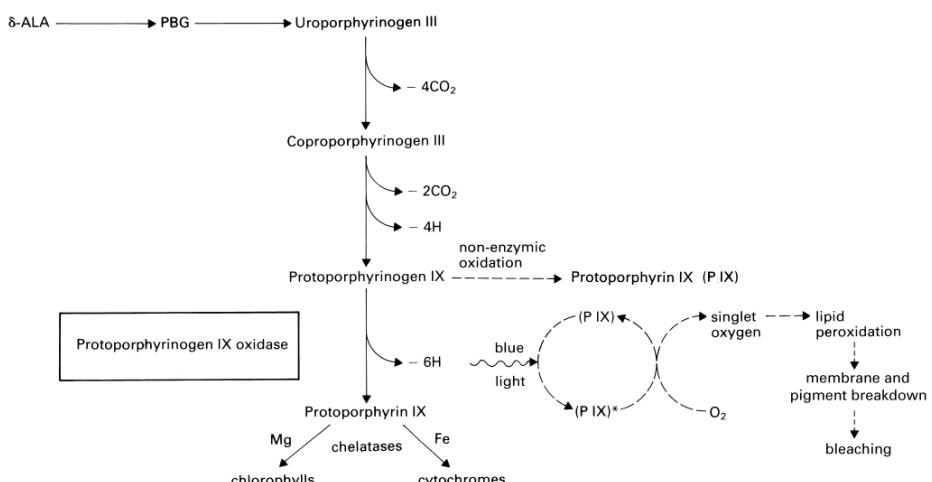
شکل ۹-۵ تشکیل کلروفیل تریپلت (^3CHL) و سپس اکسیژن سینگلت در اثر عدم انتقال الکترون از پلاستوکوئینون A (Q_A) به پلاستوکوئینون B (Q_B). اکسیژن سینگلت منجر به تولید لبیدهای رادیکال و ایجاد پراکسیداسون چربی‌ها می‌شود.
(Monaco *et al.*, 2002)

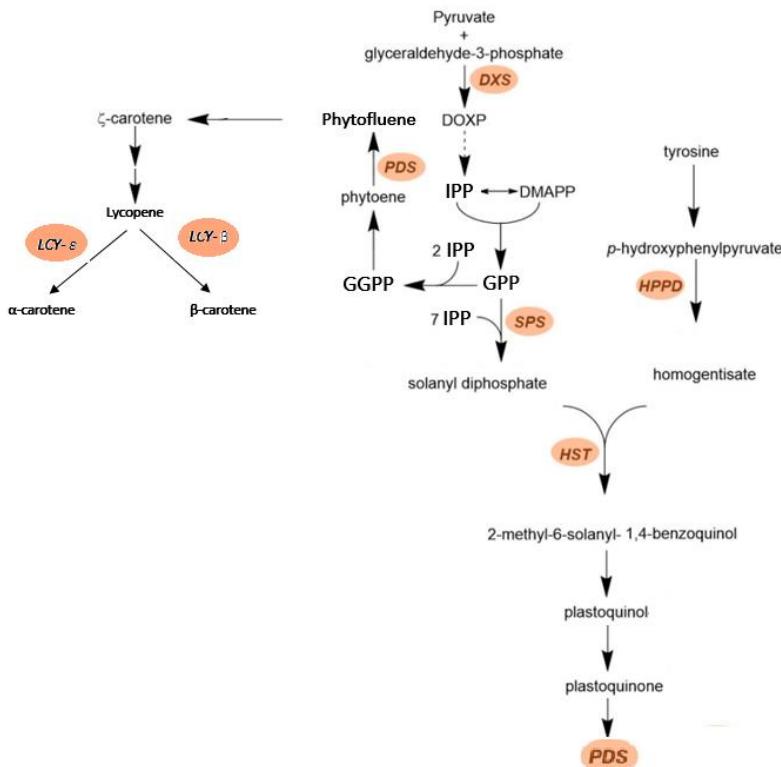
شکل ۱۰-۵ فرآیند انتقال الکترون در فتوسیستم I و اتصال علفکش (HERB) در نزدیکی محل اتصال فروکسین در فتوسیستم I. علفکش‌ها با متصل شدن به این محل الکtron دریافت کرده، به رادیکال‌های آزاد (مونوکاتیون) تبدیل می‌شوند (Monaco *et al.*, 2002).

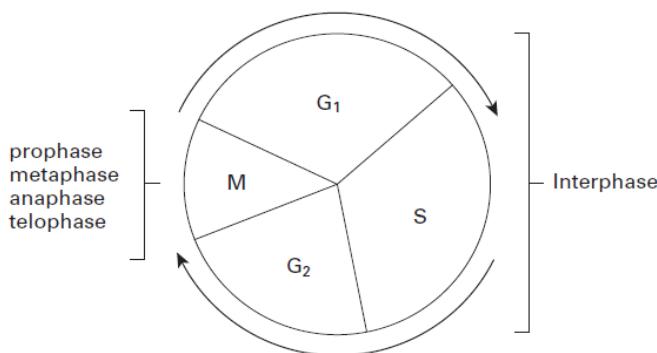
شکل ۵-۱۱ تشکیل رادیکال‌های آزاد بعد از کاربرد علفکش پاراکوات (بازدارنده فتوسیستم I). گونه‌های مخرب شامل سوپراکسید ($O_2^\bullet$ •)، هیدروژن پراکسید (H_2O_2) و رادیکال هیدروکسیل (OH^-) می‌باشد (Monaco *et al.*, 2002).

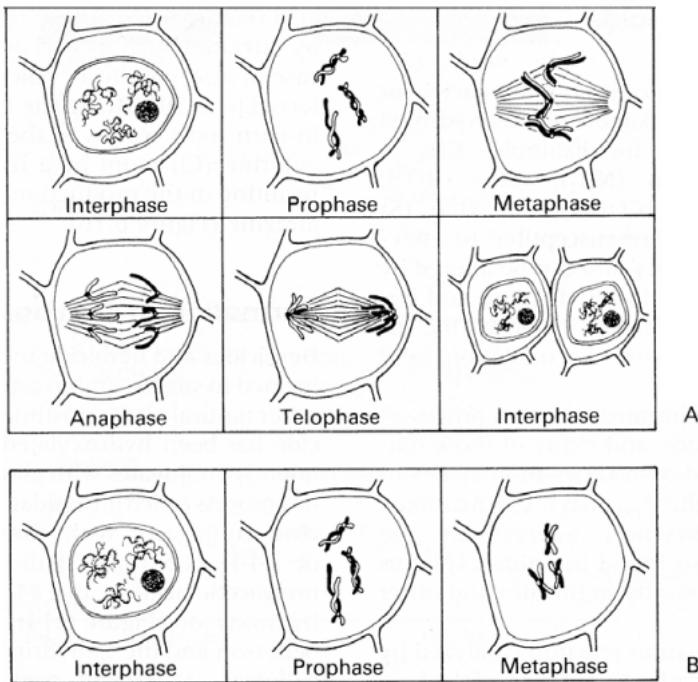
شکل ۵-۱۲ مسیر بیوسنتز کلروفیل و محل فعالیت علفکش‌های بازدارنده پروتوفیرینوژن IX اکسیداز در کلروپلاست باعث تبدیل پروتوفیرینوژن IX به پروتوفیرین IX می‌شود. اما علفکش‌ها باعث ممانعت از این فرایند می‌شوند. در نتیجه تجمع پروتوفیرینوژن IX سبب نشت و نقوذ آن به داخل سیتوپلاسم می‌شود، در سیتوپلاسم اکسیداسون غیرآنزیمی پروتوفیرینوژن IX باعث تولید پروتوفیرین IX شده و این مولکول با نور و اکسیژن واکنش نشان داده و اکسیژن سینگلت که ماده‌ای سمی است را می‌سازد (Monaco *et al.*, 2002; Cobb and Reade, 2010).

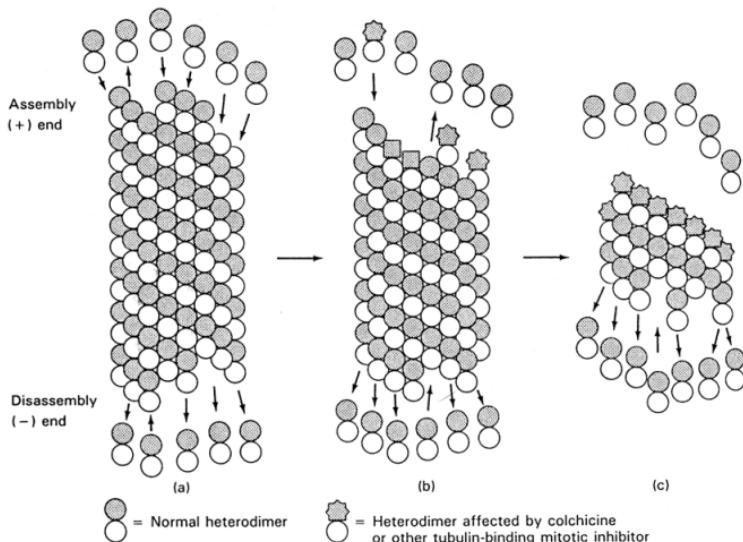
شکل ۱۳-۵ مسیر بیوستنز کارتنوئیدها، پلاستوکوئینون، آنزیم فایتوئین دساقوراز و دیگر آنزیم‌های محل هدف بیوستنز کارتوئیدها. هر علف کشی دی-زایلوز-۵-فسفات سینتتاز (DOXP سینتتاز)، داکسی-دی-زایلوز-۵-فسفات، IPP، ایزوپنتیل پیروفسفات (ایزوپنتیل دیفسفات، IDP)، DMAPP، گرفتار، GPP: گرانیل پیروفسفات، GGDP: گرانیل گرانیل پیروفسفات (گرانیل گرانیل دیفسفات، GGPP)، PDS: فایتوئین دساقوران، HPPD: هیدروکسی فنیل پیرووات دی اکسیژنان، ϵ لیکوپن اپسیلون-سیکلان، β $LCY-\beta$ -Lycopene، β -سولانسیل ترانسفران، SPS: سولانسیل دی فسفات سینتاز (Rodríguez-Concepción and Dayan, 2019) هموژن تیسات سولانسیل (Welsch, 2022).

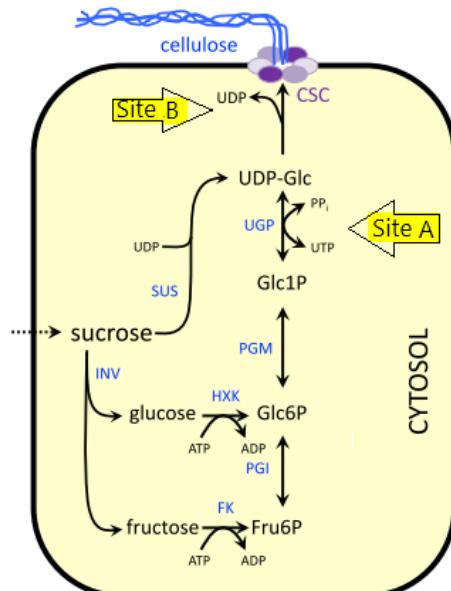
شکل ۱۴-۵ چرخه سلولی و تقسیم میتوز (Cobb and Reade, 2010)

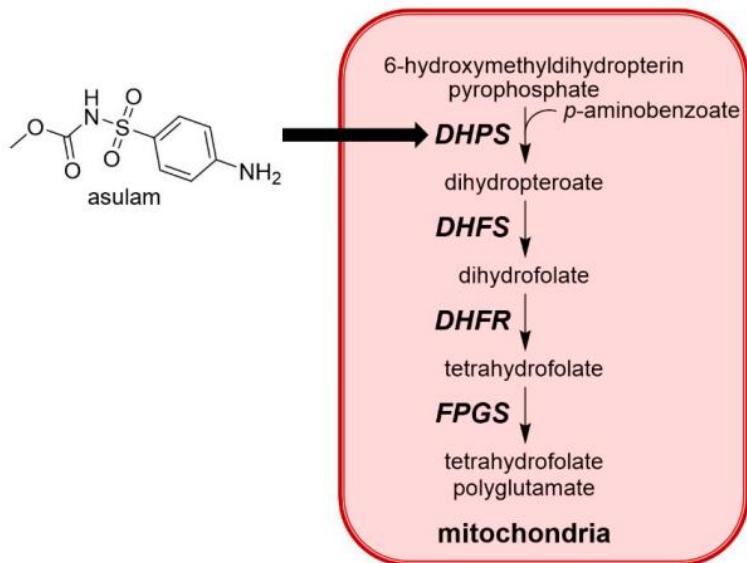
شکل ۱۵-۵ مرحله ایترفاز و مراحل تقسیم میتوز شامل پروفاز، متافاز، آنافاز و تلوفاز در حالت طبیعی (A)، مرحله ایترفاز و مراحل تقسیم میتوز شامل پروفاز، متافاز در مواجه با علفکش‌های خانواده دی‌نیتروآنیلین‌ها (B).

شکل ۱۶-۵ تجمع و پراکنده شدن هترودایمرها (آلfa توبولین و بتا توبولین) برای تشکیل میکروتوبول‌ها. هترودایمرها (ذیرواحدهای توبولین) از ذخیره آزاد درون سیتوپلاسم به انتهای میکروتوبول‌ها تجمع (+) می‌یابند (a). زمانی که این هترودایمرها با دی‌نیتروآنیلین‌ها و کلشی‌سین جایگرین می‌شوند تجمع آنها در انتهای میکروتوبول‌ها متوقف می‌شود (b و c).

شکل ۱۷-۵ مسیر بیوسنتز سلولز و محل عمل علفکش‌های بازدارنده بیوسنتز سلولز (دیواره سلولی). INV: اینورتاز، SUS: ساکاروز سیستاتاز، FK: فروکتوکیناز، HXK: هگزوفکتوکیناز، PGI: فسفوگلوکز ایزومراز، PGM: فسفوفکتوکوموتاز، UGP: گلوکز پیروفسفیریلаз، SCS: مجموعه آنزیمی سنتزکننده سلولز (شامل سلولز سیستاتاز) (Verbančić *et al.*, 2018).

شکل ۱۸-۵ مسیر بیوسنتز فولیک اسید و محل عمل آسولام تنها علفکش بازدارنده سنتز دی‌هیدروفپتروآت. DHPS: دی‌هیدروفپتروآت سیستاتاز، DHFS: دی‌هیدروفولات سیستاتاز، DHFR: دی‌هیدروفولات ردوکتاز، FPGS: فولی‌پلی‌گلوتامات سیستاتاز (Dayan, 2019).

جدول ۲-۵ طبقه‌بندی علفکش‌های ثبت شده در ایران بر اساس محل عمل. این طبقه‌بندی با روش طبقه‌بندی مشترک کمیته کاری مقاومت به علفکش‌ها (HRAC) و انجمن علوم علف‌های هرز آمریکا (WSSA) مربوط به سال ۲۰۲۰ میلادی انطباق دارد (HRAC, 2020) و با شماره نشان داده شده است (زند و همکاران، ۱۳۸۲؛ زند و همکاران، ۱۳۸۶؛ زند و همکاران، ۱۳۸۹؛ زند و همکاران، ۱۳۹۸، نوربخش و همکاران، ۱۴۰۰). لازم به ذکر است که روش طبقه‌بندی کمیته کاری مقاومت به علفکش‌ها (مربوط به سال ۲۰۱۰ میلادی) با حروف الفبا انجلیسی در پرانتز نشان داده شده است.

گروه	نحوه عمل	خانواده شیمیایی	نام عمومی	نام تجاری	سال ثبت	محصولات توصیه شده	فرمولاسیون	LD ₅₀ (mg/kg)
۱ (A) بازدارنده‌های استیل کوانزیم- آکربوکسیلاز (ACCase)	اریل اکسی فنوکسی بروپیونات (فوب‌ها (AOPPs))	آریل اکسی فنوکسی بروپیونات (فوب‌ها (AOPPs))	دیکلوفوپ-متیل	ایلوکسان	۱۳۵۹	گندم و جو	EC 36%	۴۸۱-۶۳۹
			فلوازیفوپ-پی- بوتیل	فوزیلید	۱۳۶۵	چغندرقند	EC 12.5%	>۲۰۰۰
			فلوازیفوپ-پی- بوتیل	فوزیلید فورت	۱۳۸۸	گوجه فرنگی	EC 15%	>۲۰۰۰
			-	پوما سوپر	۱۳۷۲	گندم و جو	EW 7.5%	۲۰۹۰
			فونکساپروپ-	پایبردیاتیل				
			پروپارژیل					
			-					
			هالوکسی فوپ-	گالانت سوپر	۱۳۷۸	چغندرقند	EC 10.8%	۶۲۳
			-			کلزا، پیاز و سویا		
			آر-متیل استر					
			پروپیا کوییزآفوپ	آریل	۱۳۷۸	چغندرقند و پنبه	EC 10%	۲۸۶۳
			-					
			کوییزالوفوپ-اتیل	تارگا	۱۳۶۷	چغندرقند	EC 10%	۱۶۷۰
			-					
			کوییزالوفوپ-پی- اتیل	تارگا سوپر	۱۳۷۹	چغندرقند	EC 5%	۱۲۱۰
			-					
			کوییزالوفوپ-پی- تغوریل	پنترا	۱۳۸۲	پنبه، سویا و کلزا	EC 4%	۱۰۱۲
			-					
			فونکساپروپ-پی اتیل	ویپ سوپر	۱۳۸۳	چغندرقند	EC 12%	۲۰۹۰
			-					
۲ (B) ستوکسیدیم	ستوکسیدیم	ستوکسیدیم	نابو-اس	نابو-	۱۳۶۵	چغندرقند، پیاز و کلزا	EC 12.5%	۲۶۷۶
			فوكوس	سیکلوكسیدیم	۱۳۷۵	پیاز و کلزا	EC 10%	۵۰۰۰
			سلکت سوپر	کلتودیم	۱۳۸۷	سویا، پیاز و چغندرقند	EC 12%	۱۶۳۰
			تایدکلتون	کلتودیم	۱۳۹۸	سویا	EC 24%	>۱۳۶۰
			الكتیو	ترالکوکسیدیم*			SC 25%	۹۳۴

۵۰۰۰	EC 5%	گندم	۱۳۹۶	آکسیال	+ پینوکسادن ایمن کننده کلوکینوست- مکسیل	فیلر پیرازولین (دنهای)		
۵۰۰۰	DF 75%	گندم و جو	۱۳۶۹	گرانستار	تری بیورون متیل			
۵۰۰۰	DF 60%	برنج	۱۳۷۲	لونداکس	- بن سولفوروں متیل			
۵۰۰۰	WG 20%	برنج	۱۳۷۵	ستاف	سینوسولفوروں			
۵۰۰۰	DF 50%	چغندر قند	۱۳۸۰	سافاری	- تری فلوسولفوروں متیل	ولفونیل	بازدارنده‌های استو لاکتات سینتاز (ALS) یا استوهیدروکسی	
۵۰۰۰	WG 75%	گندم، چمن	۱۳۸۲	آپیروس	سولفوسولفوروں		اسید سینتاز (AHAS)	
۵۰۰۰	WG 80(5+75)%	گندم	۱۳۸۵	تو قال	متیل سولفوروں متیل + سولفوسولفوروں	اورهایا		
۵۰۰۰	OD 22.5%	ذرت	۱۳۸۵	اکوئیپ	فورام سولفوروں			
۵۰۰۰	DF 25%	ذرت	۱۳۸۶	تی تو س	ریسم سولفوروں			
۵۰۰۰	SC 4%	ذرت	۱۳۸۵	کروز	نیکوسولفوروں			
۵۰۰۰	DF 75%	ذرت	۱۳۸۸	اولتیما	+ نیکوسولفوروں ریسم سولفوروں			
۵۰۰۰	WG 75%	پنبه	۱۳۸۴	انوک	تری فلوکسی سولفوروں سدیم			
۵۰۰۰	WG 10%	برنج	۱۳۹۷	ذکور	فلوستوسولفوروں			
۵۰۰۰	OD 1.2(1+0.2)%	گندم (بجز گندم دوروم)	۱۳۸۷	آتلانتیس	مزوسولفوروں متیل + یدوسولفور ون متیل سدیم + ایمن کننده مفن پایردیاتیل			
۵۰۰۰	3.1% OD	ذرت	۱۳۹۱	مایستر او دی	فورام سولفوروں سد یم + یدوسولفوروں متیل سدیم + ایمن کننده ایزو کسادیفن اتیل			
۵۰۰۰	SL 10%	یونجه، سوپا و لوپیا	۱۳۸۱	پرسویت	ایماز تاپیر	پیریمیدین		
۵۰۰۰	SC 25%	گندم	۱۳۷۴	آسرت	* ایماز اما بنز متیل			
۵۰۰۰	SC 24%	برنج	۱۳۹۴	ریزلان	پنوکسولام	تریاژول پیریمیدین ها		
۵۰۰۰	SC 40% OF 10%	برنج	۱۳۹۶	کلین وید	بیس پایریباک	پیریمیدینیل		

۲(B)

	SC 12.5%		۱۳۹۸	نومینی وحین	سدیم	بنزاوت		
۵۰۰۰	EC 5%	برنج	۱۳۹۷	پیری ماکس	پیری بنزوکسیم			
-۳۰۹۰ ۱۸۶۹	WP 80%	ذرت، نیشکر و زمینهای غیرمزروعی	۱۳۴۷	گزابریم	آترازین	تريازين ها	بازدارندههای فتوسنتز در -II فتوسیستم سرین ۲۶۴	۵ (C1)
۱۱۱۰	WP 80%	نیشکر	۱۳۵۰	گراپاکس	آمترین			
۵۲۳۵	WP 80%	پنبه، هویج و عدس	۱۳۵۰	گراگارد	پرومترین			
۱۸۲-۳۳۴	WP 50%	ذرت	۱۳۵۴	بلادکس	سیانازین*			
۲۰۰۰	WP 70% DF 75% SC 48%	سیبزمینی، نیشکر، هویج، خیار، طلابی و سویا	۱۳۵۵ ۱۳۸۸	سنکور سنکو کیمیا	متربیوزین			
۲۰۰۰	SC 70%	چغندرقند	۱۳۶۰	گلتیکس	متامیترون	تريازينون ها	بازدارندههای فتوسنتز در -II فتوسیستم سرین ۲۶۴	۵ (C1)
۵۰۰۰	WP 80%	نیشکر و باوهای	۱۳۵۲	سینبار	ترباسیل*			
۲۱۴۰	WP 65% DF 65% SC 50%	چغندرقند و لبویی	۱۳۴۷ ۱۳۷۳ ۱۳۸۲	پیرامین	کلریدازون (پیرازون)			
۸۰۰۰	EC 15.7%	چغندرقند	۱۳۵۰	بتانال	فن مدیقام			
۱۰۲۵۰	EC 15.7%	چغندرقند	۱۳۶۵	بتانال آام	دسمدیقام			
۳۴۰۰	WP 80%	نیشکر، پنبه و زمینهای غیرزراعی	۱۳۴۷	کارمکس	دیوران	اوردها	بازدارندههای فتوسنتز در -II فتوسیستم سرین ۲۶۴	۵ (C2)
۳۰۰۰	DF 90%	نیشکر	۱۳۸۷	کارمکس (دیوران دی اف)	دیوران			
۶۴۴	SC 50%	نیشکر	۱۳۸۰	تبسان	تبوبورن			
۴۰۰۰	WP 50% SC 45%	هویج	۱۳۴۷ ۱۳۷۸	آفالن	لینورون			
۵۰۰۰	WP 70%	نخود، گندم، باقلا و سیر	۱۳۵۳	تریبونیل	متابنزتیازورون*			
۹۹۴۷ و ۱۶۹۰	DF 60%	نیشکر	۱۳۸۷	باراک (استامینا)	دیوران+هگرازینون	آمیدها		
۲۵۰۰	EC 36%	برنج	۱۳۴۸	استام-اف	پروپانیل			

۴۰۰-۲۴۰	SL 22.5%	گندم	۱۳۶۵	پاردنر-برومینال	بروموکسینیل	نیتریل‌ها		
۱۱۰	EC 22.5%	پیاز و سیر	۱۳۷۵	توتریل	ایوکسینیل		بازار نانده‌های فتوسنتر II	۶ (C3)
۲۰۶۳	SL 48%	سویا، لوبیا، برنج، شبدر و یونجه	۱۳۵۶	بازاگران	بنتاژون	بنزوتیادیازینو نهایا	در فتوسیستم II - هیستدین ۲۱۵	
۲۰۰۰	EC 60%	نخود	۱۳۷۸	لنتاگران	پیریدیت	فینیل پیریدازین‌ها		
۱۵۷	SL 20%	باغ‌ها، نیشکر، سیب‌زمینی، گوجه‌فرنگی (سس)	۱۳۴۷	۶۹٪	پاراکوات**	پیریدینیوم‌ها (بای پیریدیلوم‌ها)	بازار نانده‌های فتوسیستم I (منحرف کننده الکترون)	۲۲ (D)
۵۰۰۰	WG 80% EC 30%	برنج	۱۳۸۱	تاب‌استار	اگزادیارژیل	اکسیدازول‌ها	بازار نانده‌های پروتوبورفیرینوژن (PPO) اکسیداز (PPO)	۱۴ (E)
۵۰۰۰	SL 12%	برنج	۱۳۵۰	رونستار	اگزادیازون			
۵۰۰۰	EC 24%	پیاز و گوجه‌فرنگی	۱۳۷۹	گل	اکسی‌فلورفن	دی‌فنیل اترها		
از این گروه علف‌کش دیفلوفنیکان به صورت مخلوط در علف‌کش پنتر (ایزوپروتوروون + دیفلوفنیکان). برای اطلاعات بیشتر در خصوص پنتر به فهرست علف‌کش‌های مخلوط، در پایان این جدول، مراجعه شود								
۲۰۷۷	EC 48%	سویا	۱۳۹۷	گلتازون	کلومازون	ایزوکسازو لیدیون	بازار نانده سنتر DOXP (بی‌رنگ کننده)	۱۳ (F4)
۳۰۰۰	SC 29.7%	ذرت	۱۳۹۳	کلیو	تاب‌رامazon	پیرازول	بازار نانده هیدروکسی فنول پیراتیاز (HPPD) (بی‌رنگ کننده)	۲۷ (F2)
	SC 24%	نخود بهاره	۱۴۰۰	مرلین فلکس	ایزوکسازول‌ها	تری‌کتون		
علف‌کش مزوتریون به صورت مخلوط در علف‌کش لوماکس (مزوتربیون + اس متالاکلر + تربوتیازین). برای اطلاعات بیشتر در خصوص لوماکس به فهرست علف‌کش‌های مخلوط، در پایان این جدول، مراجعه شود								
تاكنون علف‌کشی از این گروه در ایران به ثبت نرسیده است								
							بازار نانده لیکوپن سیکلаз ^۱ (بی‌رنگ کننده)	۳۴ (F3)

1. lycopene cyclase

۵۰۰۰	SL 41% SG 74.8% SG 71%	باغ‌ها، غیرمزروعی، نیشکر و سنس یونجه	۱۳۵۶ ۱۳۹۸ ۱۳۹۹	راندآپ ناکداونم کس مرا	گلیفوسیت	کلایسین	بازدارنده سنتز EPSPS	۹ (G)
۱۶۲۰	SL 20%	باغ‌ها	۱۳۷۲	باستا	گلوفوسینیت آمونیوم	فسفونیک اسیدها	بازدارنده گلوتامین (GS)	۱۰ (H)
تاکنون علف‌کشی از این گروه در ایران به ثبت نرسیده است							بازدارنده دهیدروپتروآت (DHP)	۱۸ (I)
۱۰۰۰۰	EC 48%	چغندر قند، آفتابگردان، پنبه، هویج، کلزا، سویا و کنجد	۱۳۴۸	ترفلان	تری‌فلورالین	بازدارنده تشکیل و تجمیع میکروتوبول بازدارنده‌های تقسیم سلولی (K1)		
۵۰۰۰	EC 33.3 %	آفتابگردان، لوبیا، باقلاء، پنبه، سویا و گلرنگ	۱۳۵۵	سونالان	اتال‌فلورالین			
۳۰۰۰	EC 25%	سویا	۱۳۵۵	کوبکس	دی‌نیترآمین			
۱۲۵۰	EC 33%	عدس‌دیم، کنجد، توتون، انگور، ماش، لوبیا، هویج و گلرنگ‌آبی	۱۳۷۸	استومپ	پندی‌متالین	بازدارنده سازماندهی و کارکرد میکروتوبول بازدارنده‌های تقسیم سلولی (K2)		
۵۰۰۰	CS 45.5%	سیب‌زمینی	۱۳۹۴	پرول				
۱۲۵۰۰	WP 75%	پیاز، لوبیا، ماش، یونجه، باقلاء و شبدر	۱۳۵۰	داکتال	کلرتال دی متیل (DCPA)	بنزوئیک اسیدها		
۵۰۰۰	SC 50%	چغندر قند	۱۳۹۳	سنس آوت	پروپیزامید یا پرونامید	بنزامیدها	بازدارنده سازماندهی و کارکرد میکروتوبول بازدارنده‌های تقسیم سلولی (K2)	۲۳ (K2)
تاکنون علف‌کشی از این گروه در ایران به ثبت نرسیده است							بازدارنده سنتز کلرواستامیدها	۱۵ (K3)
۲۰۰۰	EC 60%	برنج	۱۳۵۱	ماجتی	بوتاکلر***	کلرواستامیدها	بازدارنده سنتز اسیدهای چرب	
۶۰۹۹	EC 50%	برنج	۱۳۷۸	ریفیت	پرتیلاکلر			

۲۱۴۸	EC 50% EC 76%	ذرت	۱۳۷۸	اسنتیت سورپاس	استوکلر		با زنجیره بسیار بلند
۲۰۰۰	EC 82%	ذرت، لوبیا، شبدرو، اسپرس، یونجه، توتون و نیشکر	۱۳۴۷	ارادیکان	ای پی تی سی	بنزوفران ها آتوفومیزت	(VLCFAs)
۲۰۰۰	EC 71%	برنج	۱۳۴۹	اوردرام	مولینیت		
۱۱۰۰	EC 46%	گندم	۱۳۵۲	آزادکس بی دبليو	تریالات*		
۱۳۰۰	EC 50%	برنج	۱۳۵۳	ساترن	تیوبنکارب		
۲۰۰۰	EC 72.7%	چندرقند	۱۳۵۳	رونیت	سیکلووات		
۵۰۰۰	SC 50%	چندرقند	۱۳۹۳	استمات	ایندازی فلام		
۲۰۰۰	SC 50%	نیشکر، باغات میوه سردسیری و مرکبات	۱۳۹۵	آلیون	بنزوفران ها آتوفومیزت	بازدارنده بیوسنتر دیواره سلولی (سلولز)	۲۹ (L)
تاكنون علفکشی از این گروه در ایران به ثبت نرسیده است							مختلط کننده های فسفریلاسون اکسداتیو
۹۴۹	SL 72%	گندم و جو، ذرت، برنج و نیشکر	۱۳۴۷	۴۶ یو دیفلوئید	توفوردی	فنوکسی کربوکسیلات ها	علفکش های شبهاکسینی
۲۱۰۰	SL 67.5%	گندم و جو، ذرت، برنج و نیشکر	۱۳۴۷	۴۶ یو کمبی فلوئید	+ توفوردی امسی پی آ	(فنوکسی کربوکسیلیک اسیدها)	
۵۰۰۰	SL 30% SG 72%	چندرقند و کلزا چندرقند	۱۳۸۰ ۱۳۹۸	لونترل کلیپ فورت	کلوبیرالید	پیریدین کربوکسیلات ها (پیریدین کربوکسیلیک اسید)	
۸۲۰۰	L (SL) 21.6%	پهن برگ های مناطق غیرمزروعی	۱۳۵۳	توردون کا ۲۲	پیکلورام	پیریدیل اکسی کربوکسیلات ها	
۵۰۰۰	EC 20%	گندم	۱۳۹۷	کاوین فلوروکس	فلوروکسی پیر	پیریدیل اکسی کربوکسیلات ها	
۲۷۴۰۰	ES 49%	گندم	۱۳۵۵	بانول ک	* دای کامبا	بنزوآت ها	

1. Very long-chain fatty acids

									بازدارندهای انتقال اکسین (P)	۱۹
									بازدارنده تیئواستراز اسید (Q)	۳۰
									بازدارنده سرین/ترؤنین پروتئین فسفاتاز (Ser/Thr PPases)	۳۱ (R)
									بازدارنده سولانسیل دیفسفات سینتاز (SPS) (بی رنگ کننده)	۳۲ (S)
									بازدارنده هموزین تیساتسو لاتسیل ترانسفراز (HTS) (بی رنگ کننده)	۳۳ (T)
۴۰۰۰	EC 20%	جو	گندم و جو	۱۳۷۰	سافیکس بی دبلیو	- ایزوپروپیل	- فلم پروپام- ایزوپیونیک اسید	آریل آمینو بروپیونیک اسید	ناشناخته	صفر (Z)
۱۰۵۰	SL 60%	جو	گندم و جو	۱۳۷۴	دوپلوسان سوپر	- مکوپروپ پی- دیکلرопروپ پی- ام سی پی آ				
۲۰۰۰	EC 18%		چغندر قند	۱۳۷۷	بتابال پروگرس آ. ام	+ فن مدیفام + دسمدیفام + اتوفومیست				
۲۰۰۰	EC 27.4%		چغندر قند	۱۳۸۴	بتابال پروگرس او. اف	+ فن مدیفام + دسمدیفام + اتوفومیست				
+۳۲۷۰ ۲۰۰۰	SC 31.5%	برنج		۱۳۷۹	سان رایس پلاس	+ آنیلوفوس + اتوکسی سولفورون				
۸۹۲	EC 40(20+ 20)%	جو	گندم و جو	۱۳۸۱	برومایسید آم	+ بروموكسینیل ام سی پی آ				
۲۰۰۰	WG 64(4+60) %		گندم	۱۳۸۰	لوگران اکسترا	+ تریا سولفورون تربوترين				
+۲۰۰۰ ۲۴۱۷	SC 55(50+5) %		گندم	۱۳۸۲	پنتر	+ ایزوپروتورون + دیفلوفنیکان				

۲۰۰۰ +۳۸۲۲	DF 88(44+ 44)%	پنبه	۱۳۸۶	کانوی	+ پرمترین فلومتوروں	
۴۰۷۰	SC 41.6(33.3 +8.3)%	کلزا	۱۳۸۷	بوتیزان استار	+ کوئین مراک متازاکلر	
۴۰۷۰	SC 50%	کلزا	۱۳۹۹	بوتیزان تاب	+ کوئین مراک متازاکلر	
۲۰۰۰	SE 53.75%	ذرت	۱۳۹۰	لوماکس	+ اس متالاکلر + تربوتیلازن	
۲۰۰۰	EC 5 (2. 5 + 2. 5) %	گندم	۱۳۹۶	تراکسوس	+ پینوکسادن کلودینافوب پروپارژ بل	
۵۰۰۰	WG 70(4.1+65 .9)%	گندم و جو	۱۳۸۹	لنتور	+ تریا سولفوروں دایکامبا	
۹۴۲	SL 46.4(34.4 + 12)%	گندم و جو	۱۳۸۹	دیلان سوپر	+ توپوردی دایکامبا	
۵۰۰۰	OD6 (0.75+ 0.25+5)%	گندم	۱۳۹۳	اتللو	مزوسولفوروں متیل + دیوسولفورو ن متیل سدیم + دیفلوفنیکان ایمن کننده مفن پایر دیاتیل	
۲۰۰۰	WG 30.6%	برنج	۱۳۹۶	کانسیل	تریافامون + توکسی سولفوروں	
۲۰۰۰	EC 56%	گندم	۱۳۹۶	بوکتریل يونیورسال	+ بروموكسینیل توپوردی	
۲۵۰۰	SL 56.6%	گندم	۱۳۹۷	بازاگران دیپی	بنتازون + دیکلوبپرو پ	
۵۰۰۰	TB 17%	برنج	۱۳۹۸	پیرازاکلر	پایزو سولفوروں اتیل + پر تیلاکلر	
۵۰۰۰	EC 46.5%	ذرت	۱۳۹۷	آدنگو	+ تین کار بازون ایزو کرافلولت	
۱۹۴۳	SL 46%	برنج و ذرت	۱۳۹۸	بازاگران ام	بنتازون + امسی پی آ	

* تعليق شده است.

** از سال ۱۴۰۲ حذف خواهد شد.

*** از سال ۱۴۰۰ حذف شد.

جدول ۳-۵ طبقه‌بندی علفکش‌های ثبت شده در کشور (زند و همکاران، ۱۳۹۸) بر اساس خانواده شیمیابی ارائه شده توسط فروژش و همکاران (Forouzesh et al., 2015). گروه‌بندی‌ها بر اساس روش مشترک کمیتۀ کاری مقاومت به علفکش‌ها (HRAC) و انجمن علوم علوفه‌ای هرز آمریکا (WSSA) در سال ۲۰۲۰ می‌باشد.

گروه	نحوه عمل	خانواده شیمیابی	نام عمومی	نام تجاری
۱ (A)	بازدارنده‌های اسنتیل-وانزیم-آکربوکسیلاز (ACCase)	Hydroxyphenoxylisopropionic acid هیدروکسی فنوکسی ایزوپروپیونیک اسید	Hydroxyoxocyclohexenecarbaldehyd e Oxime هیدروکسی اکسوسیکلوهگزن کاربالدهید اکسیم Sulfonylurea سولفونیل اوره‌ها	دیکلوفوب-متیل
				فوازیفوب-پی-بوتیل
				فنوكسابروب-پی-اتیل + مفن پایبردیاتیل
				کلودینافوب-پروپارژیل
				هالوکسی فوب-آر-متیل استر
				پروپا کوبیزآفوب
				کوبیزالوفوب-اتیل
				کوبیزالوفوب-پی-اتیل
				کوبیزالوفوب-پی-تفوریل
				فنوكسابروبپیاتیل
				ستوکسیدیم
				سیکلوكسیدیم
				کلتودیم
				تراکلوکسیدیم*
				پینوکساندن
				تریبنورون متیل
				بن سولفورون-متیل
				سینوسولفورون
				تری فلوسولفورون-متیل
				سولفوسولفورون
				مستسولفورون متیل +
				سولفوسولفورون
				فورام سولفورون
				ریم سولفورون
				نیکوسولفورون
				ریم سولفورون +
				تری فلوکسی سولفورون سدیم
۲ (B)	بازدارنده‌های استولاكتات سینتاز (LS) یا استویدروکسی اسید سینتاز (AHAS)	Sulfonylurea	تری بنورون متیل	لونداکس
				ستاف
				سافاری
				آپیروس
				توتال
				اکوئیپ
				تی توس
				کروز
				اولتیما
				انوک

ذکور	فلوستوسولفوروں		
آتلاتیس	زوں ولفوروں متیل+یدو سولفوروں متیل سدیم+ایمن کنندہ مفن پاپریدیاتیل		
مایسٹر اودی	فورام سولفوروں سدیم+یدو سو لف ورون متیل سدیم+ایمن کنندہ ایزو کسادیفن اتیل		
پرسوئیت	ایماز تاپیر	Oxoimidazolinylnicotinic acid اکسو ایمیدازولینیل نیکوتینیک اسید	
آسرت	ایماز امتابنزمتیل		
ریزلان	پنوکسولام	triazolopyrimidine sulfonamide (TSA) تریازول پریمیدین سولفونامید	
کلین وید نومینی	بیس پیریباک سدیم	Pyrimidinyloxybenzoic acid پیریمیدینیل اکسی بنزوئیک اسید	
پیری ماکس	پیری بنزو کسیم	Phenoxypprimidinediol فنوکسی پیریمیدین دیول	
گزاپریم	آترازین		
گزاپاکس	آمرترین	Triazinediamine تریازین دیامین	
گزاگارد	پرومترین		
بلادکس	سیاناترین*		
سنکور	متری بیوزین	Aminotriazinone آمینو تریازینون	
گلتیکس	متامیترون		
سینبار	ترباسیل*	Uracil اوراسیل	۵ (C1)
پیرامین	کلریدازون	Phenyl aminopyridazone فنیل آمینو پریدازون	
بتانال	فن مدیفام	Carbamoyloxycarbanilic acid کارباموی لوکسی کاربانیلیک اسید	
بتانال آم	دسمدیفام		
کارمکس	دیوران		
دیوران دی اف	دیوران		
آفالن	لینورون	Phenylurea فنیل اوره	
تریبونیل	متابنزنی ازورون یا متوبنزنورون*		۵ (C2)
آفالن	لینورون		

بیاراک (استامینا)	دیوران+هگرازینون			
تبوسان	تبوتیورون	Thiadiazolylurea تیادیازولیل اوره		
- استام- اف ۳۴	پروپانیل	Chlorophenyl propionamide کلروفنیل پروپیونامید		
پاردنر- برومینال	بروموکسینیل	Dihalohydroxybenzonitrile دی‌هالوهیدروکسی‌بنزوکنیتریل	بازدارنده‌های فتوزنتر درفتوسیستم II - هیستدین ۲۱۵	۶ (C3)
	ایوکسینیل			
بازاگران	بنتازون	Benzothiadiazinanonedioxide بنزو-تیادیازینانون دیاکساید		
لنتاگران	پیریدیت	Phenylpyridazinol فیل پیریدازینول		
گراماکسون	پاراکوات**	Pyridinium پیریدینیوم	بازدارنده‌های FTOSIستم I (منحرف کننده الکترون)	۲۲ (D)
تاب‌استار	اگزادیارژیل	Phenyloxadiazolone فنیل اگزادیازولون	بازدارنده‌های پروتوبورفیرینو ژن اکسیداز (PPO)	۱۴ (E)
رونستار	اگزادیازون			
گل	اکسی‌فلورفن	Nitrophenoxybenzene نیتروفنوکسی‌بنزن		
-	دیفلوفنیکان	Trifluoromethylphenoxyypyridinecarboxamide تری‌فلورومتیل‌فنوکسی‌پیریدین کاربوقسامید	بازدارنده فایتوئن ^۱ دی‌ساقواراز ^۲ (PDS) (بی‌رنگ کننده)	۱۲ (F1)
گلتازون	کلومازون	Isoxazolidone ایزو-کسازولیدینون	بازدارنده سنتز ^۳ DOXP (بی‌رنگ کننده)	۱۳ (F4)
کلیو	تاب‌رامزون	Pyrazolecarbaldehyde پیرازول کاربالدهید	بازدارنده هیدروکسی فنول پیروات ^۴ دی‌اکسیثناز ^۵ (HPPD)	۲۷ (F2)
مرلین فلکس	ایزو-کسافلوتل	Isoxazolecarbaldehyde ایزو-کسازولی کاربل داهید		

1. Phytoene desaturase

2. 1-Deoxy-D-Xyulose 5-Phosphate Synthetase (DOXP Synthase)

3. 4-Hydroxyphenylpyruvate dioxygenase (HPPD)

-	مزوتربیون	Dioxocyclohexanecarbaldehyde دیاکسوسیکلوهگزان کاربالدهید	(بی رنگ کننده)	
راندآپ	گلیفوسیت	Phosphonomethylglycine فسفونومتیل گلاسین	بازدارنده سنتز EPSPS	۹ (G)
باستا	گلوفوسینیت آمونیوم	Hydroxy methylphosphinoylhomoalanine هیدروکسی متیل فسفینویل هوموالانین آمید	بازدارنده های گلوتامین سینتاز (GS)	۱۰ (H)
ترفلان	تریفلورالین			
سونالان	اتالفلورالین			
کوبکس	دی نیترآمین	Dinitroaniline دی نیترو اندیلین	بازدارنده تشکیل و تجمیع	
استومپ	پندی متالین		میکرو توبول	
پرول	پندی متالین		(بازدارنده های تقسیم سلولی)	۳ (K1)
داکتال	کلرتال دی متیل	Terephthalic acid ترفتالیک اسید		
سس آوت	پروپیزامید یا پرونامید	Benzamide بنزامید		
ماچتی	بوتاکلر***			
ریفیت	پرتبیلاکلر			
اسنیت	استوکلر	Chloroacetamide کلرو استامید		
سورپاس				
ارادیکان	ای پی تی سی			
اوردرام	مولینیت			
آوادکس بی دبلیو	تریالات*	Thiocarbamic acid تیوکاربامیک اسید	بازدارنده سنتز اسیدهای چرب با زنجیره بسیار بلند ^۱ (VLCFAs)	۱۵ (K3)
ساترن	تیوبنکارب			
رونیت	سیکلوات			
استمات	اتوفومیزت	Dihydrobenzofuranyl sulphonate دی هیدروبنزوفورانیل سولفونات		
آلیون	ایندازی فلام	Alkylazine آلکیلазین	بازدارنده بیوسنتز دیواره سلولی (سلولوز)	۲۹ (L)
۴۶ دیفلوئید	توفوردی			
۴۶	توفوردی + امسی بی آ	Chlorophenoxyacetic acid کلروفنوکسی استیک اسید	اکسین های مصنوعی	۴ (O)

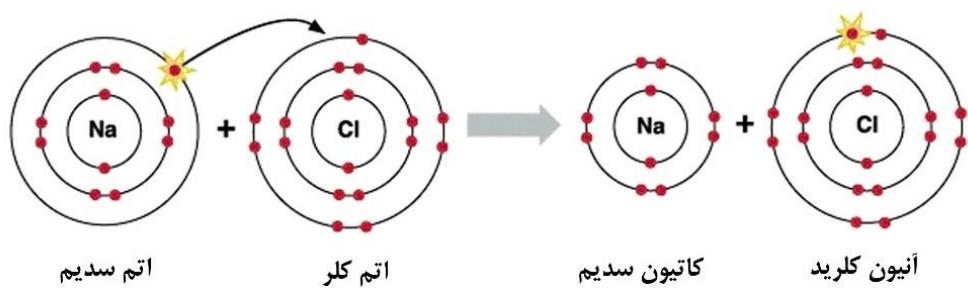
1. Very long-chain fatty acids

کمبی فلوئید			
لونتر کلیپ فورت	کلورالید	Chloropicolinic acid کلروپیکولینیک اسید	
توردون کا	پیکلورام		
کاوین فلوروکس	فلوروکسیپیر	Chloropyridyloxyacetic acid کلروپیریدیل آگزی استیک اسید	
بانول ک	دای کامبا*	Chlorobenzoic acid کلروبنزوفنیک اسید	

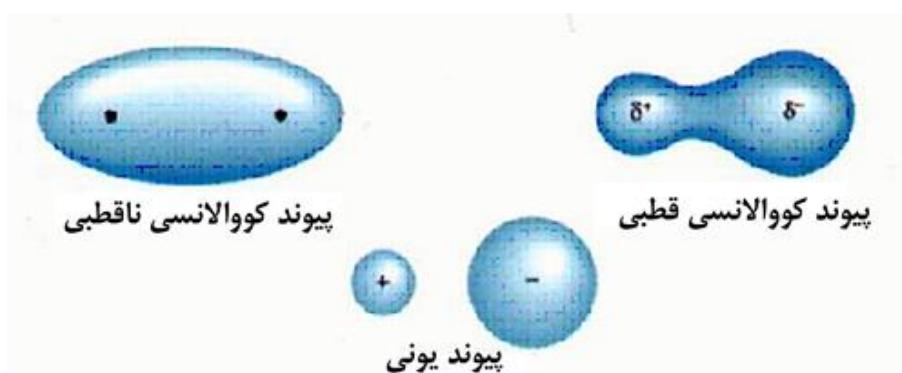
* تعلیق شده است.

** از سال ۱۴۰۲ حذف خواهد شد.

*** از سال ۱۴۰۰ حذف شد.

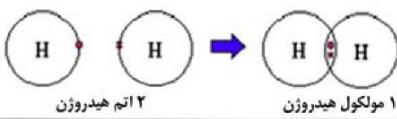
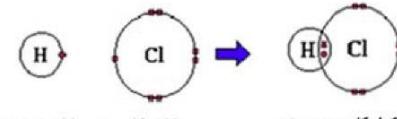
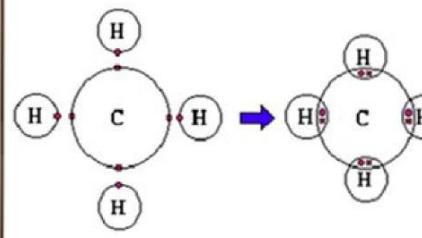
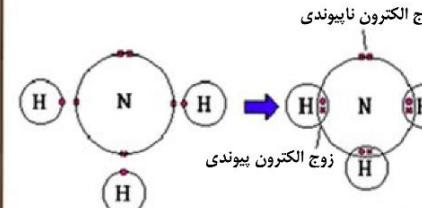
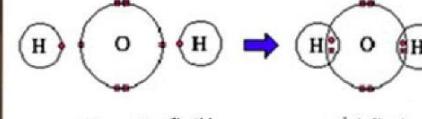
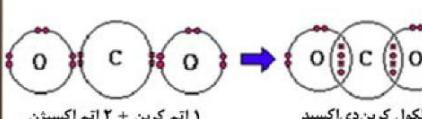
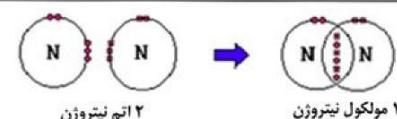

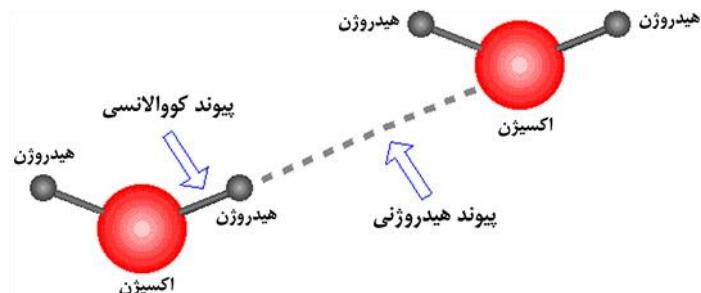
شکل ۶-۶ نحوه تشکیل پیوند یونی در مولکول سدیم کلرید.

شکل ۶-۷ ابرالکترونی پیوندی در پیوندهای ناقطبی، قطبی و یونی.

جدول ۱-۶ نحوه پیوند کووالانسی به همراه فرمول مولکولی و ساختمانی تعدادی از مولکول‌های شاخص.

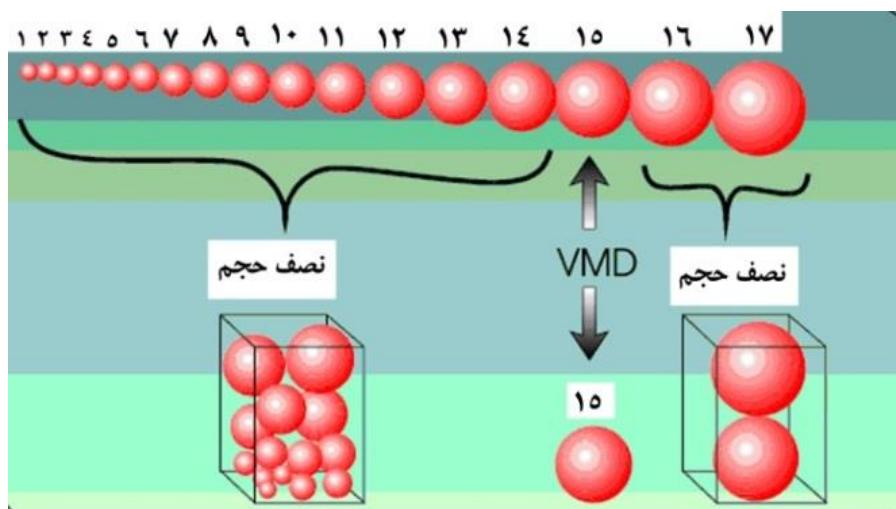
دیاگرام‌های الکترونی شکل‌گیری پیوند کووالانسی	فرمول مولکولی	فرمول ساختمانی
 ۲ اتم هیدروژن ۱ مولکول هیدروژن	H ₂	$\begin{array}{c} \text{H}-\text{H} \\ \\ \text{H} \end{array}$ پیوند کووالانسی ساده
 ۱ اتم کلر + ۱ اتم هیدروژن ۱ مولکول کلرید هیدروژن	HCl	H-Cl
 ۱ اتم کربن + ۴ اتم هیدروژن ۱ مولکول متان	CH ₄	$\begin{array}{c} \text{H} \\ \\ \text{H}-\text{C}-\text{H} \\ \\ \text{H} \end{array}$
 ۱ اتم نیتروژن + ۳ اتم هیدروژن ۱ مولکول آمونیاک	NH ₃	$\begin{array}{c} \text{H}-\text{N}-\text{H} \\ \\ \text{H} \end{array}$
 ۱ اتم اکسیژن + ۲ اتم هیدروژن ۱ مولکول آب	H ₂ O	H-O-H
 ۱ اتم کربن + ۲ اتم اکسیژن ۱ مولکول کربن دی اکسید	CO ₂	$\begin{array}{c} \text{O}=\text{C}=\text{O} \\ \\ \text{O} \end{array}$ پیوند کووالانسی دوگانه
 ۲ اتم نیتروژن ۱ مولکول نیتروژن	N ₂	$\begin{array}{c} \text{N}\equiv\text{N} \\ \\ \text{N} \end{array}$ پیوند کووالانسی سه‌گانه

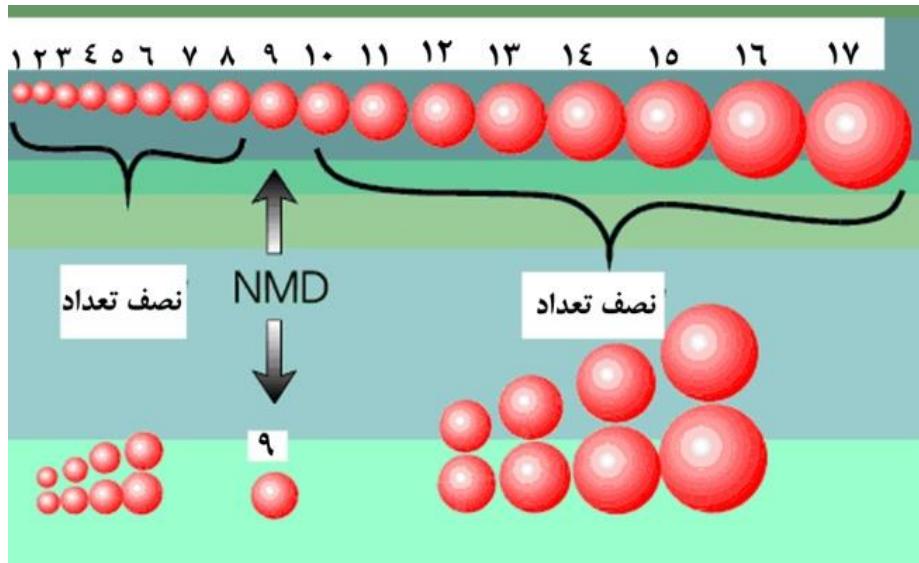
شکل ۳-۶ پیوند هیدروژنی بین دو مولکول آب.

جدول ۳-۶ نام، فرمول مولکولی و فرمول ساختاری فشرده ۲۰ آلkan بدون شاخه.

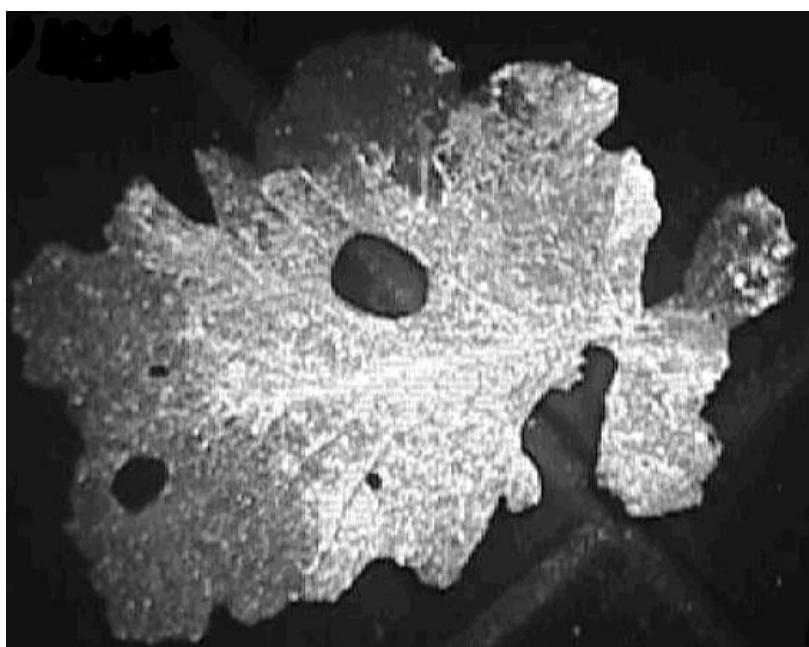
نام	فرمول مولکولی	فرمول ساختاری فشرده	فرمول مولکولی	فرمول ساختاری فشرده	نام
متان	CH ₄		CH ₃ (CH ₂) ₉ CH ₃	C ₁₁ H ₂₄	اوندکان
اتان	C ₂ H ₆		CH ₃ (CH ₂) ₁₀ CH ₃	C ₁₂ H ₂₆	دودکان
پروپان	C ₃ H ₈		CH ₃ (CH ₂) ₁₁ CH ₃	C ₁₃ H ₂₈	تریدکان
بوتان	C ₄ H ₁₀		CH ₃ (CH ₂) ₁₂ CH ₃	C ₁₄ H ₃₀	تترادکان
پنتان	C ₅ H ₁₂		CH ₃ (CH ₂) ₁₃ CH ₃	C ₁₅ H ₃₂	پنتادکان
هگزان	C ₆ H ₁₄		CH ₃ (CH ₂) ₁₄ CH ₃	C ₁₆ H ₃₄	هگزادکان
هپتان	C ₇ H ₁₆		CH ₃ (CH ₂) ₁₅ CH ₃	C ₁₇ H ₃₆	هپتادکان
اکтан	C ₈ H ₁₈		CH ₃ (CH ₂) ₁₆ CH ₃	C ₁₈ H ₃₈	اکتادکان
نوتان	C ₉ H ₂₀		CH ₃ (CH ₂) ₁₇ CH ₃	C ₁₉ H ₄₀	نوونادکان
دکان	C ₁₀ H ₂₂		CH ₃ (CH ₂) ₁₈ CH ₃	C ₂₀ H ₄₂	ایکوزان

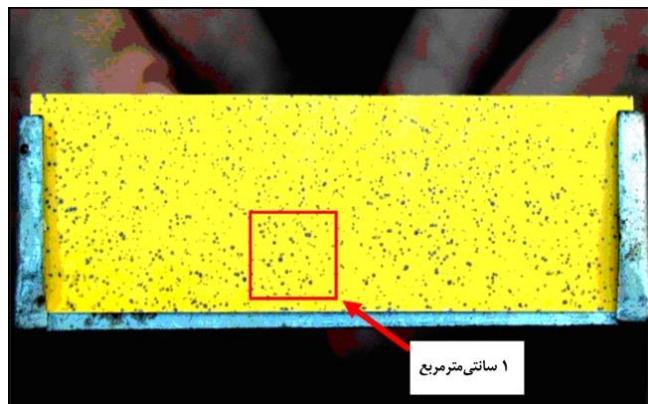
شکل ۳-۷ قطر میانه حجمی (VMD)، قطر ذرهای است که در مرز نصف حجمی قرار دارد. نصف محلول پاشیده شده محتوى قطراتي بزرگتر از VMD و نصف ديگر حاوي قطراتي کوچکتر از آن است.

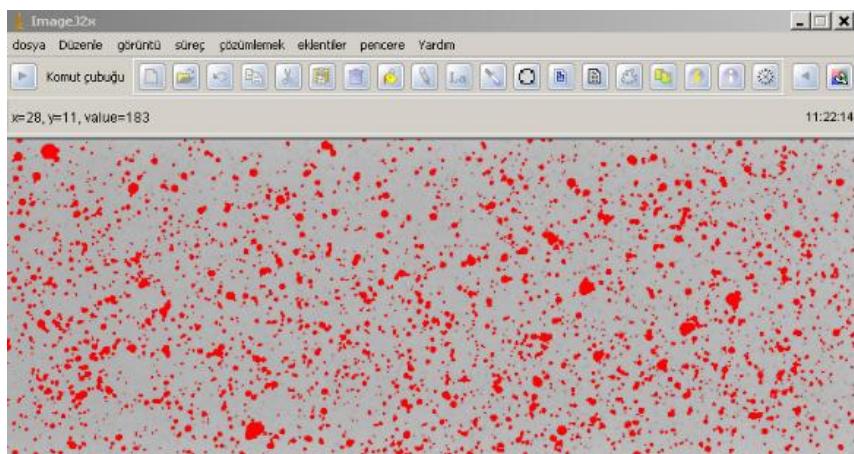
شکل ۳-۷ قطر میانه عددی، قطرهایی است که نصف تعداد کل قطرات از آن کوچکتر و نصف تعداد کل قطرات از آن بزرگتر است.

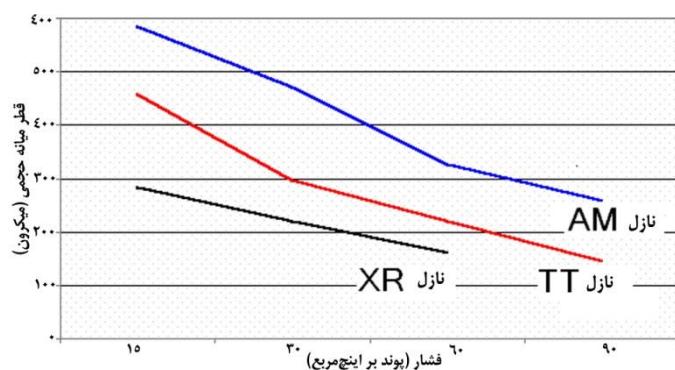
شکل ۴-۷ درخشش ذرات فلورسانس در زیر نور ماوراء بنتش.

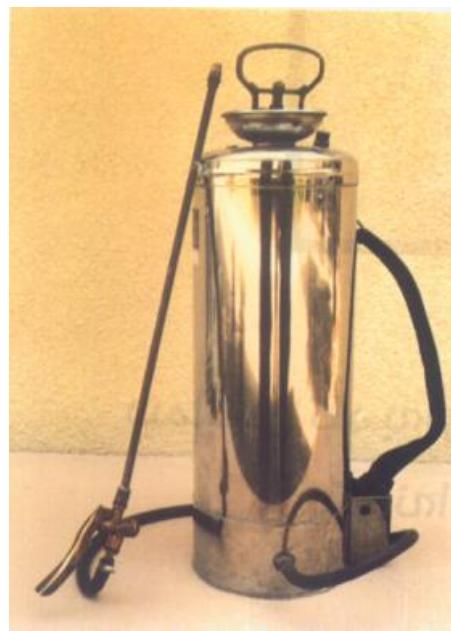
شکل ۷-۵ نمونه‌ای از کاغذ حساس به آب برای بررسی کیفیت پاشش.

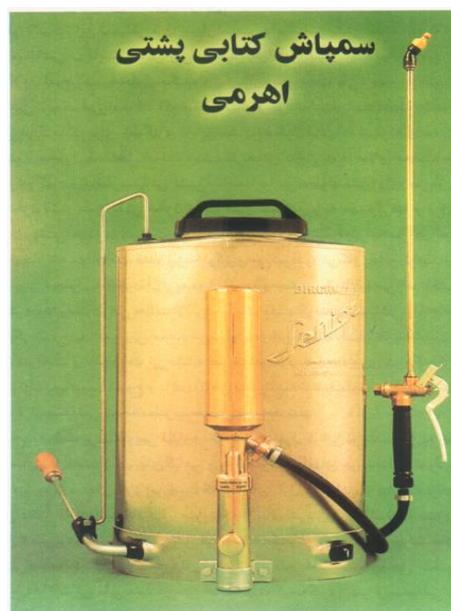
شکل ۷-۶ تصویر منتقل شده به نرم افزار J.

شکل ۷-۷ رابطه فشار و قطر میانه حجمی درسه نوع نازل مختلف.

شکل ۱-۸ دستگاه سمپاش استوانه‌ای پشتی ساده.

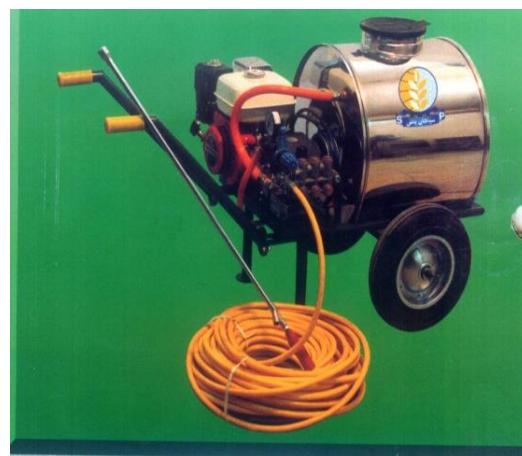
شکل ۲-۸ دستگاه سمپاش کتابی پشتی تلمبه از بغل.

شکل ۳-۸ بوم قابل استفاده با دستگاه سمپاش کتابی پشتی (اقتباس از فلاح جدی، ۱۳۸۴).

شکل ۴-۸ سمپاش موتوری پشتی لانس دار.

شکل ۵-۸ سمپاش فرغونی یکصد لیتری.

شکل-۸-۶ بوم قابل اتصال به دستگاه سمپاش فرغونی که به وسیله کاربر حمل می شود.

شکل-۸-۷ سمپاش پشت تراکتوری هیدرولیکی بومدار.

شکل-۸-۸ سمپاش‌های پشتی با نازل‌های سانتریفیوژ (اقتباس از فلاح‌جدی، ۱۳۸۴).

شکل-۸ سمپاش اتومایزر پشتی.

شکل-۹ سمپاش توربینی زراعی.

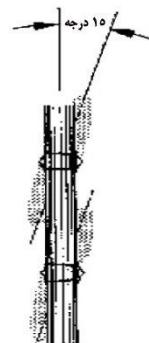
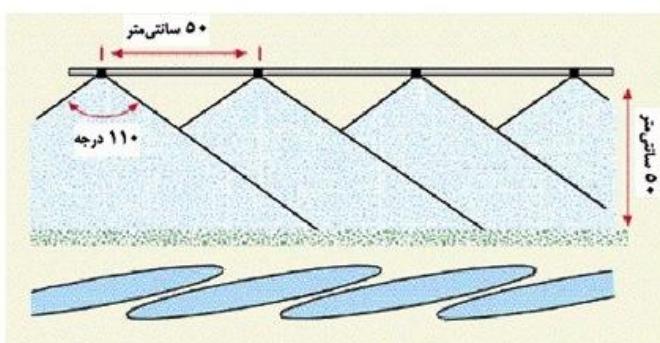
شکل-۱۰ بادبردگی و تلف شدن سم به دلیل ارتفاع نامناسب بوم و نازل‌های نامناسب.

جدول ۲-۹ مشخصات نازل‌های مخروطی دیسک-مغزی

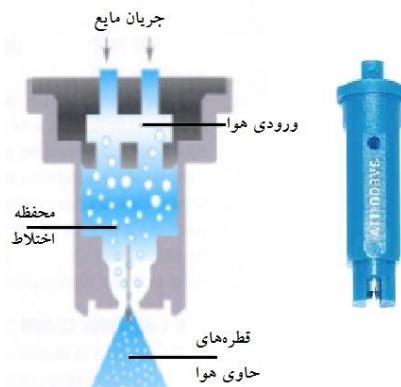
			GPM												
			10 PSI	20 PSI	30 PSI	40 PSI	60 PSI	80 PSI	100 PSI	150 PSI	200 PSI	300 PSI	20 PSI	40 PSI	80 PSI
D1	DC31	.031"	.08	.11	.13	.15	.18	.20	.23	.27	.31	.37	49°	47°	43°
D1.5	DC31	.036"	.10	.14	.17	.19	.23	.26	.29	.35	.40	.48	57°	65°	53°
D2	DC31	.041"	.12	.16	.19	.22	.26	.30	.33	.40	.45	.55	62°	63°	61°
D3	DC31	.047"	.13	.18	.21	.24	.29	.33	.37	.44	.50	.60	63°	65°	63°
D1	DC33	.031"	.09	.11	.12	.14	.17	.20	.22	.26	.30	.37	27°	32°	35°
D1.5	DC33	.036"	.12	.15	.17	.19	.23	.26	.30	.36	.41	.50	37°	43°	45°
D2	DC33	.041"	.13	.17	.21	.24	.29	.33	.37	.45	.52	.63	45°	52°	55°
D3	DC33	.047"	.15	.21	.25	.29	.36	.41	.45	.55	.63	.76	48°	54°	57°
D4	DC33	.063"	.20	.28	.34	.39	.47	.54	.60	.73	.83	1.02	50°	56°	61°
D1	DC35	.031"	.08	.11	.13	.14	.17	.20	.22	.26	.29	.35	19°	23°	26°
D1.5	DC35	.036"	.10	.14	.17	.19	.23	.26	.29	.34	.39	.46	23°	27°	29°
D2	DC35	.041"	.14	.18	.24	.25	.30	.34	.37	.45	.51	.60	40°	44°	47°
D3	DC35	.047"	.16	.22	.26	.30	.36	.41	.45	.55	.62	.74	45°	50°	52°
D4	DC35	.063"	.27	.37	.44	.50	.60	.70	.79	.93	1.1	1.3	68°	70°	71°
D5	DC35	.078"	.34	.48	.58	.66	.80	.92	1.0	1.2	1.4	1.7	67°	69°	71°
D2	DC56	.041"	—	—	.21	.25	.30	.35	.39	.47	.55	.67	—	14°	17°
D3	DC56	.047"	—	—	.29	.34	.41	.48	.53	.65	.75	.92	—	20°	23°
D4	DC56	.063"	—	.39	.48	.55	.67	.78	.87	1.06	1.23	1.51	20°	26°	29°
D5	DC56	.078"	.38	.54	.66	.76	.93	1.08	1.20	1.47	1.69	2.08	26°	32°	34°
D6	DC56	.094"	.55	.78	.95	1.10	1.35	1.55	1.74	2.13	2.46	3.02	34°	39°	41°
D7	DC56	.109"	.76	1.07	1.32	1.52	1.86	2.15	2.40	2.94	3.40	4.16	45°	52°	54°
D8	DC56	.125"	.96	1.36	1.67	1.93	2.36	2.73	3.05	3.73	4.32	5.28	52°	57°	59°
D10	DC56	.156"	1.35	1.91	2.34	2.70	3.31	3.82	4.26	5.22	6.03	7.39	62°	65°	67°

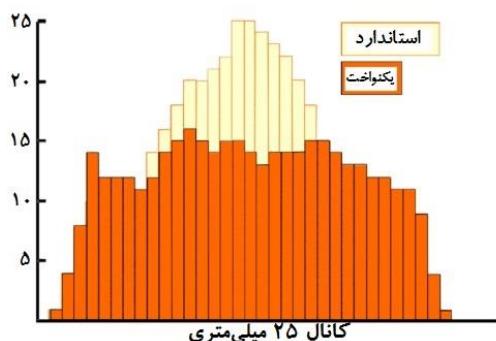
شکل ۳-۹ انواع قطعات نازل دیسک - مغزی.

شکل ۴-۹ زاویه پاشش ۱۱۰ درجه و زاویه قرارگیری ۱۲ تا ۱۵ درجه نازل‌ها روی بوم.

شکل ۹-۷ نمای کلی نازل القاء‌کننده هوا.

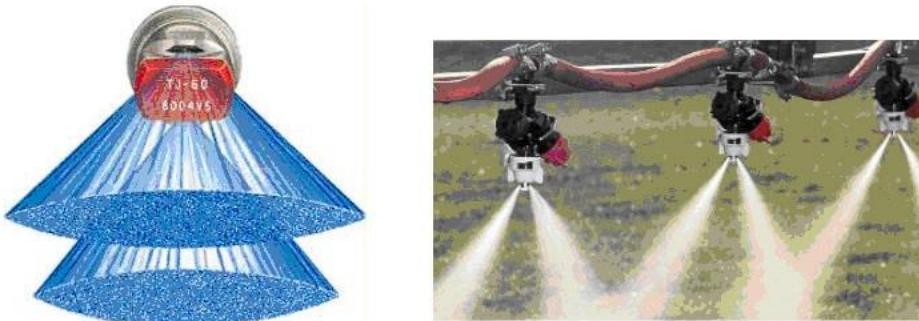
شکل ۹-۸ مقایسه الگوی پاشش در نازل‌های بادبزنی مسطح استاندارد و یکنواخت.

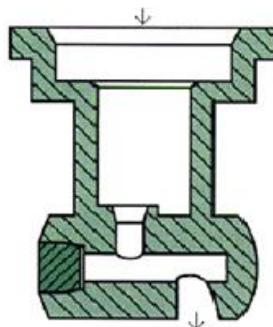
شکل ۹-۹ کنترل علف‌های هرز بین ردیف با نازل بادبزنی مسطح یکنواخت.

جدول ۶-۹ انتخاب نازل بادبزنی مسطح یکنواخت (ایون)

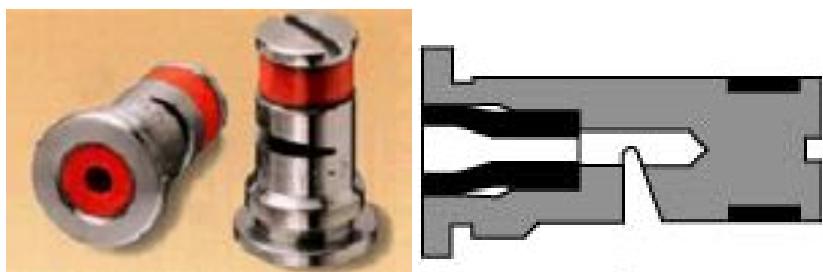
	ISO 25358		l/min	(l/ha)														
				Row spacing 0.5 m				Row spacing 0.75 m				Row spacing 1 m						
				5.0 km/ h	6.0 km/ h	8.0 km/ h	10.0 km/ h	12.0 km/ h	5.0 km/ h	6.0 km/ h	8.0 km/ h	10.0 km/ h	12.0 km/ h	5.0 km/ h	6.0 km/ h	8.0 km/ h	10.0 km/ h	
E 8001 (80 M)	F	1.0	0.23	55	46	35	28	23	37	31	23	18	15	28	23	17	14	12
	F	1.5	0.28	67	56	42	34	28	45	37	28	22	19	34	28	21	17	14
	F	2.0	0.32	77	64	48	38	32	51	43	32	26	21	38	32	24	19	16
	VF	3.0	0.39	94	78	59	47	39	62	52	39	31	26	47	39	29	23	20
	VF	4.0	0.45	108	90	68	54	45	72	60	45	36	30	54	45	34	27	23
E 80015 (80 M)	F	1.0	0.34	82	68	51	41	34	54	45	34	27	23	41	34	26	20	17
	F	1.5	0.42	101	84	63	50	42	67	56	42	34	28	50	42	32	25	21
	F	2.0	0.48	115	96	72	58	48	77	64	48	38	32	58	48	36	29	24
	VF	3.0	0.59	142	118	89	71	59	94	79	59	47	39	71	59	44	35	30
	VF	4.0	0.68	163	136	102	82	68	109	91	68	54	45	82	68	51	41	34
E 8002 (60 M)	M	1.0	0.46	110	92	69	55	46	74	61	46	37	31	55	46	35	28	50
	M	1.5	0.56	134	112	84	67	56	90	75	56	45	37	67	56	42	34	57
	M	2.0	0.65	156	130	98	78	65	104	87	65	52	43	78	65	49	39	71
	F	3.0	0.80	192	160	120	96	80	128	107	80	64	53	96	80	60	48	57
	F	4.0	0.92	221	184	138	110	92	147	123	92	74	61	110	92	69	55	81
E 8003 (60 M)	C	1.0	0.72	173	144	108	86	72	115	96	72	58	48	86	72	54	43	36
	M	1.5	0.88	211	176	132	106	88	141	117	88	70	59	106	88	66	53	44
	M	2.0	1.01	242	202	152	121	101	162	135	101	81	67	121	101	76	61	51
	F	3.0	1.24	298	248	186	149	124	198	165	124	99	83	149	124	93	74	62
	F	4.0	1.43	343	286	215	172	143	229	191	143	114	95	172	143	107	86	72

شکل ۱۰-۹ نازل بادبزنی مسطح دو شکافی.

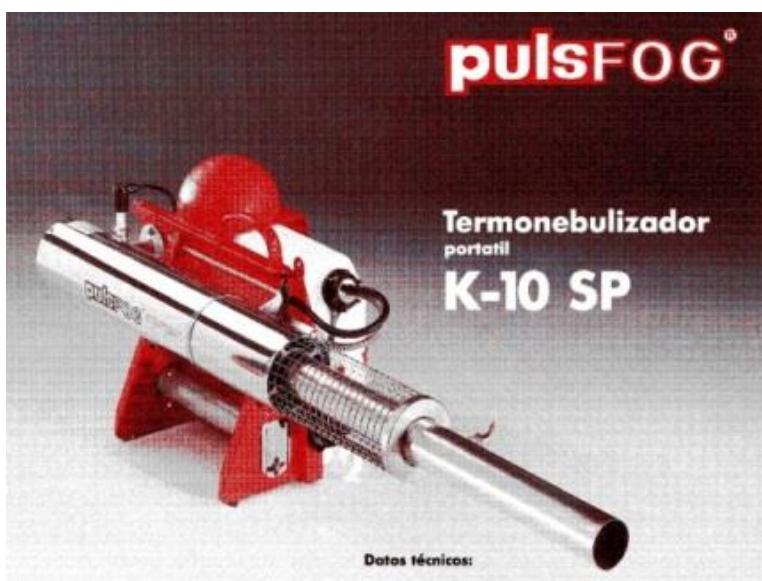
شکل ۱۳-۹ نازل توربوبوی جت (Turbo teejet) (منبع شرکت اسپرینگ سیستم).

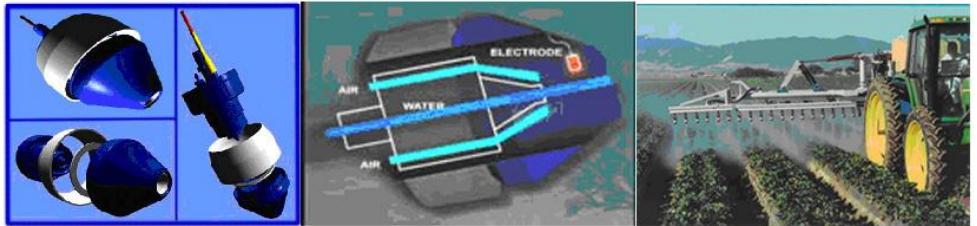
شکل ۱۴-۹ نازل Turbo Flood® (منبع شرکت اسپرینگ سیستم).

جدول ۹-۹ کیفیت پاشش و میزان خروجی بر حسب لیتر در دقیقه برای نازل‌های بادبزنی مسطح

رنگ ISO	نارنجی	سبز	زرد	آبی	قرمز	قهوه‌ای	خاکستری	سفید	کد نازل
----- (دبی (لیتر در دقیقه) -----									
۱,۵	۰,۲۹	۰,۴۲	۰,۵۶	۰,۸۵	۱,۱۳	۱,۴۱	۱,۷۰	۲,۲۶	۱۱۰۰۸
۲,۰	۰,۳۳	۰,۴۹	۰,۶۵	۰,۹۸	۱,۳۱	۱,۶۳	۱,۹۶	۲,۶۱	۱۱۰۰۶
۲,۵	۰,۳۷	۰,۵۵	۰,۷۳	۱,۱۰	۱,۴۶	۱,۸۲	۲,۱۹	۲,۹۲	۱۱۰۰۵
۳,۰	۰,۴۰	۰,۶۰	۰,۸۰	۱,۲۰	۱,۶۰	۲,۰۰	۲,۴۰	۲,۲۰	۱۱۰۰۴
۳,۵	۰,۴۳	۰,۶۵	۰,۸۶	۱,۳۰	۱,۷۳	۲,۱۶	۲,۵۹	۳,۴۵	۱۱۰۰۳
۴,۰	۰,۴۶	۰,۶۹	۰,۹۲	۱,۳۹	۱,۸۵	۲,۲۱	۲,۷۷	۲,۶۹	۱۱۰۰۲
درشت		متوسط تا درشت		متوسط		ریز تا متوسط		ریز	کیفیت پاشش

شکل ۲۲-۹ مهپاش پالس جت.

شكل ٢٣-٩ نازل هوا-كك با سیستم الکتروستاتیک.

شكل ٢٤-٩ سمت راست پاشش با سیستم الکتروستاتیک و سمت چپ پاشش بدون سیستم الکتروستاتیک.

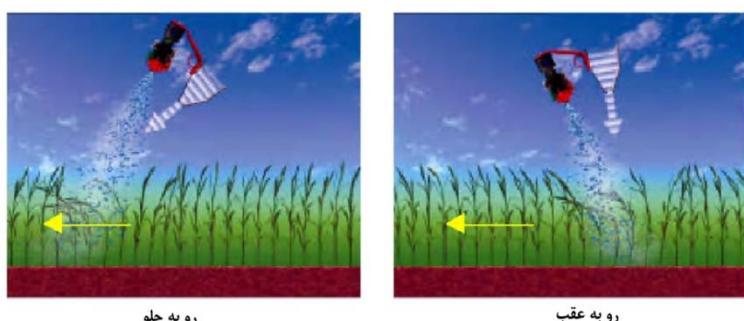
شكل ٢٥-٩ سمپاش پشتی کتابی ساده با سیستم الکتروستاتیک.

شکل ۲۶-۹ نازل تولیدکننده کف (هافمن و سلسنگ، ۲۰۰۴).

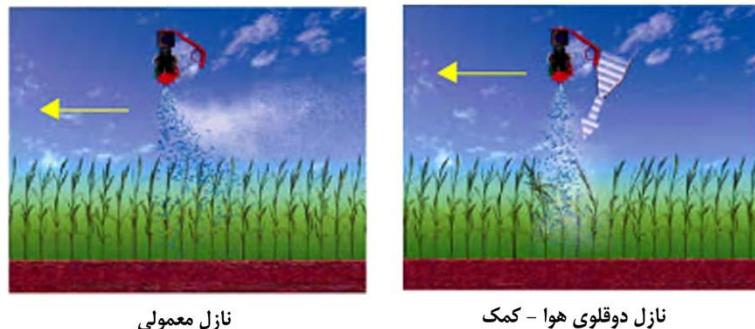
شکل ۲۷-۹ سمپاش پشت تراکتوری بومدار با نازل دوقلوی هوا-کمک.

رو به جلو

رو به عقب

شکل ۲۸-۹ زاویه نازل در جهت پیشروی و برخلاف آن.

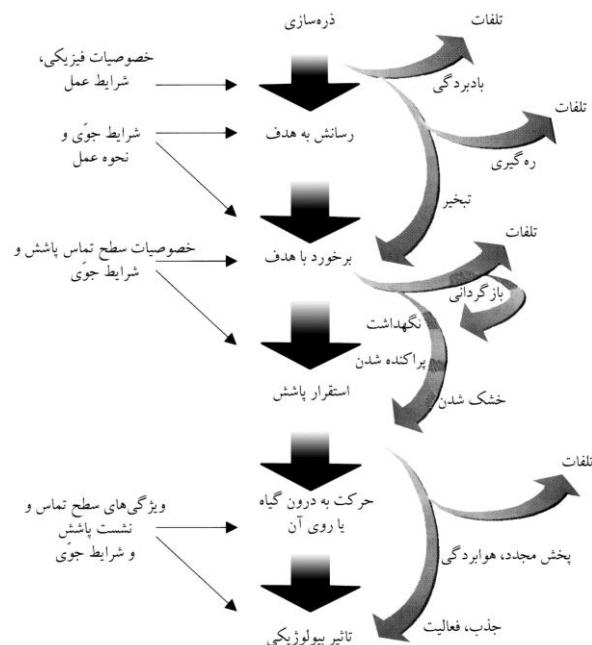
شکل ۹-۲۹ مقایسه پاشش مرسوم و پاشش مربوط به نازل دوقلوی هوا - کمک (آندرسن و همکاران، ۱۹۹۴).

جدول ۱۱-۹ راهنمای استفاده از نازل‌های مختلف برای پاشش سراسری

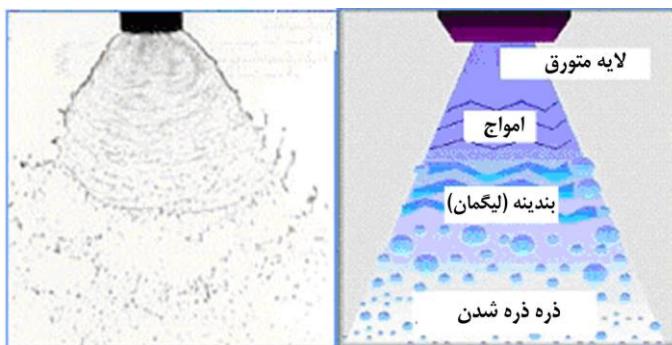
علف‌کش‌ها								نوع آفت‌کش
خوب	خوب	خوب	خیلی خوب	خیلی خوب	خوب	خوب	خوب	
خوب			خیلی خوب	خیلی خوب	خیلی خوب	خوب	خیلی خوب	پیش‌رویشی (در فشار پایین)
					خیلی خوب	خوب	خوب	پس‌رویشی تماسی
خوب			خیلی خوب	خیلی خوب	خیلی خوب	خوب	خیلی خوب	پس‌رویشی نفوذی (در فشار پایین)
قارچ‌کش‌ها								
					خوب	خوب	خیلی خوب	تماسی
				خیلی خوب	خیلی خوب	خیلی خوب	خیلی خوب	نفوذی (در فشار پایین)
حشره‌کش‌ها								
				خیلی خوب	خوب	خوب	خوب	تماسی
					خیلی خوب	خیلی خوب	خیلی خوب	نفوذی (در فشار پایین)

جدول ۱۲-۹ راهنمای استفاده از نازل برای پاشش نواری و هدایت شده (هافمن و سلسنگ، ۲۰۰۴)

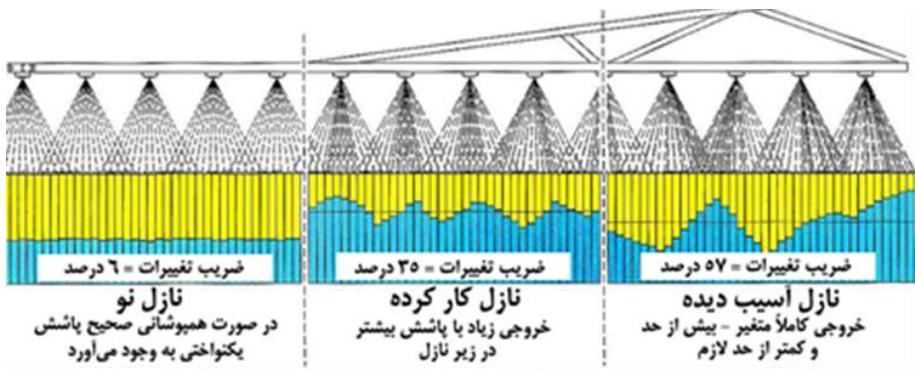
نوع آفتکش	مخروطی دیسک - مغزی	بادبزنی دوقلو	بادبزنی با مهار بادبردگی	بادبزنی استاندارد	بادبزنی یکنواخت
علفکش‌ها					
پیش‌رویشی	خوب	خوب	خوب	خوب	خوب
پس‌رویشی تماسی		خیلی خوب	خوب		
پس‌رویشی نفوذی			خوب	خیلی خوب	
قارچکش‌ها					
تماسی	خیلی خوب	خوب			
نفوذی	خوب			خیلی خوب	
حشره‌کش‌ها					
تماسی	خیلی خوب	خیلی خوب			
نفوذی	خوب		خوب	خیلی خوب	
تنظیم‌کننده‌های رشد		خیلی خوب		خوب	خوب

شکل ۱-۱۰ فرآیندها و عوامل مؤثر بر رسانش علفکش از نازل سمپاش به سطح هدف.

شکل ۲-۱۰ تقسیم‌بندی مراحل خروج محلول پاشش از دهانه نازل.

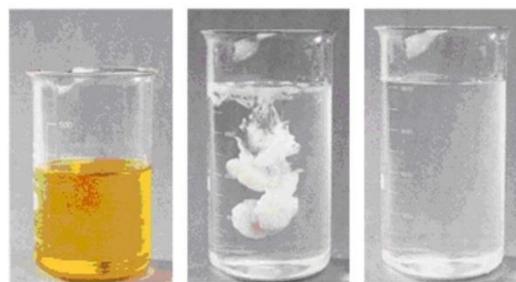
شکل ۴-۱۰ مقایسه ضریب تغییرات بر اثر گرفتگی و ساییدگی نازل‌ها.

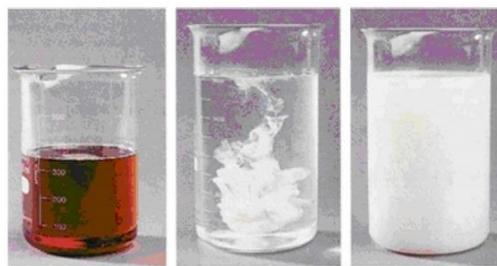
شکل ۸-۱۰ نمایی از خارهای روی سطح گیاه گاوپنبه.

جدول ۱۱-۶ فرمولاسیون علفکش‌ها و کدهای اختصاری آنها بر اساس نحوه کاربرد

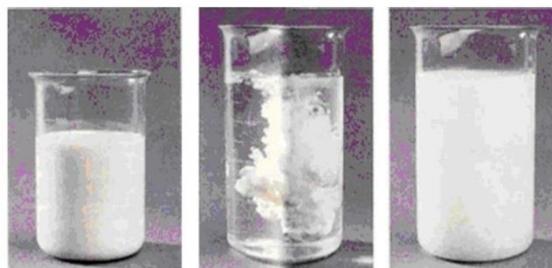
مایع حل شونده در آب Soluble Liquid (SL)			
پور حل شونده در آب Soluble Powder (SP)			
گرانول حل شونده در آب Soluble granule (SG)			
بسنته‌بندی محلول شونده (آماده مصرف) Soluble Package, (R.T.U)	فرمولاسیون محلول در آب Water – Soluble (WS)	فرمولاسیون محلول با حل شونده Soluble Formulations (S)	
پاکت حل شونده در آب Water- Soluble Packet (WSP)			
بسنته حل شونده در آب Water - Soluble Bag (WSB)			
فرمولاسیون محلول در روغن Oil – Soluble (OS) or Oil - Soluble Liquid (OL)			
امولسیون شونده غلیظ آبی Water emulsion Concentrate (O/W)	امولسیون شونده غلیظ Emulsifiable Concentrate (EC)		
امولسیون شونده غلیظ روغنی Oil emulsion Concentrate (OEC)			
امولسیون روغن در آب Emulsion oil in water (EW)			
با مایع پراکنش‌پذیر (پخش شونده) در آب Water-dispersible liquid (WDL)	محلول امولسیونی یا امولسیون غلیظ Emulsifiable Solution (ES)		
امولسیون آب در روغن Emulsion water in oil (EO)	Concentrate Emulsion (CE)		
با مایع پراکنش‌پذیر (پخش شونده) در روغن Oil-dispersible liquid (ODL)			
زل امولسیون شونده Emulsifiable Gel (GL)			
امولسیون جندگانه: امولسیون آب در روغن در آب یا امولسیون روغن در آب در روغن Multiple emulsion: (W/O/W) or (O/W/O)			
میکرو امولسیون Microemulsion (ME)			
سوسپانسیون آبی Aqueous suspension (AS)	سوسپانسیون غلیظ Suspension Concentrate (SC)		
سوسپانسیون روغنی Solid to be suspended in Oil			
سوسپانسیون مواد حامد در روغن or Oil-dispersible solid (ODS) or oil dispersion (OD)			
پور پخش شونده در آب Water-dispersible powder (WDP), (DP) Wettable Powder (WP)	معلقه خشک Suspension Solids to be suspended in water: Dry flowable (DF)		
گرانول پخش شونده در آب Water-dispersible granule (WDG), (DG) Wettable Granule (WG)			
میکرو کپسول Microencapsule (MC)			
یا سوسپانسیون کپسوله: (رهاسازی تدریجی) Capsule Suspensions (CS):(slow release)			
فرمولاسیون امولسیون- سوسپانسیون Suspoeulsions (SE): [(SC)+(EW)] or [(ODS)+(Water)]			
گرانول یا گرانول شنی Granules (G), (GR), Sand granules (SG), (< 10 mm3)			
گرانول ماتریکسی Matrix granules (MG)			
قرص‌ها Tablets (T), (TB), (< 100 mm3)			
حبه‌ها Pellets (P), (PS), (> 100 mm3)			
فرمولاسیون گازی Gas – applied Formulations (Ga)			
فرمولاسیون‌های اختلاط‌پذیر با سایر آفت‌کش‌ها و مواد شیمیابی کشاورزی، (حاوی سیستم‌های چند فازی). Premix – applied Formulations			

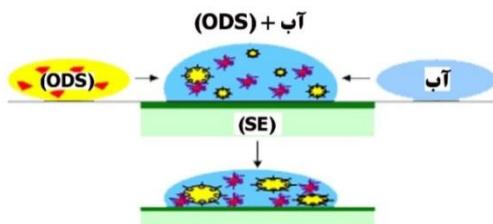
شکل ۱۱-۲ حل شدن ماده حل شونده (SL) در حلال و تشکیل محلول.

شکل ۱۱-۳ اختلاط امولسیون شونده غلیظ (EC) در آب و تشکیل امولسیون.

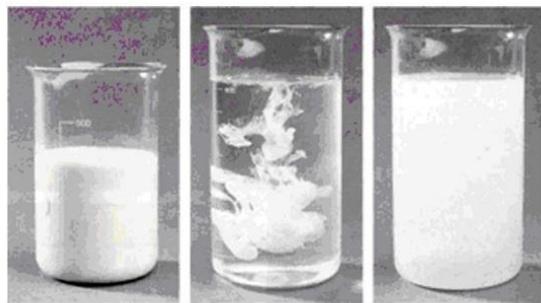
شکل ۱۱-۷ اختلاط سوسپانسیون غلیظ (SC) با آب و تشکیل سوسپانسیون آبی.

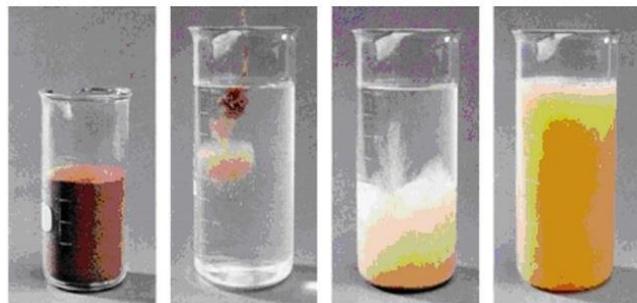
پس از تبخیر آب لایه روغنی حاوی ماده مؤثره باقی می‌ماند.

لایه روغنی دوام و ماندگاری ماده مؤثر علف کن را روی سطح هدف افزایش می‌دهد.
(ODS)

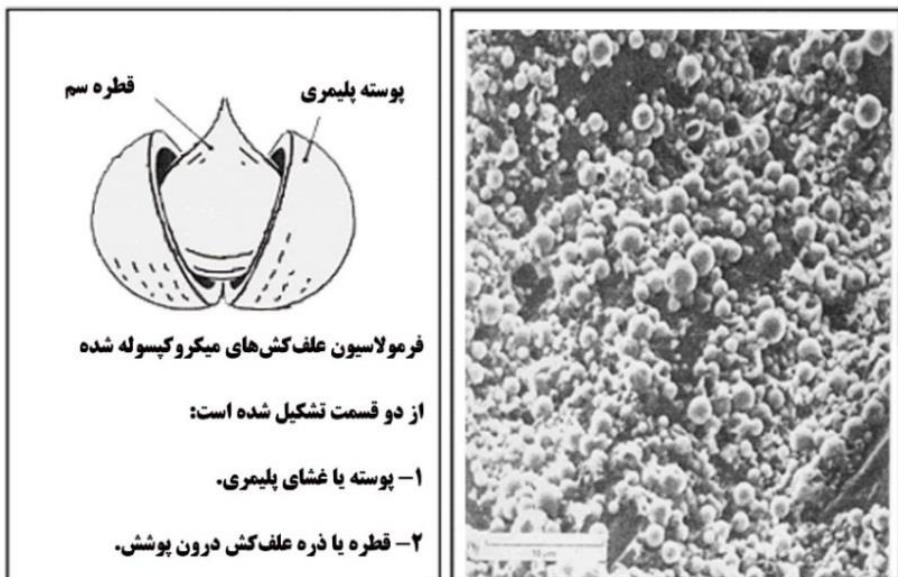
شکل ۱۱-۸ سوسپانسیون روغنی پس از اختلاط با آب در مخزن سمپاش حالت سوسپانسیون- امولسیونی به وجود می آورد و پس از تبخیر آب در سطح هدف دوباره به صورت سوسپانسیون روغنی درمی آید.

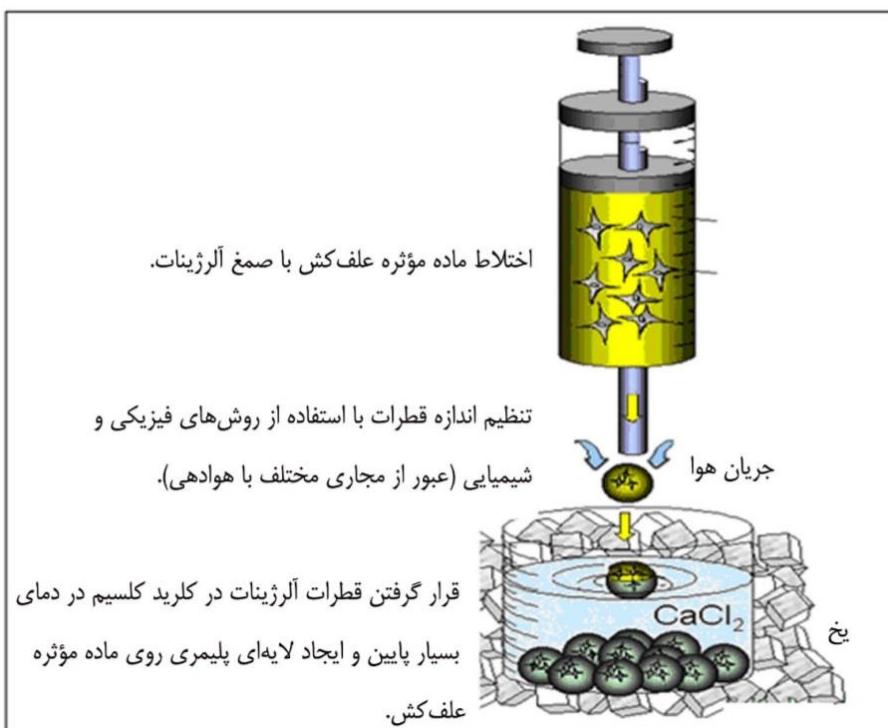
شکل ۹-۱۱ اختلاط فرمولاسیون ODS یا OD با حامل آبی و ایجاد سوسپانسیون-امولاسیونی.

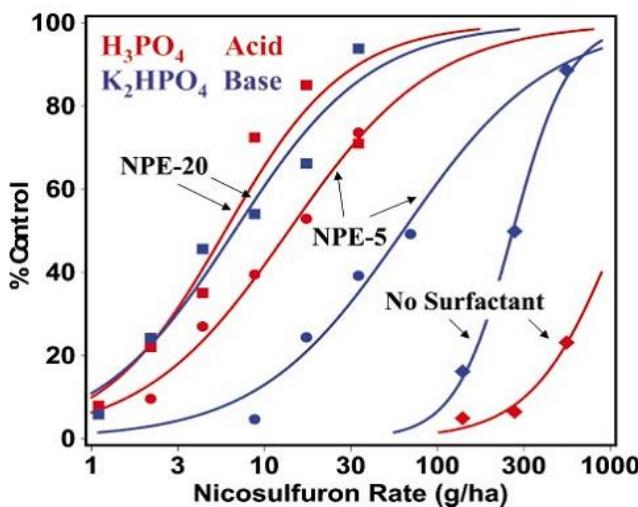
شکل ۱۰-۱۱ اختلاط فرمولاسیون گرانول مرطوب‌شونده با آب و ایجاد سوسپانسیون.

شکل ۱۱-۱۱ فرمولاسیون میکرو کپسوله شده (CS).

شکل ۱۲-۱۱ یکی از روش‌های کپسوله کردن علفکش‌ها.

شکل ۱۴-۱۲ تأثیر مویان و بافرکننده روی فعالیت بیولوژیکی نیکوسولفورون در کنترل علف خرچنگ.

جدول ۱۲-۲ جدول سازگاری ترکیبات علفکشی با یکدیگر (منبع: <https://www.apparentag.com.au/documents/data/apparent-compatibility-chart.pdf>)

ن: سازگار، ن؟: ممکن است سازگار باشد، اما به دستور العمل های قبل از استفاده مراجعه کنید.	توجه: س: سازگار، ن: ناسازگار
ترنفلورالین	تریفلوروکربن
تریکلوبیر	تریکلوبیر
تریاسولفورون	تریاکسیلوفورون
تریوترين	ترالکوكسیدیم
سیمارین	سولفومترورون - متیل
کویزوالوفوب - بی اتیل	کویزوالوفوب
پروپیزامید	پروپیزامید
پیکلورام	پیکلورام
پاراکوات	پاراکوات
اکسی فلوروفن	اکسی فلوروفن
منسلوفورون - متیل	منسلوفورون - متیل
متیبیوزن	متیبیوزن

جدول ۱-۵ نگاهی به علکش‌های ثبت شده در ایران بر اساس قابلیت یونیزاسیون و حساسیت به سختی آب (راهنمای علکش‌های انجمن علوم علکش‌های هرز آمریکا، ۲۰۰۷) پایگاه داده‌ای خصوصیات فیزیک شیمیایی آفتکش‌ها، (۲۰۲۱)

گروه	نحوه عمل	خانواده شیمیایی	نام عمومی	نام تجاری	pKa	Kow pH=7,20°C	قابلیت یونیزاسیون	حساسیت به سختی آب
۱ (A)	بازدارنده‌های استیل کوازنیم-اکربوکسیلاز (ACCase (AOPPs))	آریل اکسی فنوكسی پروپیونات‌ها (فوب‌ها)	دیکلوفوب-متیل	ایلوکسان	-	۴,۸	غیرقابل یونیزاسیون	غیرحساس
			فلوازیفوب-پی-بوتیل	فوزیلید	-	۴,۵	غیرقابل یونیزاسیون (استر)	غیرحساس
			فنوكسaproپ-پی-اتیل	پوما سوبر	۰,۱۸	۴,۵۸	اسیدقوی	غیرحساس
			+ مفن پاپردی اتیل		-	۳,۸۳	-	غیرحساس
			کلودینافوب-پروپارژیل	تاپیک	۲,۹۱	۳,۹	اسیدضعیف	حساس
			هالوکسی فوب-آر-متیل استر	گالالت سوبر	-	۴	غیرقابل یونیزاسیون	غیرحساس
			پروپا کوپیزآفوب	اژریل	-	۴,۷۸	غیرقابل یونیزاسیون	غیرحساس
			کوپیزالوفوب-اتیل	تارگا	-	۴,۲۸	غیرقابل یونیزاسیون (استر)	غیرحساس
			کوپیزالوفوب-پی-اتیل	تارگا سوبر	۱,۲۵	۴,۶۱	اسیدضعیف	حساس
			کوپیزالوفوب-پی-تفوریل	پنترا	۱,۲۵	۴,۳۲	اسیدقوی	غیرحساس
			فنوكسaproپ-پی-اتیل	ویپ سوبر	۰,۱۸	۴,۵۸	اسیدقوی	غیرحساس
۲ (B)	بازدارنده‌های استولاكتات سینتاز (ALS) یا استوهیدروکسی اسید سینتاز (AHAS)	سیکلولهگران دیون‌ها (دیون‌ها)	ستوکسیدیم	نابو- اس	۴,۱۶	۱,۶۵	اسیدضعیف	حساس
			سیکلوكسیدیم	فوکوس	۴,۱۷	۱,۳۶	اسیدضعیف	حساس
			کلتودیم	سلکت سوبر	۴,۴۷	۴,۱۴	اسیدضعیف	حساس
			پینوکساندن + ایمن کننده	اکسیال	-	۳,۲	غیرقابل یونیزاسیون	غیرحساس
			کلوكینوست-مکسیل	فنتیل پیرازولین (دن‌ها)	پینوکساندن + ایمن کننده	تری بنزون متیل	اسیدضعیف	حساس
			سولفونیل اوردها					
			بن سولفونرون متیل	لونداکس	۵	۰,۷۸	اسیدضعیف	حساس
			سینوسولفورون	ستاف	۵,۲	۰,۷۹	اسیدضعیف	حساس
			تری فلورولفورون-متیل	سافاری	۴,۷۲	۰,۲	اسیدضعیف	حساس
			سولفوسولفورون	آپرسون	۴,۴	۰,۹۶	اسیدضعیف	حساس
			مت سولفورون متیل	توتال	۳,۵۱	-۰,۷۷	اسیدضعیف	حساس
			+ سولفوسولفورون		۳,۷۵	-۱,۷	اسیدضعیف	حساس
					۳,۵۱	-۰,۷۷		

حساس	اسید ضعیف	-۰,۷۸	۴,۶	اکوئیپ	فورام سولفورون			
حساس	اسید ضعیف	-۱,۴۶	۴	تی توں	ریم سولفورون			
حساس	اسید ضعیف	۰,۶۱	۴,۷۸	کروز	نیکوسولفورون			
حساس	اسید ضعیف	-۱,۴۶	۴	اولتیما	نیکوسولفورون			
	اسید ضعیف	۰,۶۱	۴,۷۸		+ ریم سولفورون			
حساس	اسید ضعیف	-۰,۴۲	۴,۷۶	تری فلوكسی سولفورون سدیم	انوک			
حساس	اسید ضعیف	۱,۰۵	۳,۵	ذکور	فلوستوسولفورون			
*	اسید ضعیف	-۰,۷۸	۴,۶	ماستر او دی	فورام سولفورون سدیم			
	اسید قوی	-۰,۷	۲,۲۲		+ یدو سولفورون متیل سدیم			
	-	-	-		+ ایمن کننده ایزوکسدادیفن			
*	اسید ضعیف	-۰,۴۸	۴,۳۵	آتلانتیس	مزوسولفورون متیل			
	اسید قوی	-۰,۷	۲,۲۲		+ یدو سولفورون متیل سدیم			
	-	-	-		+ ایمن کننده مفن پایردی اتیل			
حساس	اسید ضعیف	۱,۴۹	Pka ₁ :۲,۱ Pka ₂ :۳,۹	پرسوئیت	ایمار تاپیر	ایمیدازولینون ها		
حساس	اسید ضعیف	-۰,۶۰۲	۵,۱	ریزلان	پنوکسولام	تریازول پیریمیدین ها		
حساس	اسید ضعیف	-۱,۳	۳,۳۵	کلین وید	بیس پایربیاک سدیم	پیریمیدینیل بنزوآت		
غیر حساس	غیرقابل یونیزاسیون	۳,۰۴	-	نومینی				
غیر حساس	باز ضعیف	۲,۷	۱,۶	وجین				
غیر حساس	باز ضعیف	۲,۶۳	۴,۱	پیری ماکس	پیریبنزوکسیم	تریازین ها		
غیر حساس	باز ضعیف	۳,۳۴	۴,۱	گراپریم	اترازین			
حساس	اسید خیلی ضعیف(ppdb)	۲,۱	۱۲,۹	گراپاکس	امترین	تریازین ها		
غیر حساس	اسید قوی	۱,۶۵	pK _{a1} :۱,۳ pK _{a2} :۰,۸ pK _{a3} :۱,۲	گراکارد	پرومترین		بازدارنده های فتوسنتز در ۲۶۴	۵ (C1)
غیر حساس	غیرقابل یونیزاسیون	۰,۸۵	-	بلادکس	سیاتازین	فتوسیستم II - سرین		
غیر حساس	غیرقابل یونیزاسیون			سنکور	متری بیوزین	تریازینون ها		
				گلتیکس	متامیترون			

حساس	(ppdb)	اسید خلیلی ضعیف (ppdb)	۱,۸۸	۹,۲۷	هایوار ایکس	بروماسیل*	اوراسیل ها	
حساس	(ppdb)	اسید ضعیف (ppdb)	۱,۸۹	۹,۵	سینبار	ترباسیل*		
حساس		اسید خلیلی ضعیف	۱,۱۹	۲,۳۸	پیرامین	کلریدازون	پیریدازینون ها	
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۳,۵۹	-	بناتال	فن مدیقام	فتیل کاریامات ها	
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۳,۳۹	-	بناتال آم	دسمدیقام		
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۲,۸۷	-	کارمکس	دبوران*		
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	-	-	دبوران دیاف	دبوران		
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۱,۷۹	-	تبوسان	تبوتورون		
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۳	-	آفالن	لبورون		
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۲,۶۴	-	تریبوتیل	متابنیازورون*		
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	-	-	باراک (استامینا)	دبوران		
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۱,۱۷	۲,۲	+ باز ضعیف	+ هگزازینون		
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۲,۹۹	-	استام-اف	پروپانیل	آمیدها	
حساس		اسید ضعیف	۱,۰۴	۳,۸۶	پاردن	بروموکسینیل	نیتریل ها	
حساس		اسید ضعیف	۲,۲	۴,۱	توتریل	ایوکسینیل	بازدارنده های فتوسنتز II	
حساس		اسید ضعیف	-۰,۴۶	۲,۵	بازارگان	بنزاژون	در فتوسیستم II - هیستیدین ۲۱۵	
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۰,۵	-	لنتاگران	پیریدیت	فیلیل پیریدازین ها	
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	-۴,۵	-	گراماکسون	پاراکوات	با پیریدیلیوم ها	
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۳,۹۵	-	تاب استار	اگرادیلریل	بازدارنده های پروتوبرفیرینوژن	
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۵,۳۳	-	رونستار	اگرادیازون	اکسیدازول ها	
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۴,۸۶	-	گل	اکسی فلوروف	دی فنیل اتر	
غیر حساس	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۴,۲	-	دیفلوفنیکان	فلیل اتر	بازدارنده فایتوئن دی ساچوراز (F1) (بی رنگ کننده)	
	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۲,۵۸	-	گلتازون	کلومازون	ایزو کسازولیدینون DOXP	
حساس	اسید ضعیف	اسید ضعیف	-۱,۵۲	۴,۰۶	کلیو	تاب رامزون	بازدارنده سنتز (بی رنگ کننده)	
	غیر قابل یونیزاسیون	غیر قابل یونیزاسیون	۲,۳۴	-	مرلین فلکس	ایزو کسازول ها	ایزو کسازول ها	
حساس	اسید ضعیف	اسید ضعیف	۰,۱۱	۲,۱۲	-	مزوتريون	پیروات دی اکسیژنات (HPPD) (بی رنگ کننده)	
						تری کتون		

تاكنون علفکشی از این گروه در ایران به ثبت نرسیده است							بازدارنده لیکوپین سیکلاز (برنگ کننده)	۳۴ (F3)
*	اسیدقوی	-۳/۲	pK _{a1} : ۱.۲۶ pK _{a2} : ۵.۶ pK _{a3} : ۱۰.۳	رانداپ	گلایفوسیت	گلایسین	بازدارنده سنتر EPSPS	۹ (G)
حساس	اسیدضعیف	-۴.۰۱	۹.۱۵	باستا	گلوفوسینیت آمونیوم *	فسفوئیک اسید ها	بازدارنده های گلوتامین سینتاز (GS)	۱۰ (H)
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۵.۲۷	-	ترفلان	تریفلورالین	دی نیترو آنیلین	بازدارنده تشکیل و تجمع میکروتوبول (بازدارنده های تقسیم سلولی)	۳ (K1)
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۵.۱۱	-	سونالان	اتالفلورالین			
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۴.۳	-	کوبکس	دی نیترامین			
غیرحساس	اسیدقوی	۵.۲	۲.۸	استومپ	پندی متالین			
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۴.۲۸	-	دراکتال	کلرتال دی متیل	بنزوپیک اسید		
غیرحساس	-	۳.۳	۱۰.۳۸	کرب	پروپیزامید یا پرونامید	بنزامید		
غیرحساس	-	۴.۵	-	ماچتی	بوتاکلر			
غیرحساس	-	۴.۰۸	-	ریفتیت	پریتیلاکلر	کلرواستامید		
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۴.۱۴	-	اسنتیت	استوکلر	با زنجیره بسیار بلند (VLCFAs)	بازدارنده سنتر اسیدهای چرب	۱۵ (K3)
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۳.۲	-	سورپاس	اورادیکان	ای پی تی سی		
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۲.۸۶	-	اووردام	مولی نیت	تیوکاربامات ها		
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۴.۰۶	-	آواد کس بی دبلیو	تریالات			
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۴.۲۳	-	ساترن	تیوبنکارب			
غیرحساس	-	۴.۱۱	-	رونیت	سیکلوات			
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۲.۷	-	استمات	اتوفرمیزت	بنزووفوران ها		
حساس	اسیدضعیف	۲.۸	۳.۵		ایندازی فلام	آلکیلazین	بازدارنده بیوسنتر دیواره سلولی (سلولز)	(L) ۲۹
حساس	اسیدضعیف	۴.۳	۲.۸	یو ۴۶ دیفلوئید	توفوردی	فنوکسی کربوکسیلیک		
حساس	اسیدضعیف	۴.۳	۲.۸	یو ۴۶ کمی فلوئید	توفوردی + امسی بی آ	اسید ها	علفکش های شباهکسینی	O (۴)
غیرحساس	اسیدقوی	-۰.۸۱	۳.۷۳	لونتزل	کلوبپرالید	پیریدین کربوکسیلیک اسید		

غیرحساس	اسیدقوی	-۱,۹۲	۲,۳	کا	پیکلورام		
حساس	اسیدضعیف	-۱,۵	۲,۰۴	کاوین فلوروکس	پیر دیل اکس کربوکسیلاتها		
غیرحساس	اسیدقوی	-۱,۸۸	۱,۸۷	بانول ک	بنزوآت		
غیرحساس	-	۳,۶۹	-	ساافیکس بی دبلیو	اربیل آمینو پروپیونیک اسید		
*	غیرقابل یونیزاسیون	۲,۸۷	-	کراور	دیبورون		
	اسید خلی ضعیف	۱,۸۸	۹,۲۷		+بروماسیل*		
حساس	اسیدضعیف	۰,۰۲	۳,۷		مکوپروپوپی		
	اسیدضعیف	-۰,۵۶	۳,۵	دوپلوسان سوپر	+دیکلوروبروبی		
	اسیدضعیف	-۰,۸۱	۲,۷۳		امسی‌ی‌آ		
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۳,۵۹	-		فن مدیقام		
	غیرقابل یونیزاسیون	۳,۵۹	-	پتانال	+دسمدیقام		
	غیرقابل یونیزاسیون	۲,۷	-	پروگرس آ. ام	+اتوفومیست		
*	غیرقابل یونیزاسیون	۳,۸۱	-		آنیلوفس		
	اسیدضعیف	۱,۰۱	۵,۲۸	سان رایس پلاس	+ انوکسی‌سلوفورون		
حساس	اسیدضعیف	۱,۰۴	۳,۸۶		بروموکسینیل		
حساس	اسیدضعیف	-۰,۸۱	۲,۷۳		+ امسی‌ی‌آ		
*	اسیدضعیف	-۰,۵۹	۴,۶۴	لوگران اکسترا	تری‌سلوفورون		
	بازضعیف	۳,۶۶	۴,۳		+ تربوتین		
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۲,۵	-	پنتر	انزوبوتورون		
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۴,۲	-		+ دیفلوفنیکان		
غیرحساس	بازضعیف	۳,۳۴	۴,۱		کانوی		
غیرحساس	غیرقابل یونیزاسیون	۲,۲۸	-		برومترین		
*	اسیدضعیف	۱,۴۱	۴,۲۲	بوتیزان استار	+ فلوموتورون		
	غیرقابل یونیزاسیون	۲,۴۹	-		کوئین‌مراک		
*	اسیدضعیف	-۰,۴۲	۴,۷۶		+ متازاکلر		
	بازضعیف	۲,۴۹	۴,۱	کریسمت	تریفلوکسی‌سلوفورون سدیم		
*	اسیدضعیف	۰,۱۱	۲,۱۲		+ آمترین		
	غیرقابل یونیزاسیون	۳,۰۵	-	لوماکس	مزوتربیون		
					+ اس متالاکلر		

علفکش‌های مخلوط

		بازضعیف	۲/۴	۲		+ تربوتیلارین پیتوکسادن + کلودینافوپ پروپارژیل	
غیرحساس		غیرقابل یونیزاسیون	۲/۲	-	تراکسوس	تریاکسولفورون دایکامبا	
		غیرقابل یونیزاسیون	۲/۹	-		+ دایکامبا	
*		اسیدضعیف	-۰/۵۹	۴/۶۴	لنتور	تریاکسولفورون دایکامبا	
		اسیدقوی	-۱/۸۸	۱/۸۷		+ دایکامبا	
غیرحساس		اسیدقوی	۴/۳	۳/۴	دیالان سوپر	توفوردی + دایکامبا	
		اسیدقوی	۱/۸۸	۱/۸۷		+ دایکامبا	
*		اسیدضعیف	-۰/۴۸	۴/۳۵	اتللو	مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل سدیم + دیفلوفنیکان + ایمن کننده مفن پایر دی اتیل	
		اسیدقوی	۱/۵۹	۲/۲۲			
		غیرقابل یونیزاسیون	۴/۲	-			
		-	-	-			
*		- اسیدضعیف	۱/۵ ۱/۰۱	۵/۲۸-	کانسیل	تریاکامون + انوکسی سولفورون	
*		اسیدضعیف	۱/۰۴	۳/۸۶	بوکتربل یونیورسال	بروموکسینیل +	
		اسیدقوی	۴/۳	۳/۴		توفوردی	
(*)		اسیدضعیف	-۰/۴۶	Pka ₁ : ۳/۵۱ Pka ₂ : ۲/۵	بازاگران دی پی	بنتاژون	
		اسیدقوی	۲/۲۹	۳		+ دیکلوروب	
*		اسیدضعیف	۳/۷	۳/۱۶	پیرازکلر	پایزوسلوفورون اتیل (پیرازوسلوفورون اتیل) + پرتابلکلر	
		-	۴/۰۸	-			
*		اسیدضعیف	-۱/۹۸	۳	آدنگو	تین کاربازون + ایزوکسافاوتل	
		غیرقابل یونیزاسیون	۲/۳۴	-			
حساس		اسیدضعیف	-۰/۴۶	Pka ₁ : ۳/۵۱ Pka ₂ : ۲/۵	بازاگران ام ۶۰	بنتاژون + امسی بی آ	
		اسیدضعیف	-۰/۸۱	۲/۷۳			

* بهدلیل اینکه علف‌کش‌ها در حالت مخلوط ممکن است بر یکدیگر تأثیر گذاشته و خصوصیات فیزیکوشیمیایی یکدیگر را تغییر دهند، بر این اساس وضعیت حساسیت به سختی آب باید در آنها بررسی شود.

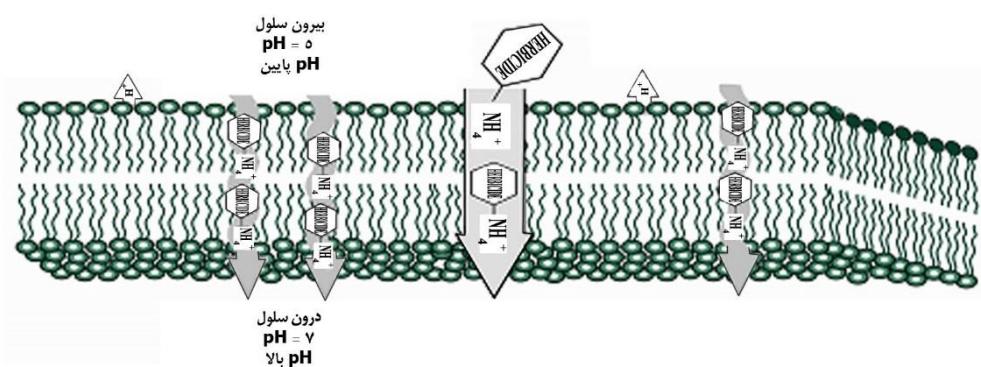

بیدگیاه

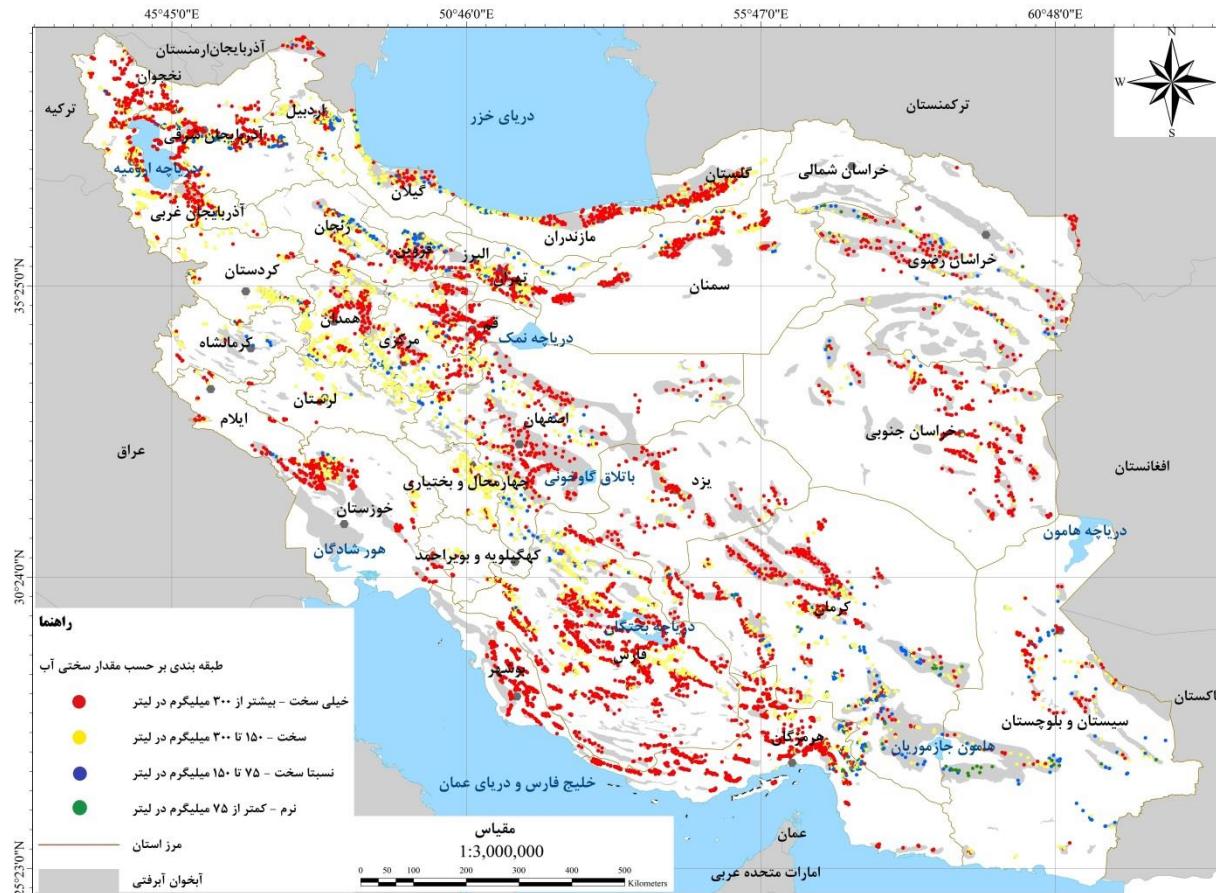

گاوینبه

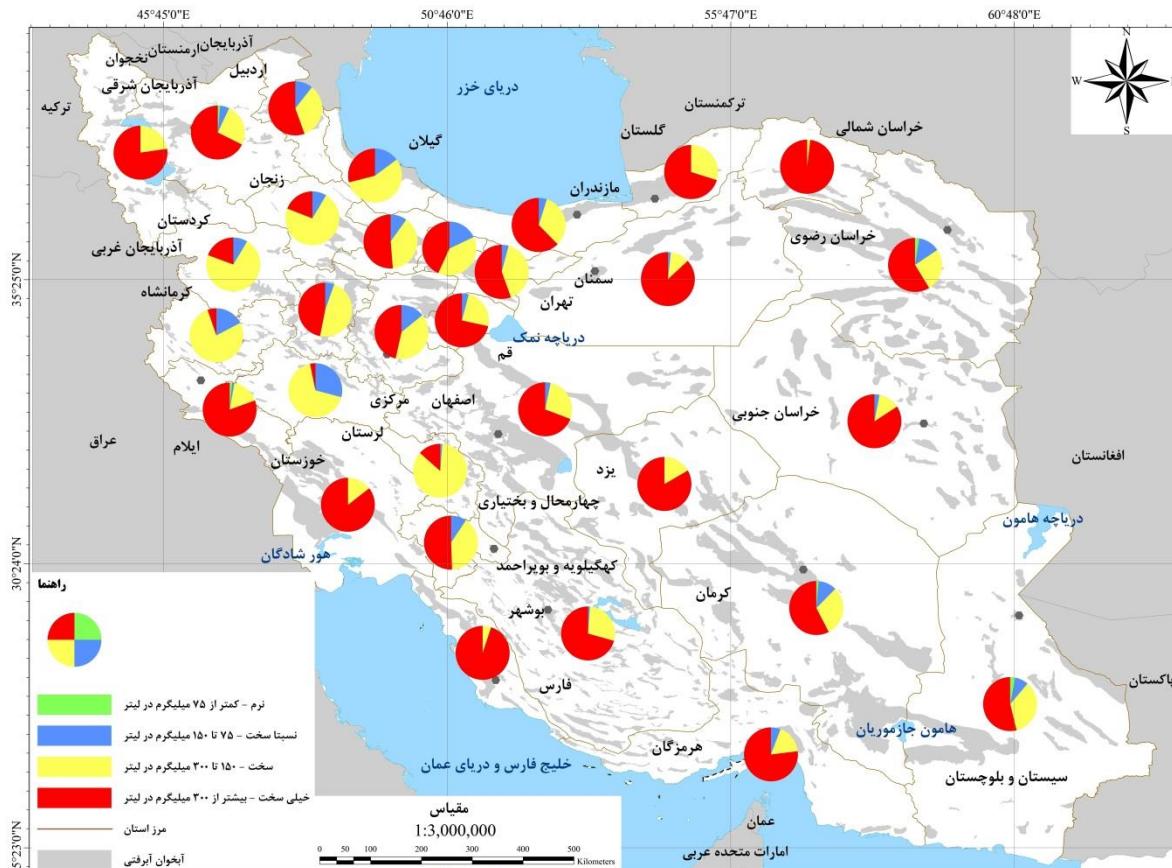
شکل ۲-۱۵ علفهای هرز بیدگیاه و گاوینبه دارای سطوح بالایی از کلسیم در فضای داخل سلولی هستند.

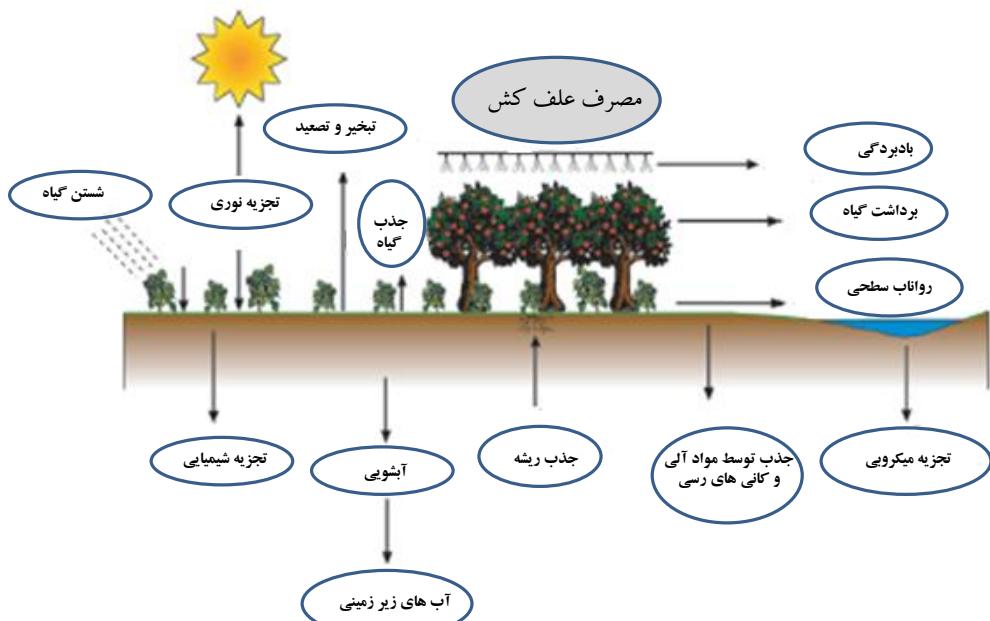
شکل ۳-۱۵ مولکولهای علفکش در حضور سولفات آمونیم با مولکولهای آمونیم (NH_4^+) پیوند برقرار کرده و به راحتی از دیواره سلولی گیاه عبور می‌کنند.

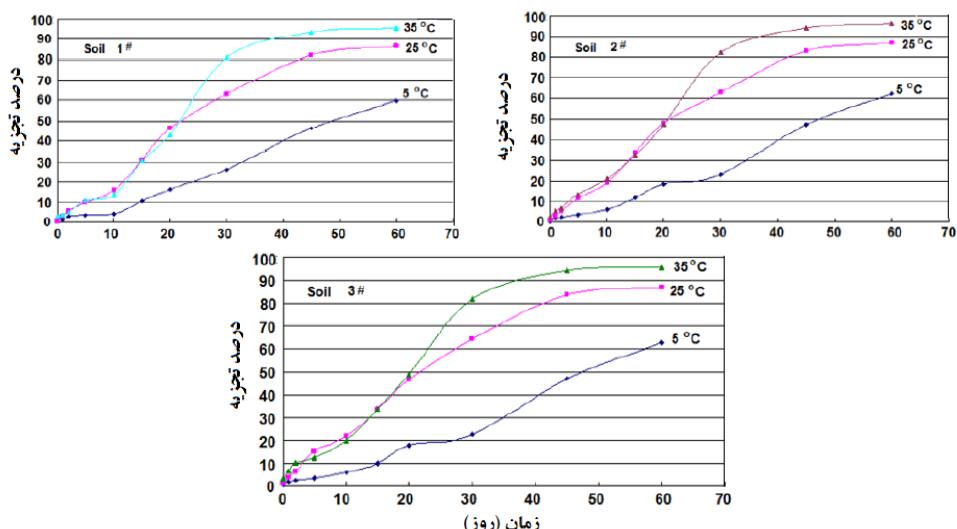
شکل ۴-۱۵ طبقه‌بندی سختی منابع آب زیرزمینی کشور (بر حسب طبقه‌بندی EPA در سال ۱۳۹۸).

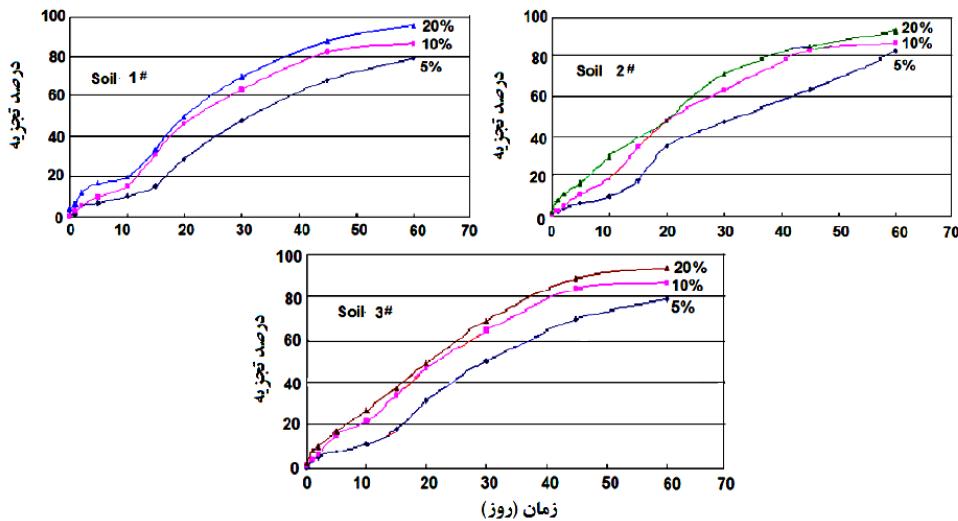
شکل ۱-۵ طبقه‌بندی مقادیر سختی، نمونه‌های شیکه یا بشکه کف، کشور به تفکی استان‌ها (براساس طبقه‌بندی EPA در سال ۱۳۹۸).

شکل ۱-۱۶ فرایندهای تعیین‌کننده سرنوشت آفت‌کش‌ها در محیط

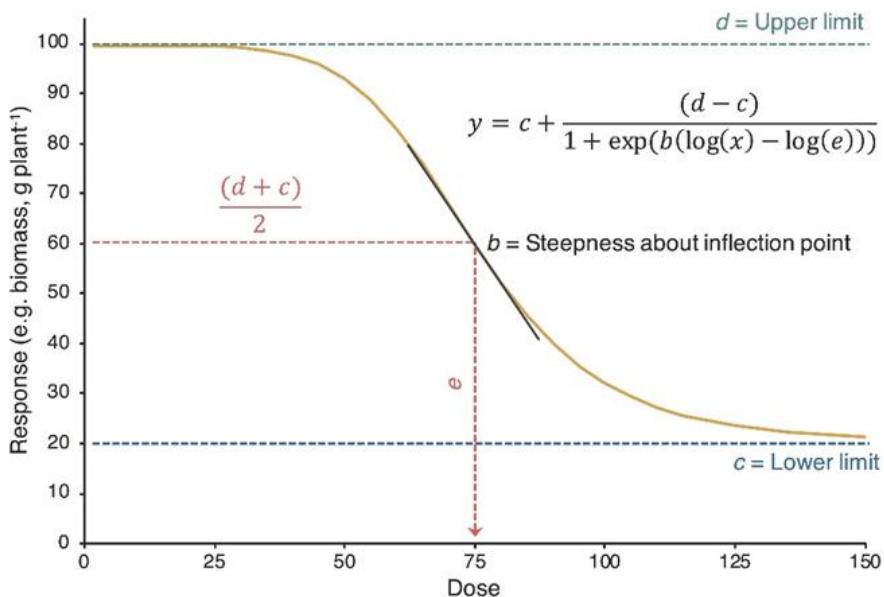
شکل ۳-۱۶ درصد تجزیه آتزازین خاک در سه دمای ۵، ۲۵ و ۳۵ درجه سانتی‌گراد (دونگ و سان، ۲۰۱۶).

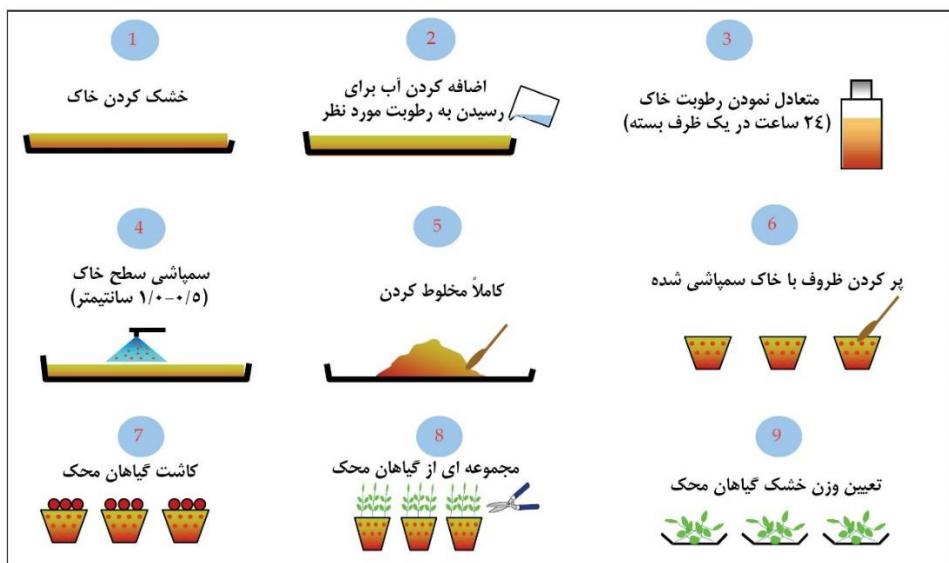
شکل ۴-۱۶ درصد تجزیه آتزین خاک در سه محتوای رطوبتی متفاوت در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد (دونگ و سان، ۲۰۱۶).

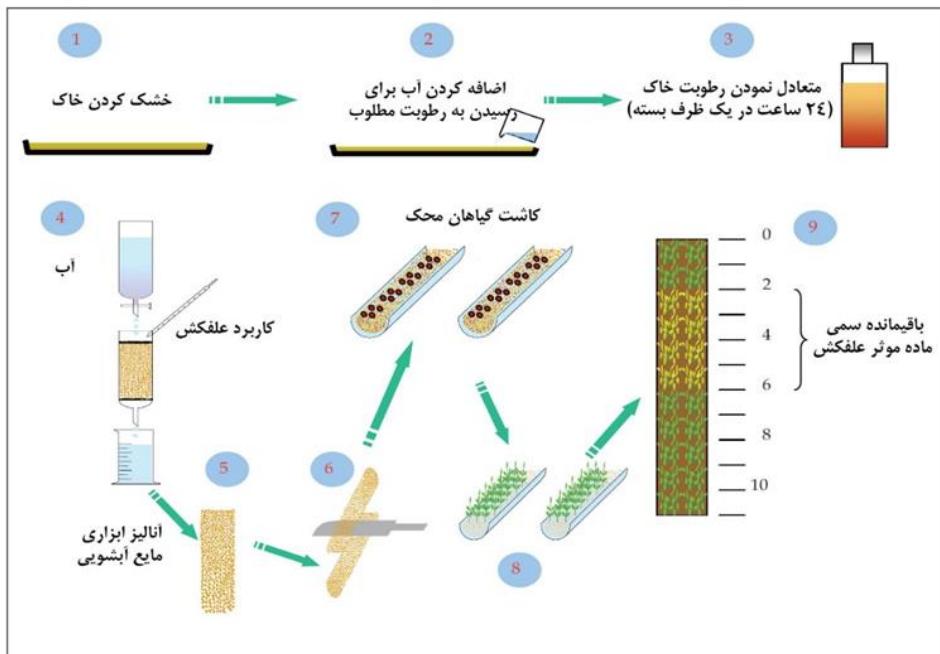
شکل ۲-۱۸ تأثیر دوزهای مختلف علفکش فلوكولورالین روی رشد شاخصاره و ریشه گیاه سورگوم.

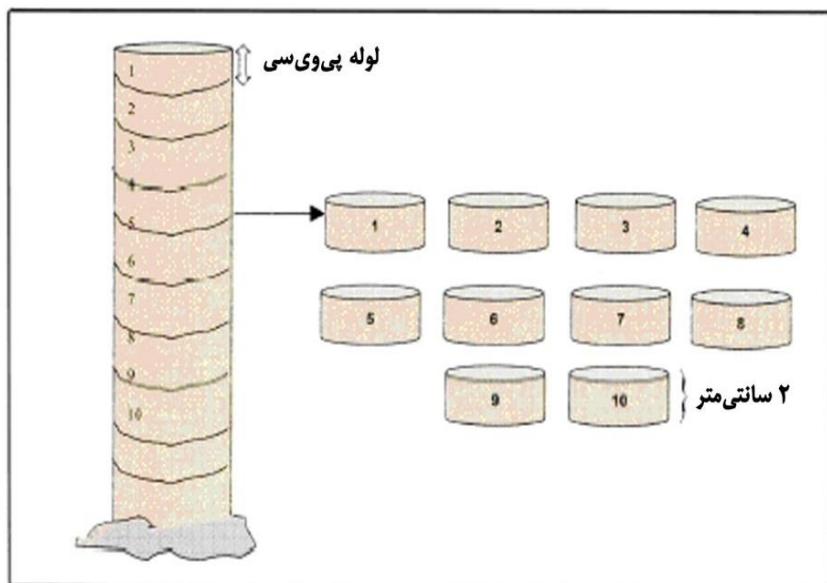
شکل ۴-۱۸ تفسیر زیستی برخی از پارامترهای منحنی لجستیک دوز-پاسخ (به متن رجوع شود، شکل از کشتکار و همکاران، ۲۰۲۱).

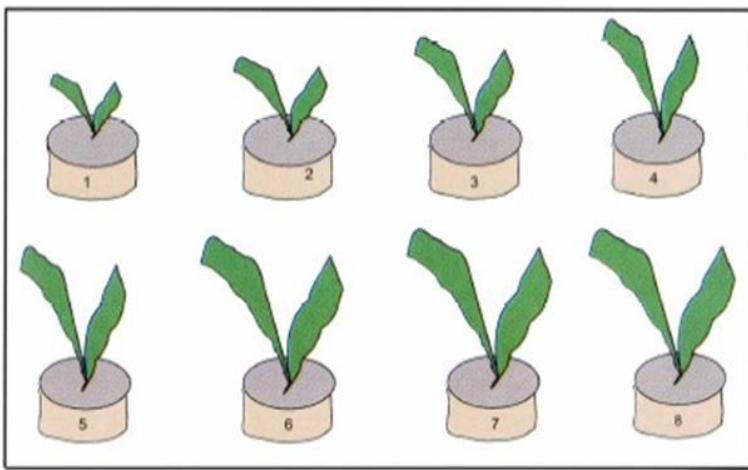
شکل ۶-۱۸ دیاگرام زیست‌سنجی متعارف.

شکل ۷-۱۸ دیاگرام روش زیست‌سننجی برای تعیین توزیع باقی‌مانده علفکش در نیمرخ خاک.

شکل ۸-۱۸ شماتی روش لوله‌های قطعه‌قطعه برای مطالعه آبشویی علفکش‌ها.

شکل ۱۸-۹ رشد گیاه محک در قطعات مختلف ستون خاک تیمار شده با علف‌کش.

شکل ۱۹-۲۰ نمادهای خطر مطابق با سیستم طبقه‌بندی و برچسب‌گذاری هماهنگ جهانی (GHS).

طبقه‌بندی خطر							
طبقه‌بندی نشده	دسته ۵	دسته ۴	دسته ۳	دسته ۲	دسته ۱		
بدون نماد	بدون نماد						تصویرنگاشت
بدون کلمه سیگنال	هشدار	هشدار	خطر	خطر	خطر		کلمه سیگنال
عبارت خطر							-دهانی
ممکن است در صورت بلغ مضر باشد	ممکن است در تماس با پوست مضر است باشد	در صورت بلع مضر است	در صورت بلع سمی است	در صورت بلع کشنده است	در صورت بلع کشنده است		-پوستی
ممکن است در صورت استنشاق مضر باشد	در تماس با پوست مضر است	در تماس با پوست سمی است	در تماس با پوست کشنده است	در تماس با پوست کشنده است	در تماس با پوست کشنده است		-استنشاق
PMS Green 347 C	PMS Blue 293 C	PMS Blue 293 C	PMS Yellow C	PMS red 199 C	PMS red 199 C		نوار رنگی

شکل ۵-۲۰ سمیت حاد بر مبنای سیستم هماهنگ جهانی طبقه‌بندی و برجسب فویسی مواد شیمیایی (GHS).

طبقه‌بندی خطر						
کلاس U	کلاس III	کلاس II	کلاس Ib	کلاس Ia		
بعید است در استفاده نرم الکترونیکی از محصول	کمی خطرناک	متوسط خطرناک	بسیار خطرناک	فوق العاده خطرناک		
بدون نماد	بدون نماد					نماد خطر
بدون کلمه سیگنال	احتیاط	زیان آور (مضر)	سمی	بسیار سمی	بسیار سمی	کلمه سیگنال
PMS Green 347 C	PMS Blue 293 C	PMS Yellow C	PMS red 199 C	PMS red 199 C		نوار رنگی

شکل ۶-۲۰ سمیت حاد (و برای تعداد محدودی از آفت‌کش‌ها همچنین سمیت مزمن) بر مبنای سیستم طبقه‌بندی سازمان بهداشت جهانی (WHO).

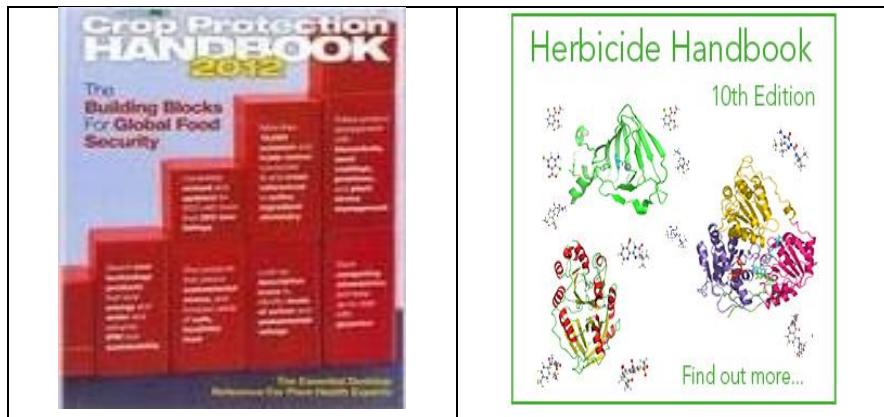
شکل ۷-۲۰ قراردادن تصویرنگاشت‌ها (پیکتوگرام‌ها) در داخل یک نوار رنگ قرمز برای یک محصول خطرناک (کشنده در طبقه‌بندی GHS) یا یک محصول سمی یا بسیار سمی (طبقه‌بندی WHO).

شکل ۹-۲۰ نمونه‌ای از برچسب درج شده روی قوطی علفکش پینوکسادن (آکسیال ۵%).

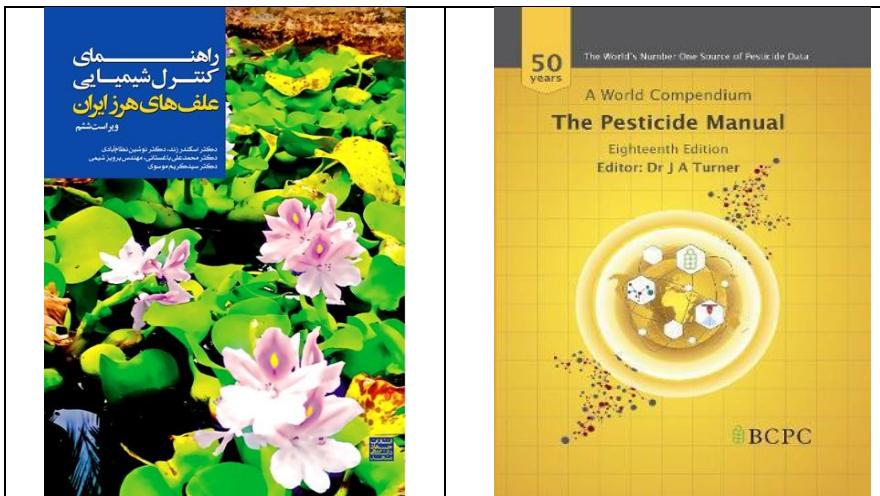

شکل ۲۰-۱ نمونه‌ای از پروشور علفکش پینوکسادن (آکسیال ۵٪).

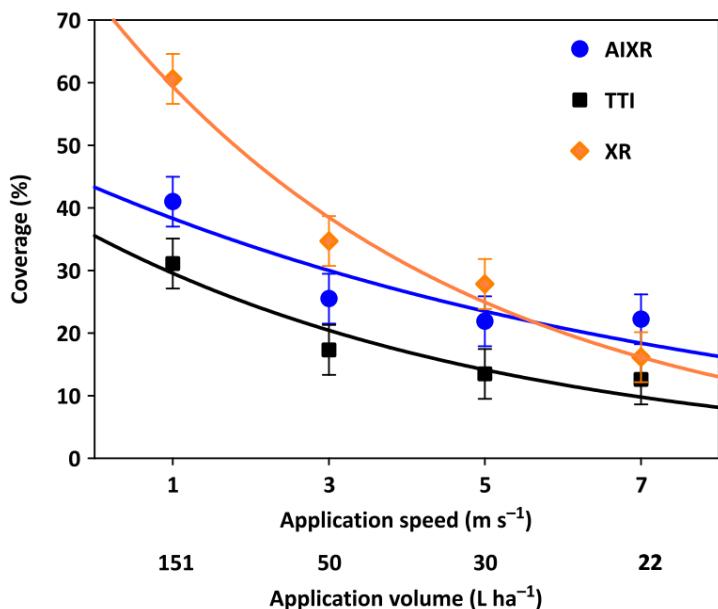
شکل ۲۰-۱۲ طرح روی جلد کتاب .Crop Protection Hand Book

شکل ۱۱-۲۰ طرح روی جلد کتاب
Herbicide Hand Book

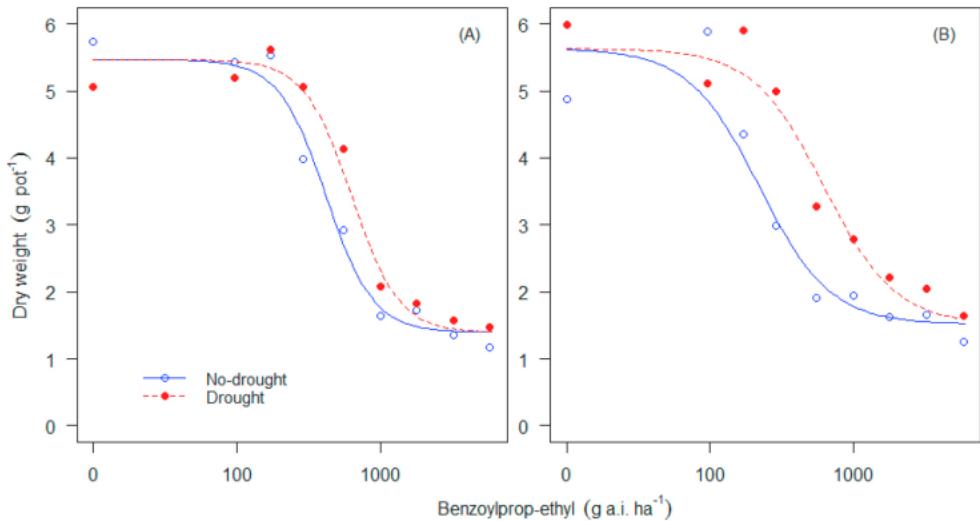

شکل ۱۴-۲۰ طرح روی جلد کتاب
راهنمای کنترل شیمیایی علف‌های هرز ایران

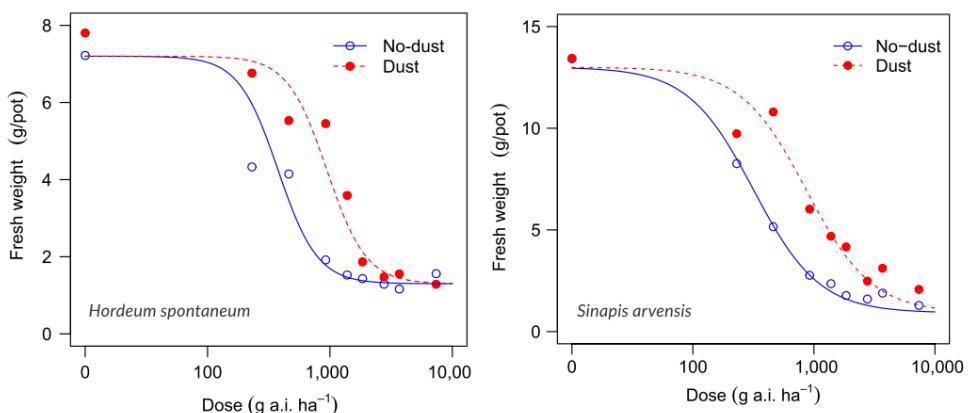
شکل ۱۳-۲۰ طرح روی جلد کتاب
The Pesticide Manual

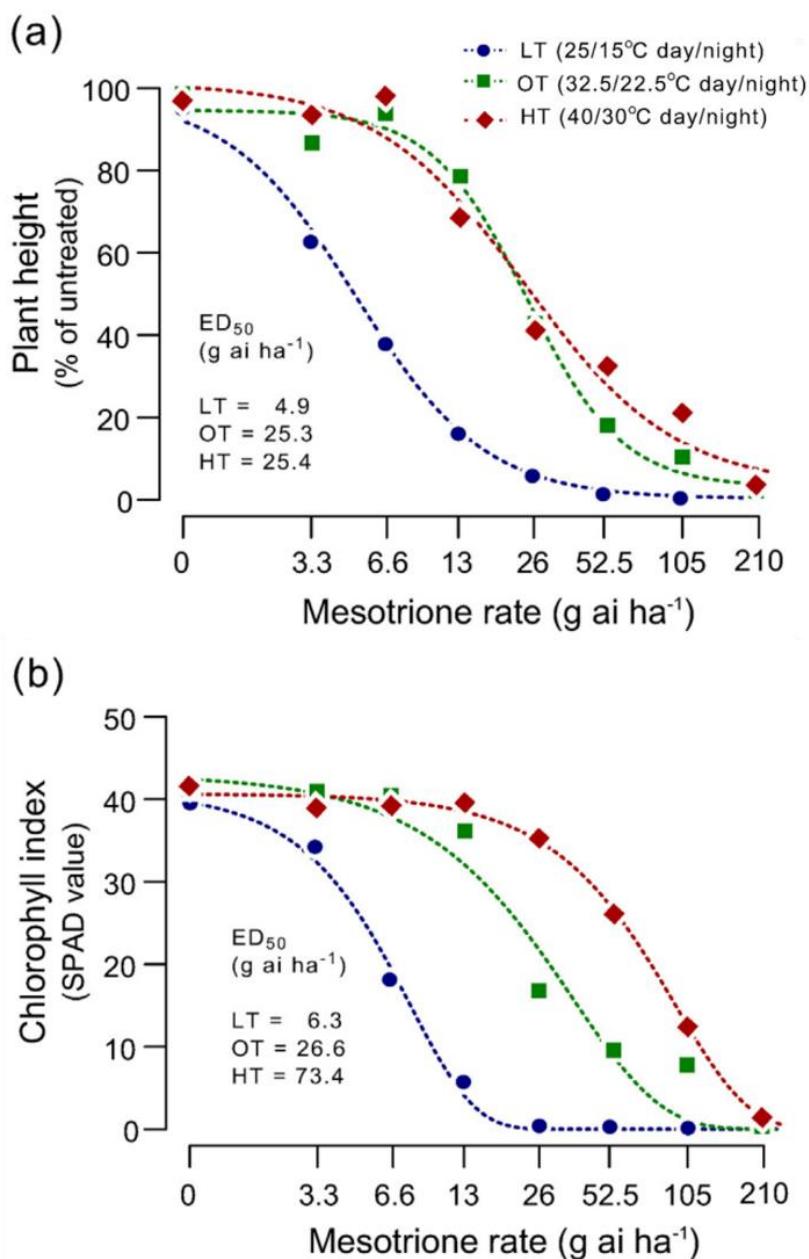
شکل ۴-۲۱ پوشش منطقه هدف توسط سه نوع نازل بادبزنی طیف گسترده (XR; TeeJet®, XR11002VS)، بادبزنی هوا القاء یا هواکمک (AIXR; TeeJet®, AIXR 11002VP) و بادبزنی هوا القاء توربو (TTI; TeeJet®, TTI 11002VP) و در شرایط افزایش سرعت پرواز با دبی ثابت نازل (۸۰ میلی لیتر در دقیقه و چهار نازل با عرض پاشش سه متر)، سرعت‌های پرواز ۱، ۳، ۵ و ۷ متر بر ثانیه به ترتیب حجم محلول مصرفی ۱۵۱، ۵۰، ۳۰ و ۲۲ لیتر در هکتار را ایجاد کردند (Hunter *et al.*, 2020a).

شکل ۱-۲۲ پاسخ علفهرز یولافوحشی زمستانه به دوزهای مختلف علفکش بنزوئیلپروپاتیل در شرایط تنفس رطوبتی (FC=90%) و عدم تنفس رطوبتی (FC=60%) در دو آزمایش (A و B) (در دو آزمایش (A و B) جدایانه در گلخانه، متوسط علفکش بنزوئیلپروپاتیل در شرایط تنفس و عدم تنفس به ترتیب برابر با ۱۵۴۳ و ۸۹۵ گرم ماده مؤثره بر هکتار بود (Alizade et al., 2020).

شکل ۴-۲۲ پاسخ علفهرز جودره (چپ) و خردل وحشی (راست) به افزایش دوزهای علفکش گلایفوست در شرایط وجود ریزگرد (۱۵۰۰ میکروگرم بر مترمربع) و عدم وجود ریزگرد (صفر میکروگرم بر مترمربع)، میزان علفکش مورد نیاز برای مهار جودره و خردل وحشی در حضور ریزگرد در مقایسه با شرایط عدم حضور ریزگرد به ترتیب ۲ و ۲/۶ برابر افزایش یافته است (Asadi-Sabzi et al., 2020).

شکل ۳-۲۲ پاسخ علفهای تاج خروس پالمر به دوزهای مختلف علفکش مژوتریون در دماهای مختلف (دماهی پایین: ۲۵-۱۵ درجه سانتیگراد روز/شب، دمای مطلوب: ۲۲.۵-۲۲.۵ درجه سانتیگراد، دمای بالا: ۴۰-۳۰ درجه سانتیگراد). میزان علفکش مژوتریون در دماهای مختلف برای کاهش ارتفاع (شکل بالا) و میزان کلروفیل (شکل بالا، b) تاج خروس پالمر نشان داده شده است (Godar *et al.*, 2015).

پیوست‌ها^۱

جدول پیوست ۱ طبقه‌بندی علفکش براساس خانواده شیمیایی به روش طبقه‌بندی مشترک کمیته کاری مقاومت به علفکش‌ها (HRAC) و انجمن علوم علف‌های هرز آمریکا (WSSA) در سال ۲۰۲۰.

Cyclohexanediones (DIMs) (1/A)	Aryloxyphenoxy-propionates (FOPs) (1/A)	Phenylpyrazoline (1/A)	Pyrimidinyl benzoates (2/B)	Sulfonanilides (2/B)
Alloxydim Butroxydim Clethodim Cloproxydim Cycloxydim Profoxydim Sethoxydim Tepraloxoxydim Tralkoxydim	Clodinafop-propargyl Clofop Cyhalofop-butyl Diclofop-methyl Fenoxyprop-ethyl Fenthiaxoprop Fluazifop-butyl Haloxifop-methyl Isoxapryfop Metamifop Quizalofop-ethyl	Pinoxaden	Bispyribac-sodium Pyribenzoxim (prodrug of bispyribac) Pyriflatal Pyriminobac-methyl Pyrithiobac-sodium	Pyrimisulfan Triafamone
Triazolopyrimidine (2/B)	Sulfonylureas (2/B)	Imidazolinones (2/B)	Triazolinones (2/B)	Triazines (5/C1)
Cloransulam-methyl Diclosulam Florasulam Flumetsulam Metosulam Penoxsulam Pyroxulam	Amidosulfuron Azimsulfuron Bensulfuron-methyl Chlorimuron-ethyl Chlorsulfuron Cinosulfuron Cyclosulfamuron Ethamsulfuron-methyl Ethoxysulfuron Flazasulfuron Flucetosulfuron Flupyrsulfuron-methyl-Na Foramsulfuron Halosulfuron-methyl Imazosulfuron Iodosulfuron-methyl-Na Mesosulfuron-methyl Metazosulfuron Metsulfuron-methyl Nicosulfuron Orthosulfamuron Oxsulfuron Primsulfuron-methyl Proprysulfuron Prosulfuron Pyrazosulfuron-ethyl Rimsulfuron Sulfometuron-methyl Sulfosulfuron Triasulfuron Tribenuron-methyl Thifensulfuron-methyl Trifloxysulfuron-Na Triflusulfuron-methyl Tritosulfuron	Imazamethabenz-methyl Imazamox Imazapic Imazapyr Imazaquin Imazethapyr	Flucarbazone-Na Propoxycarbazone-Na Thiencarbazone-methyl	Atraton Atrazine Ametryne Aziprotryne=aziprotryn Chlorazine CP 17029 Cyanazine Cyprazine Desmetryne Dimethametryn Dipropetryn Eginazine-ethyl Ipazine Methoprottryne=methoprottryn procyzine Proglinazine-ethyl Prometon Prometryne Propazine Sebutylazine Secbumeton Simetryne Simazine Terbumeton Terbutylazine Terbutryne Trietazine

۱. فایل تمامی جدول‌های پیوست، در صفحه کتاب در سایت ناشر (www.jdmpress.com) قابل دسترس است.

Triazolinone (5/C1) Amicarbazone	Triazinones (5/C1) Ethiozin Hexazinone Isomethiozin Metamitron Metribuzin	Uracils (5/C1) Bromacil Isocil Lenacil Terbacil	Phenlcarbamates (5/C2) Chlorprocarb Desmedipham Phenisopham Phenmedipham	Pyridazinone (5/C2) Chloridazon (=pyrazon) Brompyrazon
Ureas (5/C2) Benzthiazuron Bromuron Buturon Chlorbromuron Chlorotoluron Chloroxuron Difenoxuron Dimefuron Diuron Etidimuron Fenuron Fluometuron Fluothiuron Isoproturon Isouron Linuron Metobenzuron Metobromuron Methabenzthiazuron Metoxuron Monolinuron Monuron Neburon Parafururon Siduron Tebuthiuron Thiazafururon	Amides (5/C2) Chloranocryl=dicryl Pentanochlor Propanil	Nitriles (6/C3) Bromfenoxim Bromoxynil Ioxynil	Phenyl-pyridazines (6/C3) Pyridate	Benzothiadiazinone (6/C3) Bentazon
Pyridiniums (22/D) Cyperquat Diquat Morfamquat Paraquat	Diphenyl ethers (14/E) Lactofen Acifluorfen Bifenox Chlornitrofen Fomesafen Fluorodifen Fluoroglycofen-ethyl Fluoronitrofen Nitrofen Oxyfluorfen Chlomethoxyfen	Phenylpyrazoles (14/E) Pyraflufen-ethyl	N-Phenyl-oxadiazolones (14/E) Oxadiargyl Oxadizon	N-Phenyl-triazolinones (14/E) Azafenidin Carfentrazone-ethyl Sulfentrazone
N-Phenyl-imides (procide acitive form) (14/E) Fluthiacet-methyl Butafenacil Safufenacil Pentoaxzone Chlorphthalim Cinidon-ethyl Flumiclorac-pentyl Flumioxazin Flumipropyn Trifludimoxazin Tiafenacil	Other (14/E) Pyraclonil	Phenyl ethers (12/F1) Beflubutamid Diflufenican Picolinafen	N-Phenyl heterocycles (12/F1) Furochloridone Norflurazon	Diphenyl heterocycles (12/F1) Fluridone Flurtamone
Triketones (27/F2) Mesotriione Sulcotriione Tembotriione Tefuryltrione Bicyclopyrone Fenquinotriione Benzobicyclon	Pyrazoles (27/F2) Benzofenap Pyrasulfotole Topramezone Pyrazolynate Pyrazoxyfen Tolpyralate	Isoxazoles (27/F2) Isoxaflutole	Triazole (34/F3) Amitrole	Isoxazolidinone (13/F4) Clomazone Bixlozone

Glycine (9/G)	Phosphinic acids (10/H)	Carbamate (18/I)	Dinitroanilines (3/K1)	Pyridines (3/K1)
Glyphosate	Glufosinate-ammonium Bialaphos/bilanafos	Asulam	Benefin=benfluralin Butralin Dinitramine Ethalfluralin Fluchloralin Isopropalin Nitralin Prodiamine Profluralin Oryzalin Pendimethalin Trifluralin	Dithiopyr Thiazopyr
Phosphoroamidates (3/K1) Butamifos DMPA	Benzoic acid (3/K1) Chlorthal-dimethyl=DCPA	Benzamides (3/K1) Propyzamide=pronamide	Carbamates (23/K2) Barban Carbetamide Chlorbufam Chlorpropham Propham Swept	Azolly-carboxamides (15/K3) Cafenstrole Fentrazamide Ipencarbazone
α -Thioacetamides (15/K3) Anilofos Piperophos	Isoxazolines (15/K3) Pyroxasulfone Fenoxasulfone	Oxiranes (15/K3) Indanofan Tridiphane	α -Chloroacetamides (15/K3) Acetochlor Alachlor Alliodochlor=CDAA Butachlor Butenachlor Delachlor Diethyl-ethyl Dimethachlor Dimethenamid Metazachlor Metolachlor Pethoxamid Pretilachlor Propachlor Propisochlor Prynaclor Thenylchlor	Thiocarbamates (15/K3) Butylate Cycloate Dimepiperate EPTC Esprocarb Molineate Orbencarb Pebulate Prosulfocarb Thiobencarb (=Benthiocarb) Tiocarbazil Tri-allate Vernolate
α -Oxyacetamides (15/K3) Mefenacet Flufenacet	Benzofurans (15/K3) Benfuresate Ethofumesate	Triazolocarboxamide (29/L) Flupoxam	Benzamides (29/L) Isoxaben	Alkylazines (29/L) Triaziflam Indaziflam
Nitriles (29/L) Dichlobenil Chlorthiamid	Dinitrophenols (24/M) Dinosam Dinoceb DNOC Dinoterb Etinofen Medinoterb	Pyridine-carboxylates (4/O) Picloram Clopypralid Aminopyralid Halauxifen Florpyrauxifen	Pyridyloxy-carboxylates(4/O) Triclopyr Fluroxypyr	Phenoxy-carboxylates (4/O) 2,4,5-T 2,4-D 2,4-DB Clomoprop Dichlorprop Fenoprop Mecoprop MCPPA MCPPB
Benzoates(4/O) Dicamba Chloramben TBA	Quinoline-carboxylates (4/O) Quinclorac Quinmerac	Pyrimidine-carboxylates (4/O) Aminocyclopyrachlor	Phenyl carboxylates (4/O) Chlorfenac=fenac Chlorfenprop	Other (4/O) Benazolin-ethyl
Aryl-carboxylates (19/P) Naptalam Diflufenzopyr-sodium	Benzyl ether (30/Q) Cinmethylin Methiozolin	Other (31/R) Endothal	Diphenyl ether (32/S) Aclonifen	Phenoxyypyridazine (33/T) Cyclopyrimorrate

Acetamides (0/Z)	Chlorocarbonic acids (0/Z)	Trifluoromethanesulfonanilides (0/Z)	Benzamide (0/Z)	Phosphorodithioate (0/Z)
Diphenamid Naproanilide Napropamide	Dalapon Flupropanate TCA	Mefluidide Perfluidone	Tebutam	Bensulide
Other (0/Z) Bromobutide Cumyluron Difenzoquat DSMA Dymron=Daimuron Etobenzanid Flamprop-m Fosamine Methyldymron Monalide MSMA Oleic acid Oxaziclomefone Pelargonic acid Pributicarb Quinoclamine CAMA Cacodylic acid				

جدول پیوست ۲ طبقه‌بندی علفکش‌ها بر اساس محل عمل به روش طبقه‌بندی مشترک کمیته کاری مقاومت به علفکش‌ها (HRAC) و انجمن علوم علفهای هرز آمریکا (WSSA) (HRAC, 2020)

گروه WSSA	ماده مؤثر	خانواده شیمیایی	نحوه عمل	گروه HRAC
1	Clodinafop-propargyl Clofop Cyhalofop-butyl Diclofop-methyl Fenoxaprop-ethyl Fenthiafop Fluazifop-butyl Haloxyfop-methyl Isoxapryifop Metamifop Quizalofop-ethyl Propaquizafop	آریل‌اکسی‌فنوکسی‌پروپیونات (فوب‌ها)	بازدارنده‌های استیل‌کوآنزیم (ACCase) اکربوکسیلاز	A
	Butoxydim Clethodim Cloproxydim Cycloxydim Profoxydim Sethoxydim Tepraloxymdim Tralkoxydim	سیکلوهگزانیدیون (دیم‌ها)		
	Pinoxaden	فنیل‌پیرازولین (دن‌ها)		
2	Amidosulfuron Azimsulfuron Bensulfuron-methyl Chlorimuron-ethyl Chlorsulfuron Cinosulfuron Cyclosulfamuron Ethamsulfuron-methyl	سولفونیل‌اوردها	بازدارنده‌های استو لاکتانت‌ستنراز (ALS)، معروف به استوهیدروکسی‌ستنراز (AHAS)	B

	Ethoxysulfuron Flazasulfuron Flucetosulfuron Flupyrsulfuron-methyl-Na Foramsulfuron Halosulfuron-methyl Imazosulfuron Iodosulfuron-methyl-Na Mesosulfuron-methyl Metazosulfuron Metsulfuron-methyl Nicosulfuron Orthosulfamuron Oxasulfuron Primisulfuron-methyl Propyrisulfuron Prosulfuron Pyrazosulfuron-ethyl Rimsulfuron Sulfometuron-methyl Sulfosulfuron Triasulfuron Tribenuron-methyl Thifensulfuron-methyl Trifloxsulfuron-Na Triflusulfuron-methyl Tritosulfuron			
	Imazapic Imazamethabenz-Methyl Imazamox Imazapyr Imazaquin Imazethapyr	ایمیدازولینوں		
	Clorsulam-methyl diclosulam florasulam flumetsulam metosulam penoxsulam Pyroxsulam	تریاژولپیرمیدین		
	Bispyribac-Na Pyribenzoxim Pyriftalid Pyrithiobac-Na Pyriminobac-Methyl	پریمیدینیل بنزووات		
	Flucarbazone-Na Propoxycarbazone-Na Thiencarbazone-Methyl	تریاژولینوں (سولفونیل آمینو-کربونیل)		
5	Atraton Atrazine Ametryne Aziprotryne=aziprotryn Chlorazine CP 17029 Cyanazine	تریاژین	اردارندهای فتوستتر در فتوسیستم II ۲۶۴ - سرین	C1

	Cyprazine Desmetryne Dimethametryn Diprotertryn Eglinazine-ethyl Ipazine Methoprottryne=methoprottryn procyclazine Proglazinazine-ethyl Prometon Prometryne Propazine Sebutylazine Secbumeton Simetryne Simazine Terbumeton Terbutylazine Terbutryne Trietazine			
	Ethiozin Hexazinone Isomethiozin Metamitron Metribuzin	تریازینون		
	amicarbazone	تریازولینون		
	bromacil Isocil lenacil terbacil	اوراسیل		
	pyrazon = chloridazon Brompyrazon	پیریدازینون		
	Chlorprocarb desmedipharm phenmedipharm Phenisopham	فنیل-کاربامات		
5	Benzthiazuron Bromuron Buturon Chlorbromuron Chlorotoluron Chloroxuron Difenoxuron Dimefuron Diuron Ethidimuron Fenuron Fluometuron Fluothiuron Isoproturon Isouron Linuron Metobenzuron	اوردها بازدارنده‌های فتوستنتز در فتوسیستم II ۲۶۴ - سرین	C2	

	Metobromuron Methabenzthiazuron Metoxuron Monolinuron Monuron Neburon Parafluron Siduron Tebuthiuron Thiazafluron			
	Chloranocryl=dicryl propanil pentanochlor	آمید		
6	Bromofenoxim Bromoxynil Ioxynil	نیتریل	بازارنده‌های فتوسنتز در فتوسیستم II- هیستدین ۲۱۵	C3
	Bentazon	بنزو-تیادیازینون		
	Pyridate pyridafol	فنیل-پیریدازین		
22	Cyperquat Diquat Morfamquat paraquat	باپیریدیلیوم	ازدارنده‌های فتوسیستم I (منحرف کننده الکترون)	D
14	Acifluorfen-Na Bifenox Chlomethoxyfen Fluoroglycofen-Ethyl Fluorodifen Fluoronitrofen Fomesafen Halosafen Lactofen Nitrofen Oxyfluorfen	دیفنیل اتر	بازارنده‌های پرو-توپورفیرینوژن اکسیداز (PROTX)	E
	fluazolate pyraflufen-ethyl	فنیل پیرازول		
	Fluthiacet-methyl Butafenacil Saflufenacil Pentoxazone Chlorphthalim Cinidon-ethyl Flumiclorac-pentyl Flumioxazin Flumipropyn Trifludimoxazin Tiafenacil	ان-فنیل ایمید (ان-فنیل فتالیمید)		
	oxadiazon oxadiargyl	ان فنیل آگردادیازولون		
	azafenidin carfentrazone-ethyl sulfentrazone	ان فنیل تریاژولون		

	pyraclonil profluazol flufenpyr-ethyl	سایر		
12	Flurochloridone Norflurazon	ان فنیل هتروسیکل	بازدارنده فایتوئن دی ساچوراز (PDS) (بی رنگ کننده)	F1
	Beflubutamid diflufenican picolinafen	فنیل اتر		
	fluridone flurochloridone flurtamone	دی فنیل هتروسیکل		
27	mesotriione sulcotriione Tembotriione Tefuryltrione Bicyclopyrone Fenquinotriione Benzobicyclon	تری کتون	بازدارنده هیدروکسی فنیل پیروات دی اکسیژناز (HPPD) (بی رنگ کننده)	F2
	isoxachlortole isoxaflutole	ایزو کسازول		
	benzofenap Pyrasulfotole Topramezone pyrazolynate pyrazoxyfen Tolpyralate	پیرازول		
34	Amitrole	تریاژول	بازدارنده لیکوپن سیکلاز (بی رنگ کننده)	F3
13	Clomazone Bixlozone	ایزو کسازولیدینون	از دارنده ستر 'DOXP (بی رنگ کننده)	F4
9	Glyphosate Sulfosate	گلیسین	بازدارنده ھاینول پیرولیل - یکیمت - ۳-فسفات سنتاز (EPSP)	G
10	Glufosinate-Ammonium Bialaphos = Bilanaphos	فسفونیک اسید	بازدارنده گلو تامین سنتاز	H
18	Asulam	کاربامات	بازدارنده دی هیدرو - پتروات سنتاز (DHP)	I
3	Benefin = Benfluralin Butralin Dinitramine Ethalfluralin Fluchloralin Isopropalin Nitralin Prodiamine	دی نیترو آنیلین	بازدارنده تشكیل و تجمع میکرو توبول (بازدارنده های تقسیم سلولی)	K1

1. 1-Deoxy-D-Xyulose 5-Phosphate Synthetase (DOXP Synthase)

	Profluralin Oryzalin Pendimethalin Trifluralin			
	Amiprofosh-Methyl DMPA Butamiphos	فسفور و آمیدات		
	Dithiopyr Thiazopyr	پیریدین		
	Propyzamide = Pronamide	بنزآمید		
	DCPA = chlorthal-dimethyl	بنزو بیک اسید		
23	Chlorpropham Propham Carbetamide Barban Chlorbufam Swept	کاربامات	با زارنده سازماندهی و کارکرد میکرو توبول (با زارنده های تقسیم سلولی)	K2
15	Acetochlor Alachlor Butachlor Butenachlor Delachlor Diethatyl-ethyl	کلرو استامید	با زارنده سنتز اسیدهای چرب با زنگیره بسیار بلند ۱ (VLCFAs)	K3
	dimethachlor dimethanamid metazachlor metolachlor pethoxamid			
	Pretilachlor Propachlor Propisochlor Prynachlor Thenylchlor			
	Mefenacet Flufenacet	اکسی استامید		
	Cafenstrole Fentrazamide Ipfencarbazone	آرولیل کاربوکسامید		
	Anilofos Piperophos	تیو استامید		
	Pyroxasulfone Fenoxy sulfone	ایسو کسازولین		
	Indanofan Tridiphane	اکسیران		
	Butylate Cycloate	تیو کاربامات		

1. Very long-chain fatty acids

	Dimepiperate EPTC Espocarb Molinate Orbencarb Pebulate Prosulfocarb Thiobencarb = Benthiocarb Tiocarbazil Triallate Vernolate			
	Benfuresate Ethofumesate	بنزوفوران		
29	Dichlobenil Chlorthiamid	نیتریل	بازدارنده ساخت دیواره سلولی (سلولز)	L
	Isoxaben	بنزآمید		
	Flupoxam	تربازولوکربوکسامید		
	Quinclorac (for monocots) (also group 4/O)	کوینولاین کربوکسیلیک اسید		
	Indaziflam Triaziflam	آلکیلазین		
24	Dnoc Dinosam Dinoseb Dinoterb Medinoterb Etinofen	دی‌نیتروفل	محتل کننده‌های فسفریلاسون اکسداتیو	M
4	2,4,5-T 2,4-D 2,4-DB clomeprop dichlorprop = 2,4-DP Fenoprop MCPA MCPB mecoprop = MCPP = CMPP	فنوكسی - کربوکسیلیک اسید	اکسین‌های مصنوعی با عمل مشابه ایندول استیک اسید (علف‌کش‌های شبه‌اکسینی)	O
	Chloramben Dicamba TBA	بنزوآت		
	Clopyralid Picloram Aminopyralid Halauxifen Florpyrauxifen	پیریدین - کربوکسیلیک اسید		
	Triclopyr Fluroxypyr	پیریدیل آکسی - کربوکسیلیک اسید		

	Aminocyclopyrachlor	پیریمیدین - کربوکسیلیک اسید		
	Chlorfenac=fenac Chlorfenprop	فنیل - کربوکسیلیک اسید		
	Quinclorac (also Group L) Quinmerac	کوینولین - کربوکسیلیک اسید		
	Benazolin-ethyl	سایر		
19	Naptalam Diflufenzopyr-Na	آریل کربوکسیلات	بازدارنده‌های انتقال اکسیین	P
30	Cinmethylin Methiozolin	بنزیل اتر	بازدارنده تیغواستراز اسید چرب	Q
31	Endothal	-	بازدارنده سرین/ترئونین پروتئین فسفاتاز (Ser/Thr PPs)	R
32	aclonifen	دی‌فنیل اتر	بازدارنده سولانسیل دی‌فسفات سینتاز (SPS) (بی‌رنگ کننده)	S
33	Cyclopyrimorate	فنوکسی پیریدازین	بازدارنده هموژین تیسات سولانسیل ترانسفراز (HTS) (بی‌رنگ کننده)	T
0	Flamprop-M-methyl /-isopropyl	آریل آمینو پروپیونیک اسید	ناشناخته هر چند به دلیل ناشناخته بودن نحوه عمل در یک گروه قرار گرفته‌اند ولی ممکن است دارای نحوه عمل متفاوتی باشند.	Z
	difenoquat	پیرازولیوم		
	DSMA MSMA	اور گانو آرسنیکال		
	Diphenamid Napropamide Naproanilide	استامید		
	bromobutide (chloro)-flurenol			
	cumyluron			
	Dazomet CAMA Cacodylic acid Quinoclamine Pyributicarb Monalide Methyldymron			
	dymron = daimuron methyl-dimuron= methyl-dymron etobenzanid fosamine			

	metam oxaziclomefone oleic acid			
	pelargonic acid pyributicarb			
	Tebutam	بنزآمید		
	benzoylprop-ethyl	دی کلرو انیلیوپروپیونات		
	bensulide	فسفرو دیتیوات		
	TCA Dalapon Flupropanate	کلرو کربونیک اسید		
	Mefluidide Perfluidone	تری فلورومتان سولفون آنیلید		

بر اساس اطلاعات کمیته کاری مقاومت به علف کش (HRAC) و انجمن علوم علف های هرز آمریکا (WSSA) سال ۲۰۲۰

جدول پیوست ۳ فهرست الفبایی عناصر شیمیایی به همراه نشانه و عدد اتمی آنها

عدد اتمی	نشانه	نام عنصر	عدد اتمی	نشانه	نام عنصر	عدد اتمی	نشانه	نام عنصر	عدد اتمی
۸۹	Ac	Actinium	۱۳	Al	Aluminium	۹۵	Am	Americium	۹۱
۱۳	Al	آلومینیم	۹۷	He	Helium	۲	He	Hafnium	۷۲
۹۵	Am	آمریکیم	۶۷	Ho	Holmium	۱	H	Hydrogen	۹۷
۵۱	Sb	انتیموان	۴۹	In	Indium	۵۳	I	Iodine	۷۷
۱۸	Ar	آرگون	۴۹	Ir	Iridium	۷۷	Rb	Radium	۸۸
۳۳	As	arsenic	۴۹	Fe	Iron	۲۶	Rn	Radon	۸۶
۸۵	At	استاتین	۴۹	Kr	Krypton	۳۶	Re	Rhenium	۷۵
۵۶	Ba	باریم	۹۷	Ku	Kurchatovium	۱۰۴	Rh	Rhodium	۴۵
۹۷	Bk	برکلیم	۴	La	Lanthanum	۵۷	Rb	Rubidium	۳۷
۴	Be	بریلیم	۱۰۴	Lw	Lawrencium	۱۰۳	Ru	Ruthenium	۴۴
۸۳	Bi	بیسموت	۳۶	Pb	Lead	۸۲	Sc	Scandium	۲۱
۵	B	بور	۳۵	Li	Lithium	۳	Se	Selenium	۳۴
۳۵	Br	برم	۴۸	Lu	Lutetium	۷۱	Si	Silicon	۱۴
۴۸	Cd	کادمیم	۱۰۳	Mg	Magnesium	۱۲	Ag	Silver	۴۷
۵۵	Cs	سزیم	۱۰۳	Mn	Manganese	۲۵	Na	Sodium	۱۱
۲۰	Ca	کلسیم	۱۰۱	Mv	Mendeleviu	۷۱	Ta	Tantalum	۷۳
۹۸	Cf	کالیفرنیم	۱۰۱	Ne	Mercury	۸۰	Tc	Technetium	۴۳
۶	C	کربن	۱۰۱	Mo	Molybdenum	۴۲	Te	Tellurium	۵۲
۵۸	Ce	سریم	۱۰۱	Nd	Neodymium	۶۰	Tb	Terbium	۶۵
۱۷	Cl	کلر	۱۰۱	Ne	Neon	۱۰	Tl	Thallium	۸۱
۲۴	Cr	کرم	۱۰۱	Np	Neptunium	۹۳	Th	Thorium	۹۰
۲۷	Co	کوبالت	۹۳				Tm	Thulium	۶۹
۲۹	Cu	مس							

Curium	کوریم	Cm	۹۶	Nickel	نیکل	Ni	۲۸	Tin	قلع	Sn	۵۰
Dysprosium	دیسپروزیم	Dy	۶۶	Niobium	نوبیم	Nb	۴۱	Titanium	تیتانیم	Ti	۲۲
Einsteinium	اینشتاینیم	Es	۹۹	Nitrogen	نیتروژن	N	۷	Tungsten	تنگستن	W	۷۴
Erbium	اربیم	Er	۶۸	Nobelium	نوبلیم	No	۱۰۲	Uranium	اورانیم	U	۹۲
Europium	اوروپیم	Eu	۶۳	Osmium	اوسمیم	Os	۷۶	Vanadium	وانادیم	V	۲۳
Fermium	فرمیم	Fm	۱۰۰	Oxygen	اکسیژن	O	۸	Xenon	زنون	Xe	۵۴
Fluorine	فلوئور	F	۹	Palladium	پالادیم	Pd	۴۶	Ytterbium	ایتربیم	Yb	۷۰
Francium	فرانسیم	Fr	۸۷	Phosphorus	فسفر	P	۱۵	Ytterium	ایتریم	Y	۳۹
Gadolinium	گادولینیم	Gd	۶۴	Platinum	پلاتین	Pt	۷۸	Zinc	روی	Zn	۳۰
Gallium	گالیم	Ga	۳۱	Plutonium	پلوتونیم	Pu	۹۴	Zirconium	زیرکونیم	Zr	۴۰
Germanium	زرماتیم	Ge	۳۲	Polonium	پولونیم	Po	۸۴				
Gold	طلای	Au	۷۹	Potassium	پتاسیم	K	۱۹				
				Praseodymium	پرازئودیمیم	Pr	۵۹				

جدول پیوست ۴ اسامی تجاری، اسامی عمومی، فرمولاسیون، نحوه عمل و کارخانه تولیدکننده علفکش‌ها

نام تجاری	نام عمومی	فرمولاسیون	نحوه عمل	کارخانه
AAatrex 4L	atrazine	4 Ib/gal	PSE	Syngenta
AAatrex Nine-0	atrazine	90%	PSE	Syngenta
Accent 75 DF	nicosulfuron	75%	ALS	DuPont
Accent Cold 83.8 DC	clopyralid + flumetsulam + nicosulfuron + rimsulfuron	51.7 + 19.1 + 6.5 + 6.5%	GR + ALS + ALS + ALS	DuPont
Achieve	tralkoxydim	50%	ACC	Syngenta
2EW and 2EC Aim	carfentrazone-ethyl	40%	PPO	FMC
Amplify 84DG	Cloransulam	84%	ALS	Monsanto
Assure 11 0.88 EC	quizalofop	0.88 Ib/gal	ACC	DuPont
Axiom 68 DF	flufenacet + metribuzin	54.4+ 13.6%	GGI + PSE	Bayer
Axiom AT	atrazine + flufenacet + metribuzin	50.5 + 19.% + 4. 9%	PSE + GGI + PSE	Bayer
Banvel 4E	dicamba	4 Ib/gal	GR	MicroFlo
Basagran 4S	bentazon	4 Ib/gal	PSE	MicroFlo
Beacon 75DF	primisulfuron	75%	ALS	Syngenta
Balance 75D	isoxaflutole	75%	PI	Bayer
Balance Pro 4L	isoxaflutole	4 Ib/gal	PI	Bayer
Basis 75DF	rimsulfuron + thifensulfuron	50 + 25%	ALS + ALS	DuPont
Basis Gold 89. 5DF	atrazine + nicosulfuron + rimsulfuron	86.8 + 1.34+1.34%	PSE + ALS + ALS	DuPont
Bicep II Magnum 5. 5L	atrazine + S-metolachlor	3.1 +2.4 lb/gal	PSE + GGI	Syngenta
Bicep Lite II Magnum 6L	S-metolachlor + atrazine	3.33 + 2. 67 Ib/gal	GGI + PSE	Syngenta
Blazer 2 L	acifluorfen	2 Ib/gal	PPO	BASF

Boundary 6.5 EC	S-metolachlor + metribuzin	5.25 + 1.25 lb/gal	GGI + PSI	Syngenta
Broclean 4L	bromoxynil	2 lb/gal	PSE	Platte Chemical
Bronate 4AS	bromoxynil + MCPA	2 + 2 lb/gal	PSE + GR	Bayer
Buctril 2EC	bromoxynil	2 lb/gal	PSE	Bayer
Buctril 4EC	bromoxynil	4 lb/gal	PSE	Bayer
Buctril + Atrazine 3L	bromoxynil + atrazine	1 + 2 lb/gal	PSE + PSE	Bayer
Bullet 4F	alachlor + atrazine	2.5 + 1.5 lb/gal	GGH + PSI	Monsanto
Butyrac 200	2,4-DB	2 lb/gal	GR	Bayer
Callisto	mesotrione	4 lb/gal	PI	Syngenta
Camix 3.7L	S-metolachlor + mesotrione	3.34 + 0.33 lb/gal	GCI + PI	Syngenta
Canopy EX	chlorimuron + tribenuron	22.7% + 6.8%	ALS + ALS	DuPont
Celebrity Plus 75WDG	dicamba + diflufenozopyr + nicosulfuron	46.6 + 18.1 + 10.6%	GR + CR + ALS	BASF
Cinch 7.64EC	S-metolachlor	7.64 lb/gal	GGI	DuPont
CinchATZ5.5L	atrazine + S-metolachlor	3.1 + 2.4 lb/gal	PSE + GGI	DuPont
6L ATZ Cinch Lite	S-metolachlor + atrazine	3.33 + 2.67 lb/gal	GGI+PGE	DuPont
Clarity 4L	Dicamba	4 lb/gal	GR	BASF
Classic 25DF	chlorimuron	25%	ALS	DuPont
Cobra 2 EC	lactofen	2 lb/gal	PPO	Valenl
Command 3 ME	clomazone	2 lb/gal	PI	FMC
Conclude Xact B 4L	bentazon + acifluorfen	2.67 + 1.33 lb/gal	PSE + PPO	BASF
Conclude Xact G 2 EC	sethoxydim	2 lb/gal	ACC	BASF
Credit	glyphosate	3 lb/gal	EPSP	Nu-farm
Cornerstone	glyphosate	3 lb/gal	EPSP	Agrilience
Define	flufenacet	4 lb/gal	GGI	Bayer
Degree 3.8L	acetochlor + safener	3.8 lb/gal	GGI	Monsanto
Degree Xtra 4.04L	acetochlor + atrazine	2.7 + 1.34 lb/gal		Monsanto
Domain 60DF	metribuzin + flufenacet	24 + 36%	PSE + GGI	Bayer
Distinct 70WG	dicamba + diflufenozopyr	55 + 1 5%	GR	BASF
Dual II Magnum 7.64EC	5-metolachlor	7.64 lb/gal	GGI	DuPont
Epic 58DG	flufenacet + isoxaflutole	58 + 1 0%	GGI + PI	Bayer
Equip 32 DG	foramsu Ifuron + iodosuIfuron	30 + 2%	ALS + ALS	Bayer
Exceed 57DF	primisulfuron + prosulfuron	28.5 + 28.5%	ALS + ALS	Syngenta
Expert 4.9L	atrazine + S-metolachlor + glyphosate	2.14 + 1.74 + 1 lb/gal	PSE + GGI + EPSP	Syngenta
Extreme 1.67L ^b	glyphosate + imazethapyr	1.5 + 0.17 lb/gal	EPSP + ALS	BASF
Fieldmaster 4.25L	acetochlor + atrazine +glyphosate	2 + 1.5 + 0.56 lb/gal	CGI + PSE + EPSP	Monsanto
Finesse	chlorsulfuron + metsulfuron	62.5 + 12.5 WG	ALS	DuPont
FirstRate 84 DG	cloransulam	84%	ALS	Dow

Flexstar 1.88ME	fomesafen + adjuvants	1 .88 lb/gal	PPO	Syngenta
Frontier 6EC	dimethenamid	6 lb/gal	GGI	BASF
Frontrow 80 + 84DC	cloransulam + flumetsulam	80 + 84%	ALS + ALS	Dow
Fultime 4CS	acetochlor + atrazine	2.4 + 1.6 lb/gal	GCI + PSE	Dow
Fusilade DX	fiuazifop	2 lb/gal	ACC	Syngenta
Fusion 2.66EC	fluazifop + fenoxaprop	2 +0.66 lb/gal	ACC + ACC	Syngenta
Gangster (co-pack)	flumioxazin + cloransulam	51% + 84%	PPO + ALS	Valent
Glyfos/Glyfos Xtra	glyphosate	3 lb/gal	EPSP	Cheminova
Glyphomax XRT/Durango	glyphosate	4 lb acid eq./gal	EPSP	Dow
Glyphosate Original	glyphosate	3 lb/gal	EPSP	Griffin
Gramoxone Max 3SL	paraquat	3 lb/gal	GMD	Syngenta
Guardsman Max	atrazine + dimethenamid-P	3.3 + 1.7 lb/gal	PSE + GGI	BASF
G-Max Lite	atrazine + dimethenamid-P	2.75 + 2.25 lb/gal	PSE + GGI	BASF
Harmony Extra 75DF	thifensulfuron + tribenuron	50 + 25%	ALS + ALS	DuPont
Harmony GT	thifensulfuron	75%	ALS	DuPont
Harness 7EC	acetochlor + antidote	7 lb/gal	GGI	Monsanto
Harness Xtra 5.6L	acetochlor + atrazine	3.1 +2.5 lb/gal	GGI + PSE	Monsanto
Harness Xtra 6L	acetochlor + atrazine	4.3 + 1.7 lb/gal	GCI + PSE	Monsanto
Hoelon 3 EC	diclofop	3 lb/gal	ACC	Bayer
Hornet 78.5 WDG	clopyralid + flumetsulam	60 + 18.5%	GR + ALS	Dow
Intrro 4EC	alachlor	4 lb/gal	GGI	Monsanto
Keystone 5.25L	acetochlor + atrazine	3 + 2.5 lb/gal	GGI + PSE	Dow
Laddok S-12	bentazon + atrazine	2.5 + 2.5 lb/gal	PSE + PSE	BASF
Landmaster II 1.7 E	glyphosate + 2,4-D amine	0.9 + 0.8 lb/gal	EPSP + GR	Monsanto
Lasso 4 EC	alachlor	4 lb/gal	GGI	Monsanto
Lariat 4F	alachlor + atrazine	2.5 + 1.5 lb/gal	GGI + PSE	Monsanto
Lexar 3.7L	S-metolachlor + atrazine + mesotrione	1.74 + 1.74 + 0.224 lb/gal	GGI + PSE + PI	Syngenta
Liberty 1.67L	glufosinate	1.67 lb/gal	GS	Bayer
Liberty ATZ 4.3L	atrazine + glufosinate	3-3 + 1 lb/gal	PSE + GS	Bayer
Lightning 70DG	imazethapyr + imazapyr	52.5 + 17.5%	ALS + ALS	BASF
Linex 4L	linuron	4 lb/gal	PSE	Griffin
Lumax 3.948L	S-metolachlor + atrazine + mesotrione	2.68 + 1 +0.268	GGI + PSE + PI	Syngenta
Marksman 3.2L	dicamba + atrazine	1.1 +2.1 lb/gal	GR + PSE	BASF
MCP amine 4L	MCPA	4 lb/gal	GR	Dow, others
Micro-Tech 4L	alachlor	4 lb/gal	GGI	Monsanto
Mirage	glyphosate	3 lb/gal	EPSP	UAP
NorthStar 47.4DG	dicamba + primisulfuron	39.9 + 7.5%	GR + ALS	Syngenta

Olympus 70WDG	propoxycarbazone	70%	ALS	Bayer
Olympus Flex	propoxycarbazone + mesosulfuran	6.75 + 4.5	ALS + ALS	Bayer
Option 35DG	foramsulfuron	35%	ALS	Bayer
Osprey 4.5WDG	Mesosulfuron	4.5%	ALS	Bayer
Outlook	dimethenamid-P	6 lb/gal	GGI	BASF
Paramount	quinclorac	75%	GR	BASF
Partner 65DG	alachlor	65%	GGI	Monsanto
Peak 57DG	prosulfuron	57%	ALS	Syngenta
Pendimax 3.3EC	pendimethalin	3.3 lb/gal	MCI	Dow
Permit 75DG	halosulfuron	75%	ALS	Monsanto
Phoenix 2EC	lactofen	2 lb/gal	PPO	Valent
Pinnacle 25DF	thifensulfuron	25%	ALS	DuPont
Poast 1.5L	sethoxydim	1.5 lb/gal	ACC	MicroFlo
Poast Plus 1E	sethoxydim	1 lb/gal		MicroFlo
Princep 4L	simazine	4 lb/gal	PSI	Syngenta
Princep Caliber 90	simazine	90%	PSI	Syngenta
Prowl H ₂ O 3.8ACS	pendimethalin	3.8 lb/gal	MCI	BASF
Pursuit 2AS	imazethapyr	2 lb/gal	ALS	BASF
Pursuit Plus 2.9E	imazethapyr + pendimethalin	0.2 + 2.7 lb/gal	ALS + MGI	BASF
Python 80WDG	flumetsulam	80%	ALS	Dow
Raptor 1 AS	imazamox	1 lb/gal	ALS	BASF
Ready Master ATZ	glyphosate + atrazine	2 + 2 lb/gal	EPSP + MGI	Monsanto
Reflex 2LC	fomesafen	2 lb/gal	PPO	Syngenta
Resolve	rimsulfuron	25%	ALS	DuPont
Resource 0.86EC	ftumiclorac-pentyl	0.86 lb/gal	PPO	Valent
Roundup Ultra 3L	glyphosate	3 lb acid eq./gal	EPSP	Monsanto
Roundup OriginalMax	Glyphosate {potassium salt}	4.5 lb acid eq./gal	EPSP	Monsanto
Roundup WeatherMax 4.5L	Glyphosate {potassium salt}	4.5 lb acid eq/gal	EPSP	Monsanto
Scepter 70DG	imazaquin	70%	ALS	BASF
Select 2 EC	clethodim	2 lb/gal	ACC	Valent
Select Max	clethodim	0.97 lb/gal	ACC	Valent
Sencor 41	metribuzin	4 lb/gal	PSE	Bayer
Sencor 75 DF	metribuzin	75%	PSE	Bayer
Sequence 5.25L	glyphosate + 5-metolachlor	2.25 + 3 lb/gal	EPSP+ GGI	Syngenta
Shotgun 3.25L	atrazine + 2,4-D	2.25 + 1 lb/gal	PSE + GR	United Ag
Sonalan 3 EC	ethalfluralin	3 lb/gal	MCI	Dow
Spartan 4F	sulfentrazone	75%	PPO	FMC

Spirit 57DG	primisulfuron + prosulfuron	42.8 + 14.2%	ALS + ALS	Syngenta
Squadron 2.33L	imazaquin + pendimethalin	0.33 + 2 Ib/gal	ALS + MGI	BASF
Starane 1.5L	fluroxypyr	1.5 Ib/gal	GR	Dow
Steadfast 75DG	nicosulfuron + rimsulfuron	50% + 2 5%	ALS + ALS	DuPont
Stellar 3.1 EC	lactofen + flumiclorac-pentyl	2.4 + 0.7 Ib/gal	PPO + PPO	Valent
Storm 4L	bentazon + acifluorfen	2.67+ 1.33 Ib/gal	PSE + PPO	BASF
Surpass 6.4EC	acetochlor + antidote	6.4 Ib/gal	CCI	Dow
Synchrony STS 42SP	chlorimuron + thifensulfuron	31.8 + 10.2%	ALS + ALS	DuPonl
Synchrony STS25DG	chlorimuron + thifensulfuron	18.7 + 6.3%	ALS + ALS	DuPont
TopNotch 3.2 CS	acetochlor	3.2 Ib/gal	GGI	Dow
Touchdown 5	sulfosate	5 Ib/gal	EPSP	Syngenta
Touchdown HiTech 5L	glyphosate (potassium salt)	5 Ib acid eq./gal	EPSP	Syngenta
Touchdown Total	glyphosate (isopropylamine salt)	4.17 Ib acid eq./gal	EPSP	Sygenla
Touchdown IQ	glyphosate	3 Ib/gal	EPSP	Syngenta
Tough 3.75EC	pyridate	3.75 Ib/gal	PSE	Syngenta
Treflan 4HFP	trifluralin	4 Ib/gal	MGI	مختلف
Treflan 10G	trifluralin	10%	MGI	مختلف
Trific 60DF	trifluralin	60%	MCI	Riverside/Terra
Trilin 4E	trifluralin	4 Ib/gal	MCI	Griffin
Trilin 10C	trifluralin	10%	MGI	Tri Corporation
Ultra Blazer	acifluorfen	2 Ib/gal	PPO	BASF
Valor 51 SX	flumioxazin	51%	PPO	Valent
Yukon 67.5 DF	dicamba + halosulfuron	55 + 12.5%	ALS	Monsanto
Zorial 80DF	norflurazon	80%	PI	Syngenta
2,4-D amine or ester	2,4-D	مختلف	GR	مختلف

علام اختصاری نحوه عمل علفکش‌ها

ACC : استیل کوانزیم آکریوکسیلار، آنزیم موثر در ساخت چربی هدف باریک برک‌کش‌های انتخابی

ALS : استولاكتات‌ستنتر، آنزیم هدف در ساخت اسیدهای آمینه شاخه زنجیری

EPSP : آنزیم ۵-اینول پیروویل شیکیمت -۳- فسفات سنتاز برای ساخت اسیدهای آمینه آروماتیک

GGH : بازدارندهای عمومی رشد ریشه و شاخساره

GMD : تخریب کنندهای غشاء

GR : علفکش‌های با عمل مشابه هورمون‌های تنظیم‌کننده‌های رشد

GS : بازدارنده گلوتامین سنتتاز که منجره ساخت آمونیاک (Ammonia) آزاد می‌شود

MGI : بازدارنده میتوژ رشد ریشه

MISC : گوناگون و با نحوه عمل ناشناخته

PPO : بازدارنده پروتیپورفیرینوئن که در نهایت منجر به تخریب غشاء می‌شود

PI : بازدارنده رنگدانه

PSE : بازدارنده انتقال الکترون فتوسنتری که در نهایت منجر به تخریب غشاء می‌شود.

جدول پیوست ۵ نامهای عمومی و شیمیایی علفکش‌ها براساس مصوبه انجمن علوم علف‌هرز ایالات متحده

نام عمومی	نام شیمیایی
acetochlor	2-chloro-N-(ethoxymethyl)-N-(2-ethyl-6-methylphenyl) acetamide
acifluorfen	5-[2-chloro-4-(trifluoromethyl)phenoxy]-2-nitrobenzoic acid
acrolein	2-propenal
alachlor	2-chloro-N-(2,6-diethylphenyl)-N-(methoxymethyl)acetamide
allyl alcohol	2-propen-1-ol
ametryn	N-ethyl-N'-(1-methylethyl)-6-(methylthio)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
amicarbazone	4-amino-N-(1,1-dimethylethyl)-4,5-dihydro-3-(1-methylethyl)-5-oxo-1H-1,2,4-triazole-1-carboxamide
amitrole	1H-1,2,4-triazol-3-amine
AMS	ammonium sulfamate
arsenic acid	arsenic acid
asulam	methyl[(4-aminophenyl)sulfonyl]carbamate
atraton	N-ethyl-6-methoxy-N'-(1-methylethyl)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
atrazine	6-chloro-N-ethyl-N'-(1-methylethyl)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
azafenidin	2-[2,4-dichloro-5-(2-propynylloxy)phenyl]-5,6,7,8-tetrahydro-1,2,4-triazolo[4,3-a]pyridin-3(2H)-one
azimsulfuron	N-[(4,6-dimethoxy-2-pyrimidinyl)amino]carbonyl]-1-methyl-4-(2-methyl-2H-tetrazol-5-yl)-1H-pyrazole-5-sulfonamide
barban	4-chloro-2-butynyl 3-chlorophenylcarbamate
BCPC	1-methylpropyl 3-chlorophenylcarbamate
benazolin	4-chloro-2-oxo-3(2H)-benzothiazoleacetic acid
benefin	N-butyl-N-ethyl-2,6-dinitro-4-(trifluoromethyl)benzenamine
bensulfuron	2-[[[[[(4,6-dimethoxy-2-pyrimidinyl)amino]carbonyl]amino]sulfonyl]methyl]benzoic acid
bensulide	O,O-bis(1-methylethyl) S-[2-[(phenylsulfonyl)amino]ethyl]phosphorodithioate
bentazon	3-(1-methylethyl)-(1H)-2,1,3-benzothiadiazin-4(3H)-one 2,2-dioxide
benzadox	[[(benzoylamino)oxy]acetic acid
Benzfendizone	2-[2-[[4-[3,6-dihydro-3-methyl-2,6-dioxo-4-(trifluoromethyl)-1-(2H)pyrimidinyl]phenoxy]methyl]-5-ethylphenoxy]propanoic acid
Methyl	3,5-dimethyl-N-(1-methylethyl)-N-(phenylmethyl)benzamide
benzipram	N-[4-(ethylthio)-2-(trifluoromethyl)phenyl]methanesulfonamide
benzofluor	N-benzoyl-N-(3,4-dichlorophenyl)-DL-alanine
benzoylprop	N-2-benzothiazolyl-N'-methylurea
benzthiazuron	methyl 5-(2,4-dichlorophenoxy)-2-nitrobenzoate
bifenox	sodium tetraborate
borax	5-bromo-6-methyl-3-(1-methylpropyl)-2,4(1H, 3H)pyrimidinedione
bromacil	3,5-dibromo-4-hydroxybenzaldehyde O-(2,4-dinitrophenyl) oxime
bromofenoxim	3,5-dibromo-4-hydroxybenzonitrile
bromoxynil	N-(butoxymethyl)-2-chloro-N-(2,6-diethylphenyl)acetamide
butachlor	2,2-dimethyl-N-(1-methylethyl)-N-(phenylmethyl) propanamide
butam	O-ethyl O-(5-methyl-2-nitrophenyl) 1-methylpropylphosphoramidothioate
butamifos	3-[5-(1,1-dimethylethyl)-1,3,4-thiadiazol-2-yl]-4-hydroxy-1-methyl-2-imidazolidinone
buthidazole	4-(1,1-dimethylethyl)-N-(1-methylpropyl)-2,6-dinitrobenzenamine
butralin	N'-(4-chlorophenyl)-N-methyl-N-(1-methyl-2-propynyl)urea
buturon	S-ethyl bis(2-methylpropyl)carbamothioate
butylate	dimethyl arsinic acid
cacodylic acid	(phenylimino)di-2,1-ethanediyl bis(3,6-dichloro-2-methoxybenzoate)
cambendichlor	N-ethyl-2-[[[(phenylamino)carbonyl]oxy]propanamide (R)-isomer
carbetamide	

CDAA	2-chloro-N,N-di-2-propenylacetamide
carfentrazone	X,2-dichloro-5-[4-(difluoromethyl)-4,5-dihydro-3-methyl-5-oxo-1H-1,2,4-triazol-1-yl]-4-fluorobenzene propanic acid
CDEA	2-chloro-N,N-diethylacetamide
CDEC	2-chloro-2-propenyl diethylcarbamodithioate
CEPC	2-chloroethyl (3-chlorophenyl)carbamate
chloramben	3-amino-2,5-dichlorobenzoic acid
chlorazine	6-chloro-N,N,N',N'-tetraethyl-1,3,5-triazine-2,4-diamine
chlorbromuron	N'-(4-bromo-3-chlorophenyl)-N-methoxy-N-methylurea
chlorbufam	1-methyl-2-propynyl (3-chlorophenyl)carbamate
chlorflurenol	2-chloro-9-hydroxy-9H-fluorene-9-carboxylic acid
chlorimuron	2-[[[[4-chloro-6-methoxy-2-pyrimidinyl)amino]carbonyl]amino]sulfonyl]benzoic acid
chloroxuron	N'-[4-(4-chlorophenoxy)phenyl]-N,N-dimethylurea
chlorthopropham	1-methylethyl 3-chlorophenylcarbamate
chlorsulfuron	2-chloro-N-[[[(4-methoxy-6-methyl-1,3,5-triazin-2-yl)amino]carbonyl]benzenesulfonamide
chlorthiamid	2,6-dichlorobenzene carbothiamide
chlortoluron	N'-(3-chloro-4-methylphenyl)-N,N-dimethylurea
cinmethylin	exo-(±)-1-methyl-4-(1-methylethyl)-2-[(2-methylphenyl) methoxy]-7-oxabicyclo[2.2.1]heptane
cisanilide	cis-2,5-dimethyl-N-phenyl-1-pyrrolidinecarboxamide
clethodim	(E,E)-(±)-2-[1-[[3-chloro-2-propenyl)oxy]imino]propyl]-5-[2-(ethylthio)propyl]-3-hydroxy-2-cyclohexen-1-one
clofop	2-[4-(4-chlorophenoxy)phenoxy]propanoic acid
clomazone	2-[(2-chlorophenyl)methyl]-4,4-dimethyl-3-isoxazolidinone
cloproxydim	(E,E)-2-[1-[[3-chloro-2-propenyl)oxy]imino]butyl]-5-[2-(ethylthio)propyl]-3-hydroxy-2-cyclohexen-1-one
cloransulam	3-chloro-2-[(5-ethoxy-7-fluoro[1,2,4]triazolo[1,5-c]pyrimidin-2-yl)sulfonyl]amino]benzoic acid
clopyralid	3,6-dichloro-2-pyridinecarboxylic acid
CMA	calcium salt of MAA
copper sulfate	copper sulfate
4-CPA	(4-chlorophenoxy)acetic acid
4-CPB	4-(4-chlorophenoxy)butyric acid
CPMF	1-chloro-N'-(3,4-dichlorophenyl)-N,N-dimethylformamidine
4-CPP	2-(4-chlorophenoxy)propionic acid
CPPC	2-chloro-1-methylethyl (3-chlorophenyl)carbamate
cyanazine	2-[[4-chloro-6-(ethylamino)-1,3,5-triazin-2-yl]amino]-2-methylpropanenitrile
cycloate	S-ethyl cyclohexylethylcarbamothioate
cyclosulfamuron	N-[[[2-(cyclopropylcarbonyl)phenyl]amino]sulfonyl]-N'-(4,6-dimethoxy-2-pyrimidinyl)urea
cycluron	N'-cyclooctyl-N,N-dimethylurea
cyhalofop	(R)-2-[4-(4-cyano-2-fluorophenoxy)phenoxy]propanoic acid
cyperquat	1-methyl-4-phenylpyridinium
cyprazine	6-chloro-N-cyclopropyl-N'-(1-methylethyl)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
cyprazole	N-[5-(2-chloro-1,1-dimethylethyl)-1,3,4-thiadiazol-2-yl]cyclopropanecarboxamide
cypromid	N-(3,4-dichlorophenyl)cyclopropanecarboxamide
2,4-D	(2,4-dichlorophenoxy)acetic acid
3,4-DA	(3,4-dichlorophenoxy)acetic acid

---

dalapon	2,2-dichloropropanoic acid
dazomet	tetrahydro-3,5-dimethyl-2H-1,3,5-thiadiazine-2-thione
2,4-DB	4-(2,4-dichlorophenoxy)butanoic acid
3,4-DB	4-(3,4-dichlorophenoxy)butanoic acid
DCB	1,2-dichlorobenzene
DCPA	dimethyl 2,3,5,6-tetrachloro-1,4-benzenedicarboxylate
DCU	N,N'-bis(2,2,2-trichloro-1-hydroxyethyl)urea
2,4-DEB	2-(2,4-dichlorophenoxy)ethyl benzoate
delachlor	2-chloro-N-(2,6-dimethylphenyl)-N-[(2-methylpropoxy)methyl] acetamide
2,4-DEP	tris[2-(2,4-dichlorophenoxy)ethyl]phosphite
desmedipham	ethyl[3-[(phenylamino)carbonyl]oxy]phenyl]carbamate
desmetryn	N-methyl-N'-(1-methylethyl)-6-(methylthio)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
diallate	S-(2,3-dichloro-2-propenyl) bis(1-methylethyl)carbamothioate
dicamba	3,6-dichloro-2-methoxybenzoic acid
dichlobenil	2,6-dichlorobenzonitrile
dichlormate	3,4-dichloro benzenemethanol methylcarbamate
dichlorprop	(±)-2-(2,4-dichlorophenoxy)propanoic acid
diclofop	(±)-2-[4-(2,4-dichlorophenoxy)phenoxy]propanoic acid
diclosulam	N-(2,6-dichlorophenyl)-5-ethoxy-7-fluoro[1,2,4]triazolo[1,5-c] pyrimidine-2-sulfonamide
dicryl	N-(3,4-dichlorophenyl)-2-methyl-2-propenamide
diethatyl	N-(chloroacetyl)-N-(2,6-diethylphenyl)glycine
difenopenten	(E)-(±)-4-[4-[4-(trifluoromethyl)phenoxy]phenoxy]-2-pentenoic acid
difenoxturon	N'-[4-(4-methoxyphenoxy)phenyl]-N,N-dimethylurea
difenoquat	1,2-dimethyl-3,5-diphenyl-1H-pyrazolium
dimethachlor	2-chloro-N-(2,6-dimethylphenyl)-N-(2-methoxyethyl) acetamide
dimethametryn	N-(1,2-dimethylpropyl)-N'-ethyl-6-(methylthio)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
dimethenamid	(RS) 2-chloro-N-(2,4-dimethyl-3-thienyl)-N-(2-methoxy-1-methylethyl)acetamide
dinitramine	N ³ ,N ³ -diethyl-2,4-dinitro-6-(trifluoromethyl)-1,3-benzenediamine
dinosam	2-(1-methylbutyl)-4,6-dinitrophenol
dinoseb	2-(1-methylpropyl)-4,6-dinitrophenol
dinoterb	2-(1,1-dimethylethyl)-4,6-dinitrophenol
diphenamid	N,N-dimethyl-a-phenyl benzeneacetamide
dipropetryn	6-(ethylthio)-N,N'-bis(1-methylethyl)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
diquat	6,7-dihydropyrido[1,2-a:2',1'-c]pyrazinediium ion
dithiopyr	S,S-dimethyl 2-(difluoromethyl)-4-(2-methylpropyl)-6-(trifluoromethyl)-3,5-pyridinedicarboxithioate
diuron	N'-(3,4-dichlorophenyl)-N,N-dimethylurea
DNOC	2-methyl-4,6-dinitrophenol
3,4-DP	2-(3,4-dichlorophenoxy) propanoic acid
DSMA	disodium salt of MAA
EBEP	ethyl bis (2-ethylhexyl)phosphinate
eglinazine	N-(4-chloro-6-ethylamino-1,3,5-triazin-2-yl)glycine
endothall	7-oxabicyclo[2.2.1]heptane-2,3-dicarboxylic acid
endothal-sodium	Sodium salt of endothal
EPTC	S-ethyl dipropyl carbamothioate
erbon	2-(2,4,5-trichlorophenoxy)ethyl-2,2-dichloropropanoate
ethalfluralin	N-ethyl-N-(2-methyl-2-propenyl)-2,6-dinitro-4-(trifluoromethyl) benzenamine
ethametsulfuron	2-[[[[[4-ethoxy-6-(methylamino)-1,3,5-triazin-2-yl]amino]carbonyl]amino]sulfonyl]benzoic acid

---

---

ethidimuron	N-(5-ethylsulfonyl-1,3,4-thiadiazol-2-yl)-N,N'-dimethylurea
ethiolate	S-ethyl diethylcarbamothioate
ethofumesate	($\pm$)-2-ethoxy-2,3-dihydro-3,3-dimethyl-5-benzofuranyl methanesulfonate
EXD	diethyl thioperoxydicarbonate
fenac	2,3,6-trichlorobenzeneacetic acid
fenoxyaprop	($\pm$)-2-[4-[(6-chloro-2-benzoxazolyl)oxy]phenoxy]propanoic acid
fenuron	N,N-dimethyl-N'-phenylurea
fenuron TCA	salt of fenuron and TCA
flamprop	N-benzoyl-N-(3-chloro-4-fluorophenyl)-DL-alanine
Florasulam	N-(2,6-difluorophenyl)-8-fluoro-5-methoxy[1,2,4]triazolo[1,5-c]pyrimidine-2-sulfonamide
fluazifop	($\pm$)-2-[4-[[5-(trifluoromethyl)-2-pyridinyl]oxy]phenoxy] propanoic acid
fluazifop-P	(R)-2-[4-[[5-(trifluoromethyl)-2-pyridinyl]oxy]phenoxy] propanoic acid
flucarbazone	4,5-dihydro-3-methoxy-4-methyl-5-oxo-N-[2-(trifluoromethoxy)phenyl]sulfonyl]-1H-1,2,4-triazole-1-carboxamide
fluchloralin	N-(2-chloroethyl)-2,6-dinitro-N-propyl-4-(trifluoromethyl) benzenamine
flufenacet	N-(4-fluorophenyl)-N-(1-methylethyl)-2-[[5-(trifluoromethyl)-1,3,4-thiadiazol-2-yl]oxy]acetamide
flumetsulam	N-(2,6-difluorophenyl)-5-methyl[1,2,4]triazolo[1,5-a] pyrimidine-2-sulfonamide
flumiclorac	[2-chloro-4-fluoro-5-(1,3,4,5,6,7-hexahydro-1,3-dioxo-2H-isindol-2-yl)phenoxy]acetic acid
flumioxazin	2-[7-fluoro-3,4-dihydro-3-oxo-4-(2-propynyl)-2H-1,4-benzoxazin-6-yl]-4,5,6,7-tetrahydro-1H-isoindole-1,3(2H)-dione
fluometuron	N,N-dimethyl-N'-[3-(trifluoromethyl)phenyl]urea
fluorochloridone	3-chloro-4-(chloromethyl)-1-[3-(trifluoromethyl)phenyl]-2-pyrrolidinone
fluorodifen	2-nitro-1-(4-nitrophenoxy)-4-trifluoromethylbenzene
fluoroglycofen	carboxymethyl 5-[2-chloro-4-(trifluoromethyl)phenoxy]-2-nitrobenzoate
flupoxam	1-[4-chloro-3-[(2,2,3,3,3-pentafluoropropoxy)methyl]phenyl]-5-phenyl-1H-1,2,4-triazole-3-carboxamide
flupropacil	1-methylethyl 2-chloro-5-[3,6-dihydro-3-methyl-2,6-dioxo-4-(trifluoromethyl)-1(2H)-pyrimidinyl]benzoate
fluprysulfuron	2-[[[[4,6-dimethoxy-2-pyrimidinyl)amino]carbonyl]amino] sulfonyl]-6-(trifluoromethyl)-3-pyridinecarboxylic acid
fluridone	1-methyl-3-phenyl-5-[3-(trifluoromethyl)phenyl]-4(1H)-pyridinone
fluroxypyr	[(4-amino-3,5-dichloro-6-fluoro-2-pyridinyl)oxy]acetic acid
flurtamone	($\pm$)-5-(methylamino)-2-phenyl-4-[3-(trifluoromethyl)phenyl]-3 (2H)-furanone
fomesafen	5-[2-chloro-4-(trifluoromethyl)phenoxy]-N-(methylsulfonyl)-2-nitrobenzamide
fosamine	ethyl hydrogen (aminocarbonyl)phosphonate
glufosinate	2-amino-4-(hydroxymethylphosphinyl)butanoic acid
glyphosate	N-(phosphonomethyl)glycine
halosafen	5-[2-chloro-6-fluoro-4-(trifluoromethyl)phenoxy]-N-(ethylsulfonyl)-2-nitrobenzamide
haloxyfop	($\pm$)-2-[4-[[3-chloro-5-(trifluoromethyl)-2-pyridinyl]oxy] phenoxy]propanoic acid
halosulfuron	3-chloro-5-[[[[4,6-dimethoxy-2-pyrimidinyl)amino]carbonyl] amino]sulfonyl]-1-methyl-1H-pyrazole-4-carboxylic acid
hexaflurate	potassium hexafluoroarsenate
hexazinone	3-cyclohexyl-6-(dimethylamino)-1-methyl-1,3,5-triazine-2,4 (1H,3H)-dione
imazamethabenz	($\pm$)-2-[4,5-dihydro-4-methyl-4-(1-methylethyl)-5-oxo-1H-imidazol-2-yl]-4(and 5)-methylbenzoic acid (3:2)
imazamox	2-[4,5-dihydro-4-methyl-4-(1-methylethyl)-5-oxo-1H-imidazol-2-yl]-5-(methoxymethyl)-3-pyridinecarboxylic acid

---

---

imazapyr	($\pm$)-2-[4,5-dihydro-4-methyl-4-(1-methylethyl)-5-oxo-1H-imidazol-2-yl]-3-pyridinecarboxylic acid
imazapic	($\pm$)-2-[4,5-dihydro-4-methyl-4-(1-methylethyl)-5-oxo-1H-imidazol-2-yl]-5-methyl-3-pyridinecarboxylic acid
imazaquin	2-[4,5-dihydro-4-methyl-4-(1-methylethyl)-5-oxo-1H-imidazol-2-yl]-3-quinolinecarboxylic acid
imazethapyr	2-[4,5-dihydro-4-methyl-4-(1-methylethyl)-5-oxo-1H-imidazol-2-yl]-5-ethyl-3-pyridinecarboxylic acid
ioxynil	4-hydroxy-3,5-diiodobenzonitrile
ipazine	6-chloro-N,N-diethyl-N'-(1-methylethyl)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
IPX	O-(1-methylethyl)carbonodithioate
isocarbamid	N-(2-methylpropyl)-2-oxo-1-imidazolidinecarboxamide
isocil	5-bromo-6-methyl-3-(1-methylethyl)-2,4(1H,3H)-pyrimidinedione
isomethiozin	6-(1,1-dimethylethyl)-4-[(2-methylpropylidene)amino]-3-(methylthio)-1,2,4-triazin-5-(4H)-one
isopropalin	4-(1-methylethyl)-2,6-dinitro-N,N-dipropylbenzenamine
isoproturon	N,N-dimethyl-N'-(4-(1-methylethyl)phenyl)urea
isouron	N'-[5-(1,1-dimethylethyl)-3-isoxazolyl]-N,N-dimethylurea
isoxaben	N-[3-(1-ethyl-1-methylpropyl)-5-isoxazolyl]-2,6-dimethoxybenzamide
isoxaflutole	(5-cyclopropyl-4-isoxazolyl)[2-(methylsulfonyl)-4-(trifluoromethyl)=phenyl]methanone
karbutilate	3-[[((dimethylamino)carbonyl)amino]phenyl (1,1-dimethylethyl)carbamate
Ketospiradox	2-[{2,3dihydro-5,8-dimethyl-1,1-dioxidospiro[4H-1-benzothiopyran-4,2'-[1,3]dioxolan]-6-yl}carbonyl]-1,3-cyclohexanedione ion(1-)
KOCN	potassium cyanate
lactofen	($\pm$)-2-ethoxy-1-methyl-2-oxoethyl 5-[2-chloro-4-(trifluoromethyl)phenoxy]-2-nitrobenzoate
lenacil	3-cyclohexyl-6,7-dihydro-1H-cyclopentapyrimidine-2,4 (3H,5H)-dione
linuron	N'-(3,4-dichlorophenyl)-N-methoxy-N-methylurea
MAA	methylarsonic acid
MAMA	monoammonium salt of MAA
maleic hydrazide	1,2-dihydro-3,6-pyridazinedione
MCPA	(4-chloro-2-methylphenoxy)acetic acid
MCPB	4-(4-chloro-2-methylphenoxy)butanoic acid
mecoprop	($\pm$)-2-(4-chloro-2-methylphenoxy)propanoic acid
mefluidide	N-[2,4-dimethyl-5-[[{(trifluoromethyl)sulfonyl}amino]phenyl] acetamide
mesotrione	2-(4-mesyl-2-nitrobenzoyl)-3-hydroxycyclohex-2-enone
metham-sodium	Sodium salt of metham
metamitron	4-amino-3-methyl-6-phenyl-1,2,4-triazin-5(4H)-one
methalpropalin	N-(2-methyl-2-propenyl)-2,6-dinitro-N-propyl-4-(trifluoromethyl)benzenamine
metham	methylcarbamodithioic acid
methazole	2-(3,4-dichlorophenyl)-4-methyl-1,2,4-oxadiazolidine-3,5-dione
methibenzuron	N-(2-benzothiazolyl)-N,N'-dimethylurea
methoprotryn	N-(3-methoxypropyl)-N'-(1-methylethyl)-6-(methylthio)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
methyl bromide	bromomethane
metobromuron	N'-(4-bromophenyl)-N-methoxy-N-methylurea
metolachlor	2-chloro-N-(2-ethyl-6-methylphenyl)-N-(2-methoxy-1-methylethyl)acetamide
metosulam	N-(2,6-dichloro-3-methylphenyl)-5,7-dimethoxy[1,2,4]triazolo [1,5-a]pyrimidine-2-sulfonamide
metoxuron	N'-(3-chloro-4-methoxyphenyl)-N,N-dimethyl urea

---

metribuzin	4-amino-6-(1,1-dimethylethyl)-3-(methylthio)-1,2,4-triazin-5(4H)-one
metsulfuron	2-[[[[(4-methoxy-6-methyl-1,3,5-triazin-2-yl)amino]carbonyl]amino]sulfonyl]benzoic acid
molinate	S-ethyl hexahydro-1H-azepine-1-carbothioate
monalide	N-(4-chlorophenyl)-2,2-dimethylpentanamide
monolinuron	N'-(4-chlorophenyl)-N-methoxy-N-methylurea
monuron	N'-(4-chlorophenyl)-N,N-dimethylurea
monuron TCA	salt of monuron and TCA
MSMA	monosodium salt of MAA
napropamide	N,N-diethyl-2-(1-naphthalenyl)propanamide
naptalam	2-[(1-naphthalenylamino)carbonyl]benzoic acid
neburon	N-butyl-N'-(3,4-dichlorophenyl)-N-methylurea
nicosulfuron	2-[[[[(4,6-dimethoxy-2-pyrimidinyl)amino]carbonyl]amino] sulfonyl]-N,N-dimethyl-3-pyridinecarboxamide
nitralin	4-(methylsulfonyl)-2,6-dinitro-N,N-dipropylbenzenamine
nitrofen	2,4-dichloro-1-(4-nitrophenoxy)benzene
nitrofluorfen	2-chloro-1-(4-nitrophenoxy)-4-(trifluoromethyl)benzene
norea	N,N-dimethyl-N'-(octahydro-4,7-methano-1H-inden-5-yl)urea 3aa,4a,5a,7a,7aa-isomer
norflurazon	4-chloro-5-(methylamino)-2-(trifluoromethyl)phenyl)-3(2H)-pyridazinone
OCH	2,3,4,4,5,5,6,6-octachloro-2-cyclohexen-1-one
oryzalin	4-(dipropylamino)-3,5-dinitrobenzenesulfonamide
oxadiazon	3-[2,4-dichloro-5-(1-methylethoxy)phenyl]-5-(1,1-dimethylethyl)-1,3,4-oxadiazol-2-(3H)-one
oxyfluorfen	2-chloro-1-(3-ethoxy-4-nitrophenoxy)-4-(trifluoromethyl) benzene
paraquat	1,1'-dimethyl-4,4'-bipyridinium ion
PBA	chlorinated benzoic acid
PCP	pentachlorophenol
pebulate	S-propyl butylethylcarbamothioate
pelargonic acid	nonanoic acid
pendimethalin	N-(1-ethylpropyl)-3,4-dimethyl-2,6-dinitrobenzenamine
perfluidone	1,1,1-trifluoro-N-[2-methyl-4-(phenylsulfonyl)phenyl] methanesulfonamide
phenisopham	3-[(1-methylethoxy)carbonyl]amino]phenyl ethylphenylcarbamate
phenedipham	3-[(methoxycarbonyl)amino]phenyl (3-methylphenyl) carbamate
picloram	4-amino-3,5,6-trichloro-2-pyridinecarboxylic acid
piperophos	S-[2-(2-methyl-1-piperidinyl)-2-oxoethyl]O,O-dipropyl phosphorodithioate
PMA	(acetato-O)phenylmercury
potassium azide	potassium azide
primisulfuron	2-[[[[4,6-bis(difluoromethoxy)-2-pyrimidinyl]amino]carbonyl]amino]sulfonyl]benzoic acid
procyzazine	2-[[4-chloro-6-(cyclopropylamino)-1,3,5-triazine-2-yl]amino]-2-methylpropanenitrile
prodiamine	2,4 dinitro-N ³ ,N ³ -dipropyl-6-(trifluoromethyl)-1,3-benzenediamine
profluralin	N-(cyclopropylmethyl)-2,6-dinitro-N-propyl-4-(trifluoromethyl)benzenamine
proglinazine	N-[4-chloro-6-(1-methylethylamino)-1,3,5-triazine-2-yl]glycine
prometon	6-methoxy-N,N'-bis(1-methylethyl)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
prometryn	N,N'-bis(1-methylethyl)-6-(methylthio)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
pronamide	3,5-dichloro (N-1,1-dimethyl-2-propynyl)benzamide
propachlor	2-chloro-N-(1-methylethyl)-N-phenylacetamide
propanil	N-(3,4-dichlorophenyl)propanamide
propaquizafo	(R)-2-[(1-methylethylidene)amino]oxy]ethyl 2-[4-[(6-chloro-2-

---

---

	quinoxalinyl)oxy]phenoxy]propanoate
propazine	6-chloro-N,N'-bis(1-methylethyl)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
propham	1-methylethyl phenylcarbamate
prosulfalrin	N-[4-(dipropylamino)-3,5-dinitrophenyl]sulfonyl]-S,S-dimethylsulfilimine
proxan-sodium	sodium salt of IPX
prynachlor	2-chloro-N-(1-methyl-2-propynyl)-N-phenylacetamide
pyrazon	5-amino-4-chloro-2-phenyl-3(2H)-pyridazinone
pyriclor	2,3,5-trichloro-4-pyridinol
pyridate	O-(6-chloro-3-phenyl-4-pyridazinyl) S-octyl carbonothioate
pyri thiobac	2-chloro-6-[(4,6-dimethoxy-2-pyrimidinyl)thio]benzoic acid
quinclorac	3,7-dichloro-8-quinolinecarboxylic acid
quinonamid	2,2-dichloro-N-(3-chloro-1,4-dihydro-1,4-dioxo-2-naphthalenyl)acetamide
quizalofop	(±)-2-[4-[(6-chloro-2-quinoxalinyl)oxy]phenoxy]propanoic acid
rimsulfuron	N-[(4,6-dimethoxy-2-pyrimidinyl)amino]carbonyl]-3-(ethylsulfonyl)-2-pyridinesulfonamide
secbumeton	N-ethyl-6-methoxy-N'-(1-methylpropyl)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
sethoxydim	2-[1-(ethoxyimino)butyl]-5-[2-(ethylthio)propyl]-3-hydroxy-2-cyclohexen-1-one
sesone	2-(2,4-dichlorophenoxy)ethyl hydrogen sulfate
siduron	N-(2-methylcyclohexyl)-N'-phenylurea
silvex	2-(2,4,5-trichlorophenoxy)propanoic acid
simazine	6-chloro-N,N'-diethyl-1,3,5-triazine-2,4-diamine
simeton	N,N'-diethyl-6-methoxy-1,3,5-triazine-2,4-diamine
simetryn	N,N'-diethyl-6-(methylthio)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
sodium arsenite	sodium arsenite
sodium azide	sodium azide
sodium chlorate	sodium chlorate
solan	N-(3-chloro-4-methylphenyl)-2-methylpentanamide
sulfentrazone	N-[2,4-dichloro-5-[4-(difluoromethyl)-4,5-dihydro-3-methyl-5-oxo-1H-1,2,4-triazol-1-yl]phenyl]methanesulfonamide
sulfometuron	2-[[[(4,6-dimethyl-2-pyrimidinyl)amino]carbonyl]amino]sulfonyl]benzoic acid
swep	methyl(3,4-dichlorophenyl)carbamate
2,4,5-T	(2,4,5-trichlorophenoxy)acetic acid
2,4,5-TB	4-(2,4,5-trichlorophenoxy)butanoic acid
2,3,6-TBA	2,3,6-trichlorobenzoic acid
TCA	trichloroacetic acid
tebuthiuron	N-[5-(1,1-dimethylethyl)-1,3,4-thiadiazol-2-yl]-N,N'-dimethylurea
terbacil	5-chloro-3-(1,1-dimethylethyl)-6-methyl-2,4(1H,3H)-pyrimidinedione
terbuchlor	N-(butoxymethyl)-2-chloro-N-[2-(1,1-dimethylethyl)-6-methylphenyl]acetamide
terbumeton	N-(1,1-dimethylethyl)-N'-ethyl-6-methoxy-1,3,5-triazine-2,4-diamine
terbutylazine	6-chloro-N-(1,1-dimethylethyl)-N'-ethyl-1,3,5-triazine-2,4-diamine
terbutol	2,6-bis(1,1-dimethylethyl)-4-methylphenyl methylcarbamate
terbutryn	N-(1,1-dimethylethyl)-N'-ethyl-6-(methylthio)-1,3,5-triazine-2,4-diamine
tetrafluron	N,N-dimethyl-N'-(3-(1,1,2,2-tetrafluoroethoxy)phenyl)urea
thiazafluron	N,N'-dimethyl-N-[5-(trifluoromethyl)-1,3,4-thiadiazol-2-yl]urea
thiazopyr	methyl 2-(difluoromethyl)-5-(4,5-dihydro-2-thiazolyl)-4-(2-methylpropyl)-6-(trifluoromethyl)-3-pyridinecarboxylate
thifensulfuron	3-[[[(4-methoxy-6-methyl-1,3,5-triazin-2-yl)amino]carbonyl]amino]sulfonyl]-2-thiophene carboxylic acid
thiobencarb	S-[(4-chlorophenyl)methyl]diethylcarbamothioate
2,2,3-TPA	2,2,3-trichloropropionic acid
triallate	S-(2,3,3-trichloro-2-propenyl) bis(1-methylethyl)carbamothioate

---

triasulfuron	2-(2-chloroethoxy)-N-[[[4-methoxy-6-methyl-1,3,5-triazin-2-yl)amino]carbonyl]benzenesulfonamide
tribenuron	2-[[[[(4-methoxy-6-methyl-1,3,5-triazin-2-yl)methylamino]carbonyl]amino]sulfonyl]benzoic acid
tricamba	2,3,5-trichloro-6-methoxy benzoic acid
triclopyr	[(3,5,6-trichloro-2-pyridinyl)oxy]acetic acid
tridiphane	2-(3,5-dichlorophenyl)-2-(2,2,2-trichloroethyl)oxirane
triiazaine	6-chloro-N,N,N'-triethyl-1,3,5-triazine-2,4-diamine
trifluralin	2,6-dinitro-N,N-dipropyl-4-(trifluoromethyl)benzenamine
triflusulfuron	2-[[[[4-(dimethylamino)-6-(2,2,2-trifluoroethoxy)-1,3,5-triazin-2-yl]amino]carbonyl]amino]sulfonyl]-3-methylbenzoic acid
trimeturon	methyl N'-(4-chlorophenyl)-N,N-dimethylcarbamidate
tritac	1-[(2,3,6-trichlorophenyl)methoxy]-2-propanol
vernolate	S-propyl dipropylcarbamothioate
xylachlor	2-chloro-N-(2,3-dimethylphenyl)-N-(1-methylethyl)acetamide

جدول پیوست ۶ بعضی از مواد افزودنی فرمولاسیون‌ها

مواد مرطوب‌کننده یا خیس‌کننده در فرمولاسیون مایع حل شونده در آب	۱- نانیل فنل
انواع حلال‌ها در علف‌کش‌های امولسیونی برای امولسیون‌های روغن در آب	۲- آمین‌های چرب اتوکسیله شده
انواع مواد فعال سطحی (سورفکتانت) در امولسیون‌ها	۳- گریلن
۴- سیکلوهگزانون	۱- زنجیره اکسید پلی‌اتیلنی (غیر یونی)
۵- محلول نفتا	۲- زنجیره نانیل فنل آب گریز (غیر یونی)
۶- کروسن‌های بی بو	۳- نمک کلریم قابل حل در روغن (آنیونی)
۷- روغن‌های آلکیلید شده گیاهی	۴- اسید سولفوریک دودسیل بنزن (آنیونی)
عوامل مرطوب‌کننده-پخش‌کننده در سوسپانسیون	۱- لیگنوسلوفونات‌های سدیم فرمالدیید نفتالین سولفونات سدیم
عوامل ضد رسوب در سوسپانسیون	۲- الکل‌های اتوکسیله خطی استر تری استریل فنل اتوکسیلات کوپلیمرهای اتیلن و پروپیلن اکسید
عوامل مرطوب‌کننده در پودرهای وتابل	۳- پلیمرهای قابل حل در آب، سلولز، صمغ‌های طبیعی بعضی پلی‌ساکاریدها (گرانتن)
عوامل ضد رسوب در سوسپانسیون	۴- دودسیل بنزن سولفونات سدیم لوریل سولفات سدیم دیوکسیل سولفوسوکسیتان سدیم
عوامل پخش‌کننده در پودرهای وتابل	۵- الکل‌های اتوکسیله خطی نانیل فنل اتوکسیله
عوامل پخش‌کننده در پودرهای وتابل	۱- لیگنوسلوفونات‌های سدیم فرمالدیید نفتالین سولفونات سدیم

جدول پیوست ۷ نام و کدهای اختصاری انواع فرمولاسیون علفکش‌ها

نام انگلیسی	کد اختصاری	نام فارسی
Soluble	(S)	محلول
Water soluble	(WS)	محلول در آب
Soluble liquid	(SL)	مایع حل شونده در آب
Soluble powder	(SP)	پودر حل شونده در آب
Soluble granule	(SG)	گرانول حل شونده در آب
Water soluble packet	(WSP)	پاکت حل شونده در آب
Water soluble bag	(WSB),(SB)	بسته حل شونده در آب
Oil soluble	(OS)	محلول روغنی
Oil soluble liquid	(OL)	مایع حل شونده در روغن
Emulsion	(E)	امولسیون
Emulsifiable concentrate	(EC)	امولسیون‌شونده غلیظ
Oil emulsion concentrate	(OEC)	امولسیون‌شونده غلیظ روغنی
Emulsion solution	(ES)	محلول امولسیونی
Concentrate emulsion	(CE)	امولسیون غلیظ (عصاره امولسیونی)
Emulsion oil in water	(EW)	امولسیون روغن در آب
Water-dispersible liquid	(WDL)	مایع پخش شده در آب
Emulsion water in oil	(EO)	امولسیون آب در روغن
Oil-dispersible liquid	(ODL)	مایع پخش شده در روغن
Oil-dispersible cocentrate	(ODC)	عصاره پخش شده در روغن
Gel	(GL)	ژل یا ژلهای امولسیون‌شونده
Oil in water	(O/W)	امولسیون روغن در آب (ممولی)
Water in oil	(W/O)	امولسیون آب در روغن (معکوس)
Invert emulsions	[(W/O):(OEC),(EO)]	امولسیون‌های معکوس
Water in oil in water	(W/O/W)	امولسیون آب در روغن در آب
Oil in water in oil	(O/W/O)	امولسیون روغن در آب در روغن
Microemulsion	(ME)	میکرو امولسیون
Flowable	(F),(FL)	سوسپانسیون، معلقه، روانپذیر
Suspension concentrate	(SC)	سوسپانسیون غلیظ
Aqueous concentrate	(AC)	عصاره آبی
Aqueous suspension	(AS)	سوسپانسیون آبی
Aqueous flowable	(AF)	معلقه آبی
Oil dispersible	(OD)	پخش شده در روغن
Oil dispersible solid	(ODS)	جامد پخش شده در روغن
Dry flowable	(DF)	معلقه خشک
Wettable powder	(WP),(W)	پودر مرطوب‌شونده
Water dispersible powder	(WDP),(DP)	پودر مرطوب‌شونده
Wettable granule	(WG)	گرانول مرطوب‌شونده
Water dispersible granule	(WDG),(DG)	گرانول مرطوب‌شونده
Microencapsule	(MC)	میکرو کپسولی

Capsule suspension	(CS)	سوسپانسیون کپسوله
Suspoemulsion	(SE)	امولسیون - سوسپانسیون (ساسپوامولسیون)
Granule	(G),(GR)	گرانول
Sand granule	(SG)	گرانول شنی
Matrix granule	(MG)	گرانول ماتریکسی
Tablet	(T),(TB)	قرص
Pellet	(P),(PS)	حبه یا پلت
Gas	(Ga)	گاز
Gas under pressure	(Gs)	گاز تحت فشار

جدول پیوست ۸ انواع فرمولاسیون بر اساس حالت فیزیکی اولیه. کدهای فرمولاسیون براساس حالت فیزیکی اولیه ماده بدون در نظر گرفتن نحوه کاربرد.

حالات فیزیکی و سیستم پراکنش مواد	علائم فرمولاسیون
جامد و خشک	SP, SG, WSB, WSP, WG, WP, CS, GR, MG, TB, PS
مايع	SL, OL
امولسیون	EC, OEC, ES, CE, EW, EO, ME
سوسپانسیون	FL, SC, AS, AF, DF, ODS
امولسیون سوسپانسیون	SE
ژل	GL
گاز	Ga

جدول پیوست ۹ خواص فیزیکی حلالها (ماس، ۱۹۷۱، به نقل از افشاری).

ردیف	حلال	قدرت حل کنندگی	فرآربت	ویسکوزیته	اثر گیاه‌سوزی
۱	هیدروکربن‌های آромاتیک	خوب	زیاد	کم	کم
۲	با نقطه جوش پایین مثل گزینل و حلال‌های نفتی	خوب	کم	کم	زیاد
۳	هیدروکربن‌های آریفاتیک	ضعیف	متوسط	متوسط	کم
۴	هیدروکربن‌های آریفاتیک با نقطه جوش بالا مثل ایرانولین و KEB	متوسط	کم	کم	زیاد
۵	کتون‌ها مثل سیکلوهگزانون	خوب	زیاد	کم	متوسط
۶	حلال‌های مخصوص	خوب	کم	کم	زیاد
۷	مثل روغن کاج و تنرالین	ضعیف	زیاد	کم	کم
۸	روغن‌های نباتی مثل روغن پنبه‌دانه و روغن کرچک	متوسط	کم	کم	کم
۹	ویژگی‌های بهترین حلال ULV	خوب	کم	کم	کم

جدول ییوست ۱۰ برج ثبت اطلاعات سمپاشی

نوع سرمایشی، مورد استفاده: ..... ظرفیت مخزن: ..... لتر

..... نوع نازل ..... فشار سه پایه: ..... سرعت و حرکت:

مقدار کالایر اسیون در هکتار:

توضیحات:

جدول پیوست ۱۱ تبدیل درصد به پروبیت

%	0	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9	1	2	3	4	5
0		1.9008	2.1216	2.2522	2.3479	2.4242	2.4879	2.5427	2.5911	2.6344					
1	2.6737	2.7006	2.7429	2.7738	2.8027	2.8299	2.8556	2.8700	2.9031	2.9251					
2	2.9463	2.9665	2.0850	3.0046	3.0226	3.0400	3.0569	3.0732	3.0800	3.1043					
3	3.1192	3.1337	3.1478	3.1616	3.1750	3.1881	3.2009	3.2134	3.2256	3.2376					
4	3.2493	3.2608	3.2721	3.2831	3.2940	3.3046	3.3151	3.3253	3.3354	3.3454					

5	3.3551	3.3648	3.3742	3.3836	3.3028	3.4018	3.4107	3.4195	3.4282	3.4368	9	18	27	36	45
6	3.4452	3.4536	3.4618	3.4699	3.4780	3.4859	3.4937	3.5015	3.5091	3.5167	8	16	24	32	40
7	3.5242	3.5316	3.5389	3.5462	3.5534	3.5605	3.5675	3.5745	3.5813	3.5882	7	14	21	28	36
8	3.5949	3.6016	3.6083	3.6148	3.6213	3.6278	3.6342	3.6405	3.6468	3.6531	6	13	19	26	32
9	3.6592	3.6654	3.6715	3.6750	3.6835	3.6894	3.6953	3.7012	3.7070	3.7127	6	12	18	24	30
10	3.7184	3.7241	3.7298	3.7354	3.7409	3.7464	3.7519	3.7574	3.7628	3.7681	6	11	17	22	28
11	3.7735	3.7788	3.7840	3.7893	3.7945	3.7996	3.8048	3.8099	3.8150	3.8200	5	10	16	21	26
12	3.8250	3.8300	3.8350	3.8399	3.8448	3.8497	3.8545	3.8593	3.8641	3.8689	5	10	15	20	24
13	3.8736	3.8783	3.8830	3.8877	3.8923	3.8969	3.9015	3.9061	3.9107	3.9152	5	9	14	18	23
14	3.9197	3.9242	3.9286	3.9331	3.9375	3.9419	3.9463	3.9506	3.9550	3.9553	4	9	13	18	22
15	3.9636	3.9678	3.9721	3.9763	3.9806	3.9848	3.9890	3.9231	4.9973	4.0014	4	8	13	17	21
16	4.0055	4.0096	4.0137	3.0178	4.0218	4.0259	4.0299	4.0399	4.0379	4.0419	4	8	12	16	20
17	4.0458	4.0498	4.0537	3.0576	4.0615	4.0654	4.0693	4.0731	4.0770	4.0808	4	8	12	16	19
18	4.0846	4.0884	4.0922	3.0860	4.0988	4.1035	4.1073	4.1110	4.1147	4.1184	4	8	11	15	19
19	4.1221	4.1258	4.1295	4.1331	4.1367	4.1404	4.1440	4.1476	4.1512	4.1548	4	7	11	15	18
20	4.1584	4.1619	4.1655	4.1690	4.1726	4.1761	4.1796	4.1831	4.1866	4.1901	4	7	11	14	18
21	4.1936	4.1970	4.2005	4.2039	4.2074	4.2108	4.2142	4.2176	4.2210	4.2244	3	7	10	14	17
22	4.2278	4.2312	4.2345	4.2379	4.2412	4.2446	4.2479	4.2512	4.2546	4.2579	3	7	10	13	17
23	4.2612	4.2644	4.2677	4.2710	4.2743	4.2775	4.2808	4.2840	4.2872	4.2905	3	7	10	13	16
24	4.2937	4.2969	4.3001	4.3033	4.3065	4.3097	4.3129	4.3160	4.3192	4.3224	3	6	10	13	16
25	4.3255	4.3287	4.3318	4.3349	4.3380	4.3412	4.3443	4.3474	4.3505	4.3536	3	6	9	12	16
26	4.3567	4.3597	4.3628	4.3659	4.3680	4.3720	4.3750	4.3781	4.3311	4.3842	3	6	9	12	16
27	4.3872	4.3902	4.3932	4.3962	4.3992	4.4022	4.4052	4.4082	4.4112	4.4142	3	6	9	12	15
28	4.4172	4.4201	4.4231	4.4260	4.4290	4.4319	4.4349	4.4378	4.4408	4.4437	3	6	9	12	15
29	4.4466	4.4495	4.4524	4.4554	4.4583	4.4612	4.4641	4.4670	4.1898	4.4727	3	6	9	12	14
30	4.4756	4.4785	4.4813	4.4842	4.4871	4.4892	4.4928	4.4958	4.4985	4.5013	3	6	9	11	14
31	4.5041	4.5070	4.5008	4.5123	4.5155	4.5183	4.5211	4.5239	4.5267	4.5295	3	6	8	11	14
32	4.5323	4.5351	4.5379	4.5407	4.5435	4.5469	4.5490	4.5518	4.5546	4.5573	3	6	8	11	14
33	4.5601	4.5628	4.5656	4.5684	4.5711	4.5739	4.5766	4.5793	4.5321	4.5848	3	5	8	11	14
34	4.5876	4.5903	4.5930	4.5957	4.5984	4.6011	4.6639	4.6066	4.6093	4.6120	3	5	8	11	14
35	4.6147	4.6174	4.6201	4.6228	4.6255	4.6281	4.6308	4.6335	4.6362	4.6389	3	5	8	11	13
36	4.6415	4.6442	4.6469	4.6495	4.6522	4.6549	4.6575	4.6602	4.6628	4.6655	3	5	8	11	13
37	4.6681	4.6708	4.6734	4.6761	4.6787	4.6814	4.6840	4.6866	4.6893	4.6919	3	5	8	11	13
38	4.6945	4.6971	4.6998	4.7024	4.7050	4.7076	4.7102	4.7129	4.7155	4.7181	3	5	8	10	13
39	4.7207	4.7233	4.7259	4.7285	4.7311	4.7337	4.7363	4.7389	4.7415	4.7441	3	5	8	10	13
40	4.8467	4.7492	4.7518	4.7544	4.7570	4.7596	4.7622	4.7647	4.7673	4.7699	3	5	8	10	13
41	4.7725	4.7750	4.7776	4.7802	4.7827	4.7853	4.7879	4.7904	4.7930	4.7955	3	5	8	10	13
42	4.7981	4.8007	4.8032	4.8056	4.8083	4.8109	4.8134	4.8160	4.8186	4.8211	3	5	8	10	13
43	4.8236	4.8262	4.8287	4.8313	4.8339	4.8363	4.8389	4.8414	4.8440	4.8465	3	5	8	10	13
44	4.8490	4.8516	4.8541	4.8566	4.8592	4.8617	4.8642	4.8668	4.8693	4.8718	3	5	8	10	13
45	4.8743	4.8769	4.8794	4.8819	4.8844	4.8870	4.8895	4.8920	4.8945	4.8970	3	5	8	10	13
46	4.8996	4.9021	4.9646	4.9071	4.9096	4.9122	4.9147	4.9172	4.9197	4.9222	3	5	8	10	13
47	4.9247	4.9272	4.9298	4.9323	4.9348	4.9373	4.9398	4.9423	4.9448	4.9473	3	5	8	10	13
48	4.9498	4.9524	4.9549	4.9574	4.9599	4.9624	4.9649	4.9674	4.9699	4.9724	3	5	8	10	13
49	4.9749	5.9774	4.9799	4.9825	4.9850	4.9875	4.9900	4.9925	4.9950	4.9975	3	5	8	10	13
50	5.0000	5.0025	5.0050	5.0075	5.0100	5.0125	5.0150	5.0175	5.0201	5.0226	3	5	8	10	13
51	5.0251	5.0276	5.0301	5.0326	5.0351	5.0376	5.0401	5.0426	5.0451	5.0476	3	5	8	10	13
52	5.0502	5.0527	5.0552	5.0577	5.0602	5.0627	5.0652	5.0677	5.0702	5.0728	3	5	8	10	13
53	5.0753	5.0778	5.0803	5.0828	5.0853	5.0878	5.0901	5.0929	5.0954	5.0979	3	5	8	10	13
54	5.1004	5.1030	5.1055	5.1080	5.1105	5.1130	5.1156	5.1181	5.1206	5.1231	3	5	8	10	13
55	5.1257	5.1282	5.1307	5.1332	5.1358	5.1383	5.1406	5.1134	5.1459	5.1484	3	5	8	10	13
56	5.1510	5.1535	5.1560	5.1586	5.1611	5.1637	5.1662	5.1687	5.1713	5.1738	3	5	8	10	13
57	5.1764	5.1789	5.1815	5.1819	5.1866	5.1891	5.1917	5.1912	5.1968	5.1993	3	5	8	10	13
58	5.2019	5.2015	5.2070	5.2096	5.2121	5.2147	5.2173	5.2198	5.2224	5.2250	3	5	8	10	13
59	5.2275	5.2301	5.2327	5.2353	5.2378	5.2464	5.2430	5.2156	5.2482	5.2508	3	5	8	10	13
60	5.2533	5.2559	5.2585	5.2611	5.2637	5.2663	5.2686	5.2715	5.2741	5.2768	3	5	8	10	13
61	5.2793	5.2819	5.2845	5.2871	5.2808	5.2924	5.2950	5.2976	5.3002	5.3029	3	5	8	10	13
62	5.3055	5.3081	5.3107	5.3134	5.3160	5.3186	5.3213	5.3239	5.3268	5.3292	3	5	8	11	13
63	5.3319	5.3345	5.3372	5.3398	5.3425	5.3451	5.3478	5.3505	5.3531	5.3553	3	5	8	11	13
64	5.3585	5.3611	5.3638	5.3665	5.3692	5.3719	5.3745	5.3772	5.3790	5.3826	3	5	8	11	13

65	5.3853	5.3880	5.3907	5.3934	5.3961	5.3989	5.4016	5.4043	5.4070	5.4097	3	5	8	11	14
66	5.4125	5.4152	5.4179	5.4207	5.4234	5.4261	5.4289	5.4316	5.4344	5.4372	3	6	8	11	14
67	5.4399	5.4427	5.4154	5.4482	5.4510	5.4538	5.4565	5.4593	5.4621	5.4649	3	6	8	11	14
68	5.4677	5.4705	5.4733	5.4761	5.4780	5.4817	5.4845	5.4874	5.4902	5.4930	3	6	8	11	14
69	5.4959	5.4987	5.5016	5.5044	5.5072	5.5101	5.5129	5.5158	5.5187	5.5215	3	6	9	11	14
70	5.5244	5.5273	5.5302	5.3300	5.5359	5.5388	5.5417	5.5446	5.5476	5.5505	3	6	9	12	14
71	5.5534	5.5503	5.6592	5.5022	5.5651	5.5681	5.5710	5.5740	5.5769	5.5799	3	6	9	12	15
72	5.5828	5.6858	5.5838	5.5918	5.5948	5.5978	5.6008	5.6038	5.6068	5.6098	3	6	9	12	15
73	5.6128	5.6158	5.6189	5.6219	5.6250	5.6280	5.6311	5.6341	5.6372	5.6403	3	6	9	12	15
74	5.6433	5.6464	5.6495	5.6526	5.6557	5.6588	5.6620	5.6651	5.6682	5.6713	3	6	9	12	16
75	5.6745	5.6776	5.6808	5.6840	5.6871	5.6903	5.6935	5.6967	5.6999	5.7031	3	6	10	13	16
76	5.7063	5.7095	5.7128	5.7160	5.7192	5.7225	5.7275	5.7290	5.7323	5.7356	3	7	10	13	17
77	5.7388	5.7421	5.7454	5.7488	5.7521	5.7654	5.7588	5.7621	5.7655	5.7688	3	7	10	13	17
78	5.7722	5.7750	5.7790	5.7824	5.7858	5.7892	5.7926	5.7961	5.7995	5.8030	3	7	10	14	18
79	5.8064	5.8099	5.8134	5.8169	5.8204	5.8239	5.8274	5.8310	5.8345	5.8381	4	7	11	14	18
80	5.8416	5.8452	5.8488	5.8524	5.8560	5.8965	5.8633	5.8669	5.8705	5.8742	4	7	11	14	19
81	5.6779	5.8816	5.8853	5.8890	5.8927	5.8965	5.9002	5.9040	5.9078	5.9116	4	7	11	15	19
82	5.9154	5.9192	5.9230	5.9269	5.9307	5.9346	5.9385	5.9424	5.9463	5.9502	4	8	12	15	20
83	5.9542	5.9581	5.9621	5.9661	5.9701	5.9741	5.9782	5.9822	5.9863	5.9904	4	8	12	16	21
84	5.9945	5.9986	6.0027	6.0069	6.0110	6.0152	6.0194	6.0237	6.0279	6.0322	4	8	13	17	22
85	6.0364	6.0407	6.0450	6.0404	6.0537	6.0581	6.0625	6.0669	6.0714	6.0758	4	9	13	18	22
86	6.0803	6.0848	6.0893	6.0939	6.0985	6.1031	6.1077	6.1123	6.1170	6.1217	5	9	14	18	23
87	6.1264	6.1312	6.1359	6.1407	6.1455	6.1503	6.1552	6.1601	6.1650	6.1700	5	10	15	19	24
88	6.1750	6.1806	6.1856	6.1952	6.1952	6.2004	6.2056	6.2107	6.2160	6.2212	5	10	15	21	26
89	6.2265	6.2319	6.2372	6.2481	6.2481	6.2536	6.2591	6.2646	6.2702	6.2750	5	11	16	22	27
90	6.2816	6.2873	6.2930	6.2983	6.3047	6.3106	6.3165	6.3225	6.3285	6.3346	6	12	18	24	29
91	6.3408	6.3169	6.3532	6.3595	6.3058	6.3722	6.3787	6.3852	6.3912	6.3084	6	13	19	26	32
92	6.4051	6.4118	6.4187	6.4255	6.4225	6.4395	6.4466	6.4538	6.4611	6.4684	7	14	21	28	33
93	6.4758	6.4833	6.4009	6.4985	6.5063	6.5141	6.5220	6.5301	6.5382	6.5464	8	16	24	31	39
94	6.5548	6.5632	6.5718	6.5805	6.5893	6.5992	6.6072	6.6164	6.6258	6.68352	9	18	27	36	45
95	6.6449	6.6546	6.6646	6.6747	6.6849	6.6954	6.7060	6.7169	6.7279	6.7392					
97	100	101	102	105	106	109	110	113	115						
96	6.7507	6.7624	6.7744	6.7886	6.7991	6.8119	6.8285	6.8384	6.8522	6.8863					
97	117	120	122	125	128	131	134	138	141	145					
	6.8908	6.8057	6.911	6.9268	6.9431	6.96	6.9774	6.9954	6.0141	6.0335					
	149	153	158	163	169	174	180	187	194	202					
98.0	7.0537	7.0558	7.0579	7.0600	7.0621	7.0642	7.0563	7.0684	7.0706	7.0727	2	4	6	8	11
98.1	7.0749	7.0770	7.0792	7.0814	7.0836	7.0858	7.0880	7.0902	7.0924	7.0947	2	4	7	9	11
98.2	7.0969	7.0992	7.1015	7.1038	7.1061	7.1084	7.1107	7.1130	7.1154	7.1177	2	5	7	9	12
98.3	7.1201	7.1224	7.1248	7.1272	7.1297	7.1321	7.1345	7.1370	7.1394	7.1419	2	5	7	10	12
98.4	7.1444	7.1469	7.1494	7.1520	7.1545	7.1571	7.1596	7.1622	7.1648	7.1675	3	5	8	10	13
98.5	7.1701	7.1727	7.1754	7.1781	7.1808	7.1835	7.1862	7.1890	7.1917	7.1945	3	5	8	11	14
98.6	7.1973	7.2001	7.2029	7.2058	7.2086	7.2115	7.2144	7.2173	7.2203	7.2232	3	6	9	12	14
98.7	7.2262	7.2292	7.2322	7.2353	7.2383	7.2414	7.2445	7.2476	7.2508	7.2539	3	6	9	12	15
98.8	7.2571	7.2603	7.2639	7.2668	7.2701	7.2734	7.2768	7.2801	7.2835	7.2869	3	7	10	13	17
98.9	7.2904	7.2938	7.2973	7.3009	7.3044	7.3116	7.3152	7.3189	7.3226	7.326	4	7	11	14	18
99.0	7.3263	7.3301	7.3339	7.3378	7.3416	7.3455	7.3495	7.3535	7.3575	7.3615	4	8	12	16	20
99.1	7.3656	7.3698	7.3739	7.3781	7.3824	7.3867	7.3911	7.3954	7.3999	7.4044	4	9	13	17	22
99.2	7.4089	7.4135	7.4187	7.4228	7.4276	7.4324	7.4372	7.4422	7.4471	7.4582	5	10	14	19	24
99.3	7.4573	7.4624	7.4677	7.4730	7.4783	7.4838	7.4893	7.4949	7.5006	7.5063	5	11	16	22	27
99.4	7.5121	7.5181	7.5211	7.5302	7.5364	7.5427	7.5491	7.5556	7.5622	7.5690	6	13	19	25	32
99.5	7.6758	7.5828	7.5892	7.7972	7.6015	7.6121	7.6197	7.6276	7.6356	7.6437					
99.6	7.6521	7.6606	7.6593	7.6783	7.6874	7.6998	7.7065	7.7164	7.7266	7.7370					
99.7	7.7478	7.7580	7.7703	7.7822	7.7704	7.8070	7.8202	7.8338	7.8480	7.8627					
99.8	7.8782	7.8913	7.9112	7.9290	7.9187	7.9677	7.9889	8.0115	8.0357	8.0618					
99.9	8.0902	8.1214	8.1559	8.1917	8.2389	8.2005	8.3528	8.0316	8.5101	8.7190					

جدول پیوست ۱۲ تبدیل اوزان و مقادیر

سیستم متريک
اندازه‌های طولي
۱۰ ميلى متر (mm) = ۱ سانتى متر (cm)
۱۰۰ سانتى متر (cm) = ۱ متر (m)
۱۰۰۰ متر (m) = ۱ کيلومتر (km)
اندازه‌های سطح
۱۰۰ متر × ۱۰۰ متر = ۱۰۰۰۰ متر مربع = ۱ هكتار (ha)
۱۰۰ هكتار = ۱ کيلومتر مربع (km²)
اندازه‌های حجم
۱۰۰۰ ميلى متر مكعب (mm³) = ۱ سانتى متر مكعب (cm³)
۱۰۰۰۰۰ سانتى متر مكعب = ۱ متر مكعب (m³)
مقادير مایع
۱۰۰۰ ميلى ليتр (mL) = ۱ ليتر (L)
۱۰۰ ليتر = ۱ هكتوليتр (hL)
همارزهای وزنی - حجمی (برای آب)
۱۰۰۰ گرم (g) = ۱ کيلوگرم (kg)
۱ گرم (g) = ۱۰۰۰ کيلوگرم (kg) = ۱ ميلى ليتр
مقادير وزنی
۱۰۰۰ ميلى گرم (mg) = ۱ گرم (g)
۱۰۰۰ گرم (g) = ۱ کيلوگرم (kg)
۱۰۰۰ کيلوگرم (kg) = ۱ تن (t)
همارزهای خشک - مایع
۱ سانتى متر مكعب (cm³) = ۱ ميلى ليتر (mL)
۱ متر مكعب (m³) = ۱۰۰۰ ليتر (L)

تبدیل مقادیر

متريک به امپراطوری (تقريبي)
ليتر در هكتار × ۰,۰۹ = گالان در ايکر
ليتر در هكتار × ۰,۳۶ = کوارتر در ايکر
ليتر در هكتار × ۰,۷۱ = پيمنت در ايکر
ميلى ليتر در هكتار × ۰,۰۱۵ = انس سيال در ايکر
گرم در هكتار × ۰,۰۱۵ = انس در ايکر
کيلوگرم در هكتار × ۰,۰۸۹ = پوند در ايکر
تن در هكتار × ۰,۰۴۵ = تن در ايکر

امپراطوری به متریک

گالن در ایکر $\times 11,23 =$ لیتر در هکتار (L/ha)
کوارتر در ایکر $\times 2,8 =$ لیتر در هکتار (L/ha)
پینت در ایکر $\times 1,4 =$ لیتر در هکتار (L/ha)
انس سیال در ایکر $\times 70 =$ میلی لیتر در هکتار (mL/ha)
تن در ایکر $\times 2,24 =$ تن در هکتار (t/ha)
پوند در ایکر $\times 1,12 =$ کیلوگرم در هکتار (Kg/ha)
انس در ایکر $\times 70 =$ گرم در هکتار (g/ha)

همارزهای وزن خشک

گرم یا کیلوگرم در هکتار به انس یا پوند در ایکر
۱۰۰ گرم = ۱۰۰ انس
۲۰۰ گرم = ۳ انس
۳۰۰ گرم = ۴۲۵ انس
۵۰۰ گرم = ۷ انس
۷۰۰ گرم = ۱۰ انس
۱,۰۰ گرم = ۱ پوند
۱,۵۰ گرم = ۱,۳۵ پوند
۲,۰۰ گرم = ۱,۷۵ پوند
۲,۵۰ گرم = ۲,۳۵ پوند
۳,۲۵ گرم = ۳ پوند
۴,۰۰ گرم = ۳,۵ پوند
۵,۰۰ گرم = ۴,۵ پوند
۶,۰۰ گرم = ۵,۲۵ پوند
۷,۵۰ گرم = ۶,۷۵ پوند
۹,۰۰ گرم = ۸ پوند
۱۱,۰۰ گرم = ۱۰ پوند
۱۳,۰۰ گرم = ۱۱,۵ پوند

تبديل‌های متریک

۱ میلی‌متر = ۵ tsp
۱ میلی‌متر = ۱۵ tbsp
۱ fl.oz. = ۲۸,۵ میلی‌متر

همارزهای مایع

لیتر در هکتار به گالن در ایکر (تقاریبی)
۵۰ لیتر در هکتار = ۵ گالن در ایکر
۱۰۰ لیتر در هکتار = ۱۰ گالن در ایکر
۱۵۰ لیتر در هکتار = ۱۵ گالن در ایکر
۲۰۰ لیتر در هکتار = ۲۰ گالن در ایکر
۲۵۰ لیتر در هکتار = ۲۵ گالن در ایکر
۳۰۰ لیتر در هکتار = ۳۰ گالن در ایکر

تبدیل متريک به امپراتوري

طول

1 ميلى متر (mm) = ٠,٠٤ اينچ

1 سانتى متر (cm) = ٠,٤٠ اينچ

1 متر (m) = ٣٩,٤٠ اينچ

1 متر (m) = ٣,٢٨ فوت

1 متر (m) = ١,٠٩ يارد

1 كيلومتر (km) = ٠,٦٢ مایل

حجم (مایع)

1 ميلى لیتر (mL) = ٠,٣٥ انس سیال

1 لیتر (L) = ١,٧٦ پینت

1 لیتر (L) = ٠,٨٨ کورات

1 لیتر (L) = ٠,٢٢ گالن امپراتوري

1 لیتر (L) = ٠,٢٦ گالن آمریکایی

وزن

1 گرم (g) = ٠,٠٣٥ انس

1 کیلو گرم (kg) = ٢,٢١ پوند

1 تن (t) = ١,١٠ تن کوچک

1 تن (t) = ٢٢٠٥ پوند

فشار

1 کیلو پاسکال (kpa) = ١٥ پوند بر اینچ مربع

سطح

1 سانتى متر مربع (cm^٢) = ١٦ اينچ مربع

1 متر مربع (m^٢) = ١٠,٧٧ فوت مربع

سرعت

1 متر بر ثانيه = ٣,٢٨ فوت بر ثانيه

1 متر بر ثانيه = ٢,٢٤ مایل بر ساعت

1 كيلومتر بر سرعت = ٠,٦٢ مایل بر ساعت

درجة حرارة

درجة فارنهایت = $32 + \frac{9}{5} \times \text{درجة سانتی گراد}$

تبدیل امپراتوري به متريک

طول

1 اينچ = ٢,٥٤ سانتى متر

1 فوت = ٠,٣٠ متر

1 يارد = ٠,٩١ متر

1 مایل = ١,٦١ كيلومتر

سطح

۱ فوت مربع = $۰,۰۹$ مترمربع

۱ یارد مربع = $۰,۸۴$ مترمربع

۱ ایکر = $۰,۴۰$ هکتار

وزن

۱ اُنس = $۲۸,۳۵$ گرم

۱ پوند = $۴۵۳,۶$ گرم

۱ تن کوچک (ton) = $۰,۹۱$ تن (tonne)

حجم (خشک)

۱ یارد مکعب = $۰,۷۶$ مترمکعب

۱ بوشل = $۳۶,۳۷$ لیتر

حجم (مایع)

۱ اُنس سیال امپراتوری = $۲۸,۴۱$ میلی لیتر

۱ پینت امپراتوری = $۰,۵۷$ لیتر

۱ گالن امپراتوری = $۴,۵۵$ لیتر

۱ گالن آمریکایی = $۳,۷۹$ لیتر

فشار

۱ پوند بر اینچ مربع = $۶,۹۰$ کیلو پاسکال

درجه حرارت

۱ درجه سانتی گراد = $۵,۹$ * ۳۲ - درجه فارنهایت)
